

Cümhurreisi bu akşam

Kastamonuya gidiyor

Sayın İnönü İneboluyu da ziyaret edecek, seyahat bir hafta sürecektir

Köylüler, Cümhurreisinin geçeceği yollar üzerinde taklar kurdular

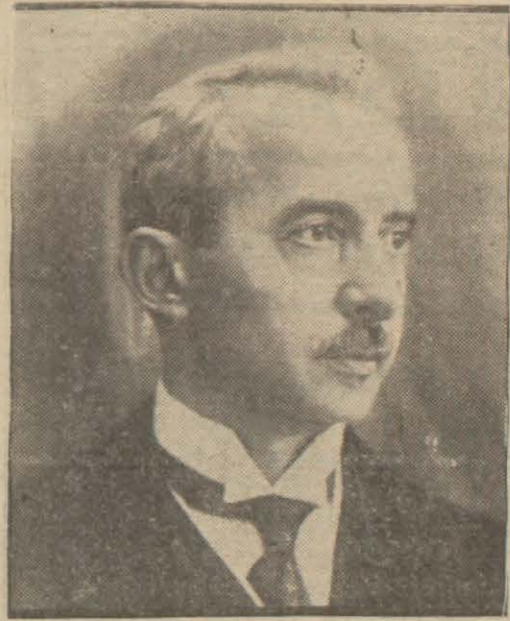
Kastamonuda hazırlıklar

İsmet İnönü muazzam tezahüratla karşılanacak

Ankara 4 (Hususi) — Cümhurreisi-miz sayın İsmet İnönü yarın akşam hususi trenle şehrimizden ayrılacaktır. Seyahati bir hafta kadar devam edecektir. Cümhurreisi Kastamonuyu, İneboluyu ve deniz müsaid olursa Samsunu ziyaret edecektir.

Kastamonuda sevinç

Kastamonu 4 (A.A.) — Reiscümhur İnönü'nün Kastamonuya teşrifleri haberi bütün halkı sevinç ve heyecana garketti. Kastamonu, köylülerle ve kasabalılarla Büyük İnönü'nü sabırsız-

Cümhurreisi İsmet İnönü

lıkla beklemekte ve azamî tezahürat hazırlığıyla meşgul olmaktadır. Şimdiden köylüler Reiscümhurumuzun geçeceği yollar üzerinde taklar kurmakta ve yolunu beklemektedir.

Şehzadebaşında modern bir tiyatro binası yapılıyor

Şehzadebaşında modern bir tiyatro binası inşa edilecektir. Avrupanın en son yapılan tiyatro binaları dört sahneli olduğundan yeni tiyatronun da dört sahnesi mevcut olacaktır.

(Devamı 11 inci sayfada)

Balıkesirde bir köylü 100.000 liralık define buldu

Balıkesir, (Hususi) — Şehrimize bağlı Kepsut nahiyesinin Saraç köyünde bir define bulunmuştur.

Birkaç yüz bin lira tutacağı söylenen bu define şu suretle ele geçirilmiştir:

(Devamı 11 inci sayfada)

Beşiktaş Fenerbahçeyi 1 - 0 mağlub etti

Fener - Beşiktaş maçından bir safha (Çünkü spor hareketlerine aid bütün yazı ve resimleri 7 nci sayfada bulacaksınız)

Ankara Valisi Başka bir vazifeye Tayin edilmiyor

Ankara 4 (A.A.) — Son günlerde İstanbul gazeteleri Ankara Valisi Nev-zad Tandoğanın başka bir vazifeye tayin edileceğine dair bazı haberler neşretmektedirler.

Haber aldığımız göre, buna dair yapılan neşriyat tamamen asılsızdır.

Balkan Antantı Genel Kurmayları toplantısı

Mareşal Çakmak, General Metaksas mühim birer nutuk söylediler

(Yazısı 3 üncü sayfada)

Başvekil Ankara'ya hareketinden evvel dün gazetecilerle uzun müddet görüştü

“C. Bayar hükümetinin gazetecilerden saklı hiçbir şeyi olamaz,,

Başvekil vaktile âza olarak kaydolundukları Basın Kurumunun fahrî reisliğini deruhte buyurdular

Başvekil Basın Kurumunda gazetecilerle bir arada

Başvekil Celâl Bayar yanında İstanbul Yeni Valisi Lütüfî Kırdar olduğu halde dün Basın Kurumuna gelip de gazetecilere her vakit tatlı ve şirin görünen tebessümü ile bir koltukta yer aldığı zaman derhal kalabalık bir meslektaş kütlesi tarafından ihata edildi. Karşısına i-

sabet edenler arasında Asım Us da vardı. İlk hitabını ona bakarak söyledi:

— Arkadaşlarla yakından konuşmayı çok istiyordum, fakat bu defa vakit bulmuyacağım mütereddiddim. Vapurda Asım Usa rastgeldim, bana bu im-

(Devamı 11 inci sayfada)

Yeni Vali bu sabah vazifesine başladı

Belediyede yeniden değişiklikler yapılmıyacak

Vali muavini Karataban vazifesi başında kalacak

Yeni Vali diyor ki:

Mesai arkadaşlarımla temasa geçecek, yapılan ve yapılmakta olan işleri gözden geçireceğim. Bilâhare Ankara'ya gideceğim. Edindiğim kanaati büyüklüme arzedeceğim.

Vali ve Belediye Reisi Lütüfî Kırdarı karşılamak üzere Pendiğe gidiyorduk. Akşamdan basan sis sabaha karşı kesafetini büsbütün artırmıştı. Buna rağmen Köprüden Haydarpaşaya sefer yapan 6,25 vapuru tam vaktinde hareket etmiş, fakat yolda bir müddet tevaküf etmek zaruretinde kaldığından ancak vaktinden sekiz, on dakika sonra Haydarpaşaya yanaşabilmişti. Bundan sonra 7 vapuru hareket etmiş, bu saat-ten itibaren 9 buçuğa kadar denizdeki münakala durmuştu.

Pendikten Haydarpaşaya doğru yoluna devam eden ekspresteyiz. Muhterem Valimiz beni büyük bir nezakete kabul etti ve:

«— Büyük Şef İnönü'nün ve sayın Başbakan Celâl Bayarın yüksek itimadları ve teveccühleriyle buraya geldim» diye söze başladı, sözlerine şöyle devam etti:

(Devamı 11 inci sayfada)

Yeni Vali dün Haydarpaşa istasyonunda eski Vali Muhiddin Üstündağ tarafından karşılanmıştır. Yukarıdaki resimlerde eski ve yeni Valileri istasyonda bir arada üçer ayrı pozda göstermektedir

İstanbuldaki teşrifat işlerini tanzim için nizamname hazırlandı

Nizamnameye göre Vali yalnız Reiscümhur, Meclis Reisi ve Başvekilin istikbal ve teşyiinde bulunacak

İstanbul, coğrafi mevkii, vaziyeti, büyüklüğü hasebilen diğer şehirlere benzememektedir. Parti, Vilâyet ve Belediye işleri Vali ve Belediye Reisi-

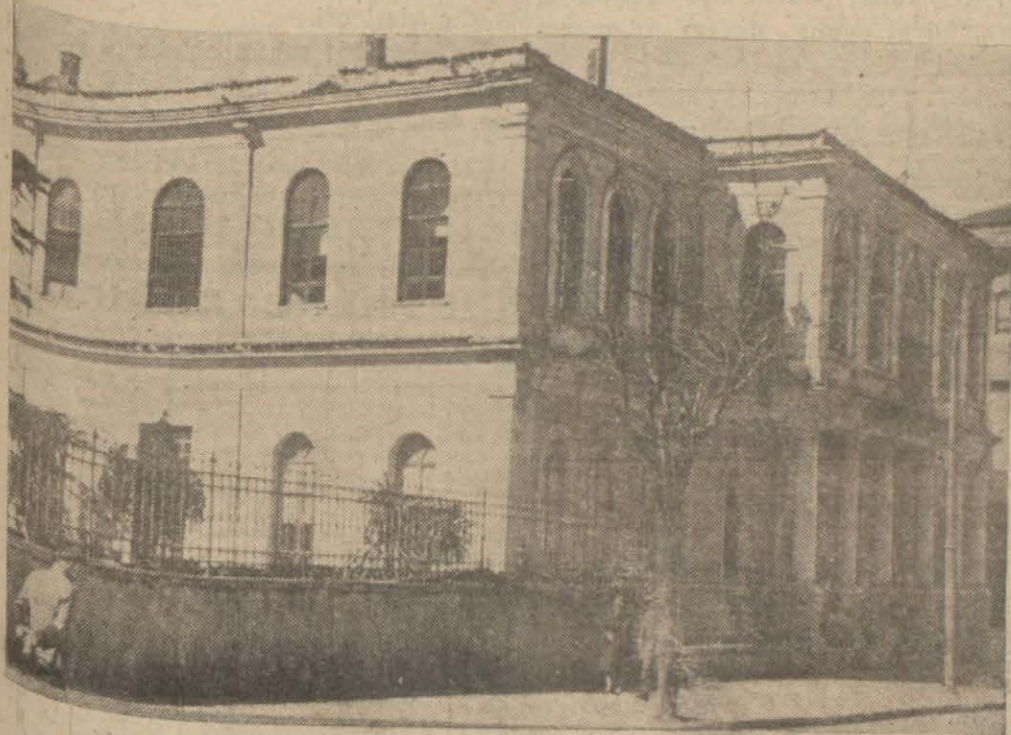
ni ziyadesile meşgul ettiği gibi teşrifat işleri de Valinin uhdesinde bulunmaktadır.

(Devamı 11 inci sayfada)

Adli Tıp müessesesinde bir röportaj

Adli vak'alar 1914 de 475 iken 1937 de 12.000 i aştı

Mütehassıslar bütün dünya ile beraber bizde de görülen bu tezaviidün ilmî sebeplerini anlatıyorlar

Adli Tıp müessesesi binası

(Yazısı 9 uncu sayfada)

Hergün

Akdeniz sulh denizi
Olmaya muhtacdır

Yazan: Muhittin Birgen

Halebe kaçıp ta kurtulamayan Osmanlı veziri gibi, sulh de ne-reye kaçsa harb cellâdının tazyikinden yakasını bir türlü kurtaramıyor. Bu defa da, sulhü, cellâd Akdenizde yakalamak istiyor!

Son günlerde İtalya parlamentosunda cereyan eden hâdiseler, bu hâdiselerin kopardığı fırtına, Akdenizi bir sulh denizi yapmak maksadile daha dün meriyet mevkiine konulan İngiliz - İtalyan anlaşmasını müteakib, hiç kimsenin beklemediği bir hava yarattı. Akdenizin bu sene çok geciken lodos fırtınaları yerine, şimdi karşımızda merkezi Akdenizin göbeğinde olan kuvvetli bir siyaset fırtınası görüyoruz.

Bereket versin ki bir zamandanberi çok fırtına gördük; şimdi her üfleyen rüzgâr karşısında papuç bırakmıyacak derecede tecrübeliyiz! Bunun için, Romanın yükselen sözlerle, Pariste dalgalanan muhit, ne kadar beklenilmeyen bir fırtına alâmeti de olsa dünya, kolaylıkla soğukkanlılığını bırakacak değildir.

Pek çok defalar bu sütunlarda söylemiş olduğumuz gibi, dünya diplomasisi, eski usullerle çalışmıyor. 918 den sonra bir tarafta çok haksızlığa uğradıklarını iddia eden milletlerle öbür tarafta fazla haksızlık etmiş olduklarını bilen milletler arasında konuşma tarzı tamamen değişmiştir: Bir taraf bağırıyor, öbür taraf da tahammül ediyor. Eğer iş böyle olmasaydı, Romada «Tunus, Korsika, Nis» sesleri çıkmaz, Fransa hükümeti, hemen ultimatomu dayar ve galib gelecek de olsa, mağlup çıkacak da olsa, harbi göze alırdı.

Halbuki şimdi öyle değil. Roma haykırıyor, Paris heyecana geliyor, fakat, her iki taraf da, diplomatlarının biraz dargın ve somurtkan da olsa, nazik çehrelerle karşı karşıya geçip konuşuyorlar.

Aynı şeyi, Habeşistan vukuatı esnasında İngilizlerle İtalyanlar arasında görmedik mi? Aynı şeyi Almanya ile İngiltere, Fransa ve Rusya aralarında kaç defa şahid olmadık mı? Bunun için, kopan fırtına karşısında lüzumundan fazla telâşa mahal yoktur. Söz muharebesinden süngü muharebesine kadar çok uzak mesafeler vardır.

Fakat, İtalya ne istiyor? Hakikaten, Tunusu, Korsikayı, Nisi mi istiyor? Bunu istediği takdirde işin harbsiz hal edilmesi şansının binde bir olduğunu bilmez değildir. Şu halde, Romada yükselen sesler, ya bir takım ateşli göğüslerden kopmuş nağihâni bir sayhadır, yahud da bazı şeyler ele geçirmek arzusunda bulunan İtalyanın, Berlin - Roma mihverinde kullanılması matad olan sert bir dile müracaat etmesinden başka bir ses alâmeti değildir. Tunus, Korsika, Nis, bunlar muhakkak bir harb mevzuudur. Fakat, böyle sert bir dile ve çok isteyip; Fransadan bazı şeyler koparmak; meselâ; Fransa için manası kalmamış olan Cibuti üzerinde bir anlaşmaya varmak; bir hayli mücadeleye; münakaşaya; gazete ve politikacı gürültüsüne mal olsa dahi; netice bakımından İtalya için fena bir şey değildir.

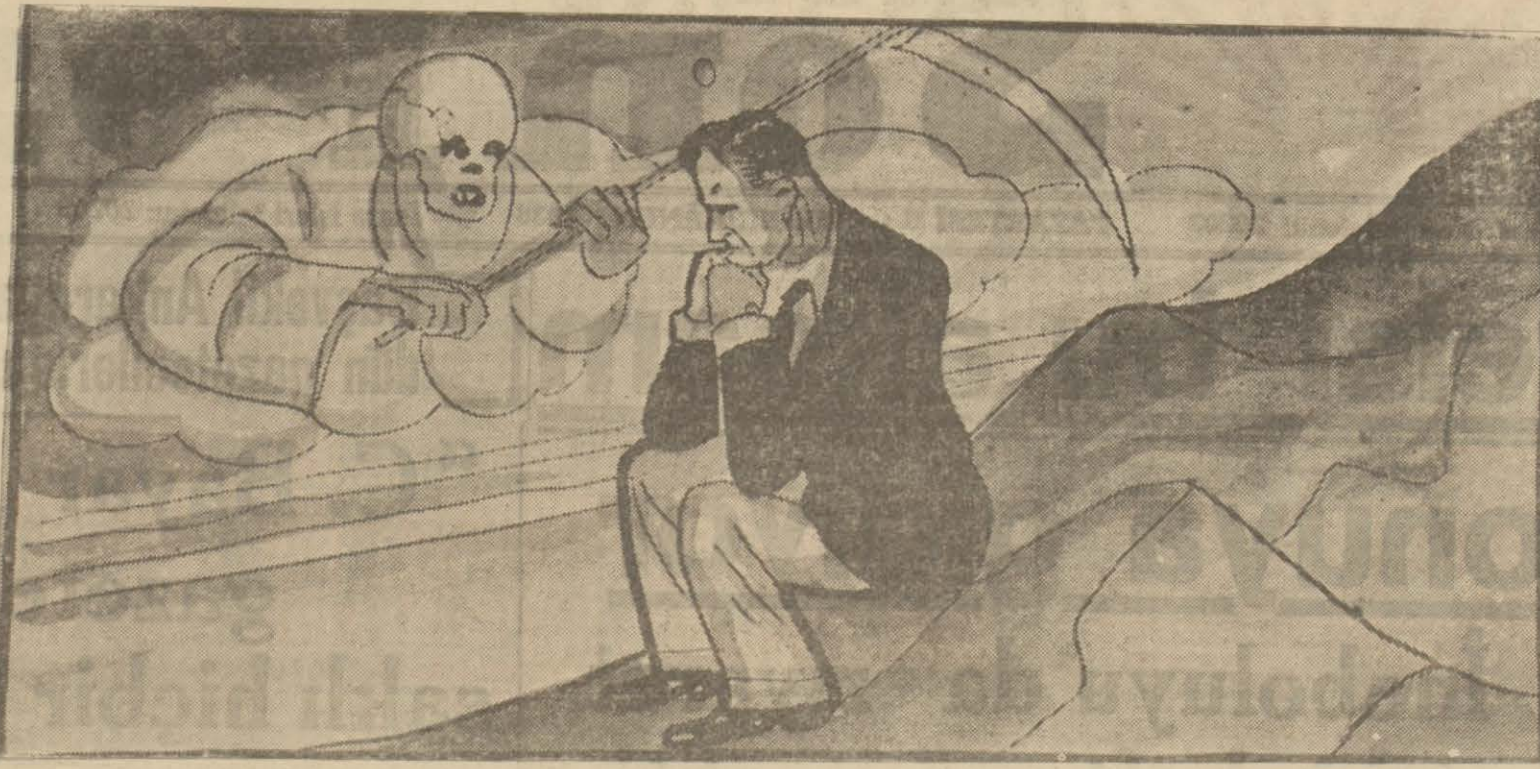
Zaten Fransa; Avrupanın «abalıs» olmadığı mı? Bu abalıya bir kere de İtalya vurursa elbet kıyamet kopmaz. Hele şu sırada Almanya müstemleke ister; Lehistan müstemleke isterken; İtalyanın da boş durması; elbet caiz olamaz. Dünya istemek dünyası oldu; kim bir şey isterse alıyor. Bu işi yalnız Yahudiler beceremiyorlar!

İtalyanın ne istediği henüz malûm değildir. Alman hariciye nazırının Fransa ile bir dostluk misakı imzalamaya hazırlandığı bir sırada yükselen iddia sesleri; hakikaten büyük bir sürpriz ifade etse bile; biz bu sürprizlere alıştık. Almanya ile İngiltere arasında ebedî dostluk sözleri söylendiğinin haftasında yeni bir söz ve siyaset münakaşası başlamadı mı?

Bunun için; yeni çıkan hâdisenin seyrini takip ederek İtalyanın ne istediğini; maksadı ne olduğunu gösterecek alâmetleri beklemeden bir hüküm vermeye mecburuz. Yalnız şu kadar söyleyebiliriz ki Akdeniz bir sulh denizi olmaya muhtacdır. Bir çok milletlerin içinde do-

Resimli Makale:

Cemiyet hayatı..

Vaktile İtalyada en ağır ceza müebbed surette münferad hücreye hapsedilmektir. Bu mahkûm, insan yüzü göremez, kitab, gazete okuyamaz, nihayet delirirdi. Hukuk âlimleri bu cezayı ölümden ağır buldular, kaldırarak yerine idam cezasını koydular.

Cemiyet içine girmiyen, dost, arkadaş, aile edinmeyen, konuşmayan adam kendi kendisini cezaların en ağırına mahkûm etmiş demektir, maddeten olmasa bile manen ölümün karşısındadır. İnsan gibi yaşamak istiyorsak cemiyetin içine girelim.

SÖZ ARASINDA

Amerikada en çok
Şekerleme ve çikolata
Yiyen genç kız

Bu genç kız, 338 mağazası bulutan ve iki muazzam şirketi idare eden Amerikan bonbon kralının 22 yaşlarındaki kızıdır. Bütün Amerikada şimdiye değin onun kadar çikolata, türlü türlü bonbonlar, şekerlemeler yiyen olmamıştır. Zira, babası piyasaya her yeni çıkaracağı çikolata, şekeri ilkönce kızına tattırır, onun reyini aldıktan sonra dükkanlarına ve müşterilerine dağıtır. Genç kız, bu yüzden asla hastalanmış değildir. Mide ağrısı, mide ekşimesi nedir bilmez.

Finlandiya olimpiyadlarına
hazır

1940 olimpiyadlarının Finlandiyada Helsinkide yapılacağını biliyorsunuz. Bu münasebetle hazırlanan şehre 328 bin İngiliz lirası sarfedilerek, yeni bir yüzme stadyomu, bisiklet pisti, bir at yarışları sahası, bir eğlence parkı yapılacaktır.

laştıkları ve dolaşmaya muhtaç buldukları bu deniz; bugünkü dünya için hisse şayialı bir havuzdan başka bir şey değildir. Bu denizde hiç kimse hâkimiyet iddiasına kalkmamalı ve bu havuz herkesi aid; fırtınasız bir sulh denizi olmalıdır.

Bunun aksini mümkün tasavvur etmeye müsaide herhangi bir zihniyet; mutlak aldanmaya mecbur olur.

İtalyayı idare edenler; davalarında 13 rarı seven kuvvetli kafalar olmakla beraber; realiteleri inkâr eden fantezi insanlar da değildirler. Akdenizin hisse şayialı bir sulh havuzu olduğunu onlar da pek güzel bilirler.

Telâşa mahal yoktur. Romadaki sesler; olsa olsa yeni bir pazarlığın açılma sesleridir.

Muhittin Birgen

Hergün bir fıkra

Kuyunun derinliği

Mübalâğacılığile meşhur Marsil - yalı Mariüsün evinde bir kuyu vardı.

— Çok derin bir kuyudur, dedi, bir tarihte içine bir adam düşmüştü. Alay ettiler:

— Hâlâ kuyunun dibine gümedin mi?

— Hayır, kuyunun dibini buldu. Avustralyadan yazdığı bir mektubda:

«Kuyuya düşerken şapkam kuyunun kenarına takılı kalmış, ben Avustralyada kuyunun öbür ağzından dışarı çıktım. Aşağıda yazdığım adrese şapkam gönderiniz» demişti.

Polise
Silâh çeken
Rus prenses

1936 senesinde, güzellik müsabakalarında «Mis Rusya» intihab edilen, sonraları film sanayicilerden Pate ile evlenen prenses Ariyan Gideonof, a partmanında araştırma yapmaya gelen polisler silâh çekmek suçüyle mahkemeye verilmiştir.

Prensese bu «suç» u kibar mehafide çok büyük bir dedikodu u yandırmıştır. Maamafih bu harektinden dolayı prensesin sadece para cezası göreceği tahmin ediliyor.

139 sene hapse mahkûm
olan heykeltıraş

Amerikada sevdiği kızla evlenemediğinden dolayı gıdırarak kız kardeşini, annesini, ve evlerinde pansiyon olarak oturan bir delikanlıyı boğup öldüren Newyorkun meşhur heykeltıraşlarından Robert Irwin'in muhakemesi bitirilmiş; zavallıya 139 sene hapis cezası verilmiştir.

Kondisini bir seneden fazla müşahede altında bulunduran doktorlar, vaktile üç sene bir timarhanede yatmış bulunan

Etrafındakileri
Katılırcasına
Güldüren adam

Yukarıda resimlerini gördüğünüz zat İngilterenin elektrik makemesi satan büyük bir şirketin müdürüdür. İsmi Kadvalladerdir ve dünyada kakhahaları en ziyade sarf olan bir şahıs sıfatile gönret bulmuştur. Filvaki bu zat gülmeğe başlayınca, etrafındakiler de kendilerini tutamamakta ve katılırcasına gülmektedirler.

Kadvallader vaktile, müzikhollerde çalışmıştır. İşi de yalnız ahaliye güldürmekti. Seyirciler, onun kakhahalarını duyuup ta dakikalarca kendilerini tutamadıklarından rövüleri aksamis, artistler bir türlü kendilerini gösteremez bir hale gelmişlerdir. Kendisine «Ölüyü bile güldür» lakabı verilen Kadvallader, bundan on sene evvel Sovyet Rusyada yaptığı bir seyahatte Sovyet siyasilerini bile katıla katıla güldürmüştür. Kakhahalar kralının futbola ve piroya karşı müdhış zafı vardır. Onun bulunduğu maçlarda kendi klübü galibiyet kazandığı zaman neş'esinden gülmeğe başlayınca, seyirciler, oyuncular, hakem bile gülmekte, uzun müddet oyuna devam olunamamaktadır.

İngilterede doğum azaldı

İngilterede doğumların azaldığı anlaşılmaktadır. Geçen seneki istatistiklere bakılacak olursa, evvelki senenin 56273 doğumuna mukabil geçen yıl 55011 çocuk dünyaya gelmiştir.

heykeltıraşın beş seneden fazla yaşayamayacağını bildirmişlerdir.

Sözün Kıyası

Güzel yazı

Uzak yerde bulunan bir okuyucumdan uzun bir mektub aldım. Ben, beni kendine muhatab etmek lütüfünce bulunan, naçiz fikirlerime kıymet verip de benimle hasbihalden fayda uman böyle kimseleri cevabsız bırakmak istemem. Gelgelelim, mevzuubahsettiğim mektubu değil okumak, mealini kârine ile dahi sökebilmek için dünyanın eziyetini çektim.. yarım günüm kayboldu.

Eski harfleri ekseriyetimizi iyi kötü yazıyorduk. Bunda «Rehberi sübyan» adındaki, eski zamanın meşhur meşk defterlerinin tesiri var mı idi, bilmem? Herhalde, rık'amıza, harflerimizin düzgün ve okunaklı olmasına dikkat ederdik. Hattâ, itinaı daha da ileriye götürerek, kâğıdın ucunu, şeytan koumasını (!) diye belli belirsiz kırpıp, uzunluğuna büküp, hâsıl olan amudun tam ortasına besmeleyi kondurur, satırların sağdan sola yukarıya doğru yürütmesine dikkat ederdik.

Yeni harfler çıktıktan sonra, her nedense bu itinaı kaybettik.. sallapati olduk. Yazımızda bir ağırlık, bir biçimsizlik, bir teklifsizlik görünüyor. Hele bir çoklarımız kapital veya majüsküli denilen büyük harflere karşı ihmalkâr davranıyorlar. Has isimler, cümle başları bu mecburi hususiyetini kaybedince, metin karmakarışık oluyor. Ekseriya cins isimlerinden, sıfatlardan seçilen soyadlarının soyadı olduğunu anlamak pek güç.

Aksi gibi, mekteplerden hüsnühâh (kaligrafi) dersleri de galiba kaldırıldı. İhtimal ki, bu ileri asırda yazı makinesine güveniliyor. Lâkin makine ile yazı her zaman ve her yerde muvafık ve pratik değildir. Garb medeniyeti, büyükle yazılacak mektub, arize, istida gibi şeylerin makine ile yazılmasını ayıbsayar. Hattâ eşe dosta bile makine ile yazılıp gönderilen mektupların kıymeti yoktur.

Sonra, resmî muamelelerde, havale, derkenar gibi kayıtların ehemmiyetini düşünelim. Bunlar makine ile yapılamaz. Okunmaz bir yazı ile de yapıldıkları takdirde muameleyi ne türlü işkâl edeceği ni tasavvur edelim. Sonra, herkes de bir yazı makinesi edinemez.. edinse de, her yere taşıyabilir mi?

Onun için güzel yazıya önem vermeliyiz. Yarına yetiştirdiğimiz nesil, başka malûmat ile beraber düzgün ve okunaklı, hattâ güzel yazı ile de mücehhez olmalıdır. Kaligrafi dersini ilk mekteplerde, ortalarında, liselerde, hattâ yeni nesil yetiştirilince kadar yüksek mekteplerde de ihya etmeliyiz.

Emin olun ki bu pek faydalı olur. Hem güzel yazı, yazanın da, okuyanın da nefinedir. Meramlarını terviç ettirememekten şikâyet edenlerin yüzde, hiç olmazsa ellisi, bu muvaffakiyetsizliğin sırrını biraz da yazıların okunamamasında aramalıdır.

Sonra, kâğıdın üstüne dökülen güzel yazının verdiği bedii haz da ayrıca bir keyiftir. İnsanın yazdığı yazacağı gelir, ve yakışıklı bir kısıveye bürünen fikirlerin de değeri artar.

Eskiden, devairde şeflerimiz, yazısı güzel olanları:

— İnci öküyor, mübarek! diye över, takdir ederlerdi.

Ve hüsnühâh sahibi olanları, hayatın başka tezahürlerinde de itinakâr, intizama, temize ve güzele meraklı sayarlardı.

(Devamı 11 inci sayfada)

TAKVİM

BİRİNCİKÂNUN		5		Arabî sene 1367	
Kumi sene 1364	22	Resmî sene 1938	22	Kasım 28	
PAZARTESİ					
GÜNEŞ		Şevval		İMSAK	
S. D.		S. D.		S. D.	
7 09		5 06		5 06	
2 27		12 43		12 43	
		13		Yatsı	
		Öğle İkinci Akşam		S. D.	
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
E. 12	04	14	28	16	41
Z. 7	23	9	47	12	18
				1	58

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Herkesin istediği gibi söz söylemekte mutlak olarak serbest bulunduğu bir mecliste bulunuyorduk, toplantıya riyaset eden arkadaş koca salonu dolduran dinleyicilere hitab ederek:

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

— Muhitinizde ıslahını veya yeniden tesisini istediğiniz şeyler olabilir, söyleyiniz, makul gördüğümüz takdirde istenilen şeylerin tahakkuku için çalışalım, dedi.

Salonda belki 200 kişi vardı. İçimizde yalnız bir kişi, yalnız bir şeyi eksik gördü.

TELGRAF HABERLERİ

Balkan Antantı Kurmay Başkanlarının toplantısı

Mareşal Çakmak ve General Metaksas Atınada mühim birer nutuk söylediler

"Bizim birliğimiz, kuvvetimizdir,"

Atina 4 (A.A.) — Başvekil Metaksas, Balkan Antantı genel kurmay başkanları şerefine verdiği bir öğle ziyafetinde söz alarak, Elen hükümeti ve Elen ordusu namına kahraman müttefik orduların kıymetli müessislerini selamladıktan ve kendilerine en samimi hoş geldiniz temennilerinde bulunmaktan duyduğu derin hazza ifade etmiş, dost ve müttefik asil Türk milletinin Büyük Şefi ve Balkan Antantı'nın başlıca müessislerinden biri olan Atatürk'ün hatırasına taziz ettikten sonra demiştir ki:

"Size gösterilen kabul asil memleketlerin hakkında Yunanistanın zevce bulmaz dostluğuna bir delildir. Burada huzurunuz bir semboldür ve dört memleketin sıkı el birliğini ve Balkan yarımadasında sulhün sarsılmaz temel olan antantımıza derin bağlılıklarını bir kere daha teyid etmektedir. Bu içtihat kimseye karşı bir tehdit teşkil etmiyor ve hiçbir mütecevaz gayeye matuf değildir. Fakat yalnız Balkan Antantının devamlı inkişafı dolayısıyla vukubulmaktadır. Sulh ve vifakın asıl kayalarından ilham alan dört devlet kenarlarının emniyetini birçok ızdırab görmüş milletlerinin saadetini temin gibi meşru bir endişeye maliktiler ve komşularıyla en iyi münasebetler idamesi gibi samimi bir arzu ile müteharrikler. Dört devlet, başkalarının malına göz dikmeyi düşünmüyorlar. Fakat aynı zamanda kat'i hududları şerefleri ellerinin kanile çizilmiş olan millet topraklarını muhafaza hususunda değişmez bir azim ve karar sahibidirler. Bizim birliğimiz, bizim kuvvetimizdir. Balkan Antantı devletleriyle Bulgaristan arasında serbestçe müza-

kere ve akdedilen son Selânik itilâfı, yarımada bütünü memleketlerin anlaşma ve yakınlaşmasına matuf mesaimizin mes'ud inkişafında kat'i bir merhale teşkil ediyor. Umarım ki bu itilâf bir uyuşma havası ihdas etmek ve aralarında devamlı bir teşriki mesai tesis etmek suretile Balkan milletlerinin o kadar hararetle arzu ettikleri yeni bir refah ve terakki devri açmaktadır."

Başvekil Metaksas, dört memleketin devlet reislerinin sıhhatine, dört milletin refahına ve kahraman Türk, Rum ve Yugoslav ordularının ve ordu şeflerinin şerefine kadehini kaldırmıştır.

Mareşal Çakmak'ın cevabı

Metaksasa Türkiye Genel Kurmay Başkanı Mareşal Fevzi Çakmak cevap vermiştir.

Mareşal Fevzi Çakmak, Atatürk'ün hatırasının tazizinden dolayı teşekkür ettikten ve Yunanistanın Türk milletini pek acı bir surette müteallim eden mateme iştirak nişanesi olarak Türk topraklarına gönderdiği heyetin mümtaz başkanı Metaksasla Atatürk'ün mülakatını hatırlattıktan sonra Atatürk'ün, Yunan Başvekilinin de çok manalı ifadelerle kaydettiği gibi, Balkan Antantının başlıca müessislerinden biri olduğunu bildirmiş ve Kollegleri adına sözüne devam ederek demiştir ki:

Başvekil, siz bu antantı erişilmesi güç bir belâgatle tes'id ettiniz. Bu antantın memleketlerimiz için olduğu gibi bölgemizin bugün bir örnek vermekle övündüğü barış, müsaemet ve istikrar havasının tahakkuku için olan faydalarını kaydettiniz. Buna binaen ben yalnız güzel sözlerinize iştirakle iktifa-

edeceğim. Sizin de söylediğiniz gibi, bu mevkuat toplantılar hiçbir kimseye karşı bir tehdit de değildir. Bununla beraber, bu toplantılar her defasında aynı zamanda barışın da menfaatleri olan müşterek menfaatlerimize hizmet eden teşriki mesaimizi daha ziyade normalleştirmektedir.

Enternasyonal vaziyet bizim için kıymetli olan bu barışın tesanüd ve teşriki mesaimizin himayesi ihtiyacı olmak ihtimalini gittikçe daha ziyade gözönünde tutmaktığımızı icab ettirdiği nisbette bu toplantılar hergün daha kıymetli görünüyor ve eminim ki diğer Kolleglerim için de böyledir. Pak-tımız, bölgemiz siyasi statüsünün sarsılmaz istikrarı için en emin bir garanti teşkil etmektedir. İş birliğimizin gittikçe daha tesirli olarak tebarüz ettiğini görmekte duyduğum ve hepimizin duyduğumuz memnuniyetten müphem şu birkaç sözümlü, ekşelânsınızın Bulgaristanla yaptığı son Selânik anlaşmasına olan işaret ve telmihimize iştirak etmeden bitirmek istemiyorum. Ekşelânsınız tarafından antant hükümetleri adına müşterek komşumuz Bulgaristanla akdedilmiş olan bu pakt, General Papagos'un çok nazik nutkuna cevap verdiğim zaman da kavından hali kalmadığım mes'ud bir hâdisedir. Aynı zamanda enternasyonal vaziyetin bize öğrettiği hususların tabliğine geçmiş olduğu gibi devam zarureti de tebarüz ettirmiştim.

Mareşal, kadehini, gerek kendi ve gerek kollegleri adına, majeste Kral İkinci Georges'un, naib prensin. Başkan Metaksasın sıhhatlerine, kahraman Elen ordusunun kudretine ve büyük Elen milletinin refahına kaldırmıştır.

Korsika ve Tunusta dün İtalya aleyhine büyük nümayişler yapıldı

Şanghayda Fransız, İtalyan askerleri arasında çarpışmalar oldu, yaralananlar var

Tunusta birçok İtalyan mağazalarının camları kırıldı, nümayişçilerden 15 kişi tevkif edildi

Paris 4 (A.A.) — Korsika eski muharibleri ittifakla kabul ettikleri bir karar suretinde; İtalyan meclisindeki tezahüratı yurd hislerine karşı bir hakaret olarak telâkki ettiklerini ve umumî harbte ölen 40.000 Korsikalının mezarları üstünde aynı cesaret ve aynı aşkla yeğâne ana yurdları olan Fransayı müdafaa için and içtiklerini bildirmektedirler.

Tunusta nümayişler
Tunus 4 (A.A.) — Bu sabah saat 10 dan öğleye kadar iki bin kadar genç Marselyez söyleyerek Tunusun büyük caddelerinden geçmişler; «yaşasın Fransası» nidalarla İtalyan meclisi tezahüratını protesto etmişlerdir. İlk toplantı saat ona doğru İtalyan kitabevinin önünde olmuş ve kitabevinin vitrini kırılmıştır. Tezahüratçılar müteakiben vali konağına doğru ilerlemişlerse de orada polislerle karşılaşınca İtalyan konsoloshanesine gitmişlerdir. Polis bunların mühim bir kısmını gevirebilmiş, fakat küçük bir grup maksadına muvaffak olarak konsoloshaneye önünde Marselyez söyle-

miş ve «yaşasın Fransa» diye bağırarak. Polis nihayet tezahüratçıları dağıtarak saat 12,15 de nizami iadeye muvaffak olmuştur.

İtalyan mağazalarının camları kırıldı
Tunus 4 (A.A.) — Bu sabah yapılan tezahürat esnasında on beş kişi tevkif edilmiştir. Birkaç İtalyan mağazasının vitrinleri ve camları kırılmıştır. Şehirde saat 13 denberi devriyeler gezmektedir. İtalyan başkonsolosluğu binası polisin muhafazası altındadır.

Şanghay'da çarpışmalar
Şanghay 4 (A.A.) — Bu akşam Fransız konsesyonunda bir kahvede Fransız ve İtalyan bahriyelileri arasında şiddetli bir müsademe vuku bulmuş, bir İtalyan yaralanarak hastaneye kaldırılmıştır. 7 İtalyan tevkif edilmiştir. Bu kavga sırasında İtalyanlar bir Amerikalıyı yaralamışlardır.

Müteakiben yeni bir kavga daha çıkmış, bu sefer İtalyan piyade neferleri de işe karışarak iki Fransız polisini yaralamışlardır. Sükûnet çabuk iade edilmiştir.

Atlas denizini Pasifik denizine bağlayacak bir kanal açılıyor

Vaşington 4 (A.A.) — Nevyork Times gazetesine göre, resmî mahfeller ve kongrenin Vaşington azası, Atlas denizini Nikaragua üzerinden Pasifik denizine bağlayacak yeni bir kanalın inşasına büyük bir alâka göstermektezaheret etmektedir. Zira tek bir panadır. Amerika ordusu bu projeye müma kanalın harb vukuunda kolaylıkla tahrib edilebilecektir.

Yeni kanalın inşası masrafı 725 milyon dolar ve uzunluğu 277 kilometre olacaktır.

Roma 4 (A.A.) — İtalyan meclisi tezahüratı hakkındaki Fransız gazetelerinin makalelerine cevap veren matbuat, İtalyanın hattı hareketini, 1935 tarihli Mussolini - Laval anlaşmasının, zecri tedbirleri tatbik suretile bu anlaşmayı ihlâl etmiş olan Fransanın hatası yüzünden batıl ve gayri mevcut bulunması delili ile izah etmektedir.

Popolo d' Roma:
İtalyan milleti Korsikada İtalyan lehçesi konuşulduğunu, Tunusun kendisinin çalındığını ve Cibutin'in ise Fransa için faydasız olduğu halde İtalya için faydalı olabileceğini unutmamaktadır, diyor.

İngilterenin teşebbüsleri
Roma 4 (A.A.) — Haber alındığına göre, Sir Perth dün akşam Kont Ciano ile ikinci bir mülâkatta bulunmuş ve son İtalyan meclisi tezahüratı ve Fasist matbuatının ilhak mücadelesi ile bahis olan vaziyet mevzuabahas olmuştur.

Alman Hariciye Nazirinin Paris ziyareti

Berlin 4 (A.A.) — Alman matbuatı, Von Ribentrop'un Paris seyahati hakkında tefsirata devam etmektedirler. Frankfurter Zeitung:

Almanya, müşterek Fransız - Alman deklarasyonunu imza etmekle, dahil de kuvvetli ve müsaemetleşmiş bir Fransa ile dostane bir ruh içinde yan yana yaşamak arzusunu ifade etmektedir, diyor.

Kölnische Zeitung, yazıyor:
Bu deklarasyonun tarihî ehemmiyeti, iki memleket hududları hakkında her türlü şüphe ihtimalini izale etmesindedir. Bu vaziyet, huddullarını «Ren» de telâkki eden İngiltere için de mühimdir.

Fransızların mütaleaları

Paris 4 (A.A.) — Gazeteler, von Ribentrop'un Paris seyahati hakkında pek az tefsiratta bulunuyorlar.

Ouvre gazetesi, Romada bu seyahate ehemmiyet atfedilmek istendiğini kaydederek, niçin? diye soruyor.

«Acaba Almanya ile Fransanın birbirlerine köpekler gibi bakmakta devam etmeleri, Ciano'nun derpiş ettiği şekilde bir Avrupa kurulması için mi lazımdır?»

Bayan Tabouis, Ouvre gazetesinde, İngilterenin Fransa ile İtalya arasında son kırk sekiz saat zarfında ittihaz ettiği açık ve dürüst hattı hareketten dolayı Fransanın memnuniyetini kaydettikten sonra Sir Perth'in Ciano'yu ziyaretinden bahsederek diyor ki:

Sir Perth, mesele İtalya ile Fransa arasında bugünlerde az çok halledilmediği takdirde, Çemberlayn'ın, Roma ziyaretinin 11 ve 14 kânunusani arasında yapılacağı dün akşam resmen bildirilmiş olmasına rağmen, maalesef Romaya gidemeyeceğini Kont Ciano'ya ihsas eylemiştir.

Belçikada Kabine buhranı

Brüksel, 4 (A.A.) — Halefini bulmakta Spaak'ın müşkülât çekmekte olduğu maliye nazirinin istifasına rağmen kabinenin vaziyeti nazik görünmektedir.

Gazeteler, kabine buhranının bilkuvve açılmış olduğunu beyanda müttefik-tirler.

Fazla olarak pazartesi günü sosyalist fırkasının umumî kongresi Brükselde toplanacak ve Spaak tarafından, Bürgos hükümeti ile mukarret tesisi için ittihaz edilmiş olan karar hakkındaki hükümünü verecektir. Müfrit enternasyonalistler Burgos hükümetine şiddetle düşmandırlar. Hattâ Barselon ile derhal diplomasi münasebat tesis edilmesi için sosyalist fırkasının her şeye baş vuracağı

Selâm Ragıp Emeç

Ukranyalılar Polonyadan muhtariyet istiyorlar

Polonya meclisinde fırtınalı bir celse oldu, Ukranyalı meb'usların muhtariyet talebi Polonyalılar tarafından şiddetle protesto edildi

Varşova, 4 (A.A.) — Polonya mebusan meclisinde fırtınalı bir celse olmuştur.

Ukranyalı ekalliyet mebuslarından ve meclis reisi vekillerinden Nudrey şiddetli bir nutuk irad ederek Ukranyanın arazi bakımından muhtariyetini istemiş ve Ukranyalı mebusların bu babda bir kanun lâyihası tevdi edeceklerini söylemiştir. Hatib, Polonya hududunun öbür tarafında bir Ukranya devletinin teşekkül etmiş olmasından dolayı bahtiyar olduğunu beyan etmek suretile sözlerine nihayet vermiştir.

Bu nutuk, Polonyalı mebuslar tarafından şiddetli protestolarla karşılanmıştır. Hükümet taraftarı birlik fırkası mebuslarından Ostrovski, şiddetli bir nutukla mukabele ederek Ukranyalı mebusların hattı hareketini teessüfle karşılamış ve Polonya milletinin bin seneden-

Siyaset ALEMİNDE

Almanyanın müstemleke talebi meselesi

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Versay muahedesinin şiddetle tadilini istediği günden itibaren Almanyanın üzerinde ısrarla durduğu bir mevzu da müstemleke meselesidir. Almanya, müstemlekeyi muhtelif bakımlardan istiyor: İlk madde ihtiyacı bakımından istiyor; kendi seviyesinde ve kendi nüfus ve nüfuzu derecesinde mevkie sahib bulunmayan bazı milletlerin bol bol müstemleke sahibi olmaları karşısında kendisinin bu haktan mahrum edilmesine kızarak istiyor, istiyor vesellâm. Maamafih şu noktaya da ehemmiyetle işaret etmek lazımdır ki Münih'te Mister Çemberlayn ile ebedî bir ademi tecavüz misakı imzalayan Hitler, Almanyanın bu talebinden hiçbir zaman vazgeçmeyeceğini iddia etmekle beraber bu meseleyi harb yapmak için bir vesile saymıyacağını da kat'i olarak beyan etmiştir. Demek ki Almanya, bu bahsin, alâkadâr devletler arasında müzakere yolile halledilmesine taraftardır. Maamafih bir kısım İngiliz matbuatı ve ekârı umumiyesi Alman talebini yumuşak bir surette telâkki ve bu talebin terviç edilmesine taraftar görünmekle beraber bilhassa liberal ve amele mehafili Almanyanın dileklerine red cevabı verilmesi mütaleasındadır. Fransa'nın da aynı fikir ve kanaatte olduğunu söylemeye lüzum yoktur. Fransızların itirazı iki noktada toplanıyor:

1 — Alman müstemlekeleri hiç bir zaman Almanyanın ilk madde ihtiyacını tatmin edememiştir. Binaenaleyh bu taleb, bu bakımdan mantıklı değildir.

2 — Milletlerin müstemleke sahibi olmaları hakkı şu veya bu maddî delil ile taayyün etmiş bir şey değildir. Büyük Harbde mağlûbiyet neticesidir ki Almanyanın müstemlekelerini kaybetmesine saik olmuştur.

Bu iddiaya Almanların verebildikleri cevap yok değildir. O zaman kuvvetten düşerek kaybettiklerini bugün kuvvetlendikleri için zorla dahi olsa alabileceklerini beyan etmeleri, verdikleri cevabın en tesirlilerinden biridir. Bu takdirde bu mukabeleyi Her Hitlerin Çemberlayne verdiği teminatla telif etmek güçleşiyor. Müstemleke için harbetmeyeceğini vâdeden Almanyanın icabında zora başvuracağını söylemesi kabili müdafaa bir mantık değildir. Bundan dolayı ve bilhassa dünyanın tezadlar içinde çarpıp durmasıdır ki işlerin düzelmesine imkân vermiyor. Bu gidişle de imkân hâsil olacağı benzemez.

Selâm Ragıp Emeç

söylenmektedir.

Brüksel 4 (A.A.) — Albert Janssen, Spaak tarafından kendisine teklif edilen Maliye Bakanlığını kabul etmiş-tir.

berri Polonyaya âid olan cenubu şarkî arazisini kanının son damlasına kadar müdafaa edeceğini söylemiştir.

Aynı fırkanın reisi General «Skwarczynski» de mühim bir nutuk söylemiştir. General bilhassa Polonyanın Macaristan ile müşterek bir hududu bulunması lüzumundan bahsetmiş ve bu lüzunun yalnız hissi esbaba müstenid olmayıp aynı zamanda Polonyanın menfaati icabatından olduğunu söylemiştir.

General netice olarak, Polonya için en mühim meselenin Yahudilerin nüfuzundan tahlis edilmesi lazım gelmekte olduğunu söylemiştir.

Mebuslardan Ponkieniez de Polonyanın müstemlekeler elde etmesi muktaz ve emeli tahakkuk edinceye kadar müca-dele etmesi lazım olduğunu söylemiştir.

Otellerin ıslahı yolunda hareket başladı

Oteller muhtelif sınıflara ayrılarak kontrol altında tutulacak, turizm şubesi faaliyete geçti

İktisad Vekâleti, turizm şubesi memleket turizm işlerini ıslah etmeğe ve yoluna koymağa çalışmaktadır.

İlk iş olarak memlekette mevcut otellerin ıslahı, yeni inşa edilecek otellerde de her türlü konforun temini esas olarak ele alınmaktadır. Bilhassa tuvalet yerleri ehemmiyetli bir mesele şeklinde mütalea edilmektedir. İktisad Vekâleti, memleketteki otelciliğin bugünkü vaziyeti hakkında esaslı tetkikler yaptırmıştır. Bu tetkikler sonunda Türkiyede umumiyetle otellerde en basit konfor mefhumunun bile teessüs etmediği anlaşılmıştır.

Vekâlet, bu vaziyet karşısında ilk iş olarak, mevcut otellerimizi sınıflara ayırarak her sınıfın riyasete mecbur olacağı asgarî şartları tesbit etmek ve bunların tabikini kanunî müeyyide

lere bağlamak üzere teşebbüse girişmiştir. İktisad Vekâleti, bu maksadla hazırlanacak olan kanuna bir hazırlık olmak üzere muhtelif yerlerden malûmat toplamıştır.

Diğer memleketlerin otelciliğe dair kanunî mevzuatı arasında Yunanistan'da son defa tatbika başlanan kanun bilhassa dikkate şayan görülmüştür. Memleketin ihtiyaçlarından mühlhem olarak hazırlanacak otel, han ve pansiyon kanununun ihtiva etmesi lâzım gelen esaslar ve prensipler hakkında alâkadarların mütaleaları da alınmıştır.

İktisad Vekâleti, otel endüstrisinde çalışacak kimselerin mesleki bir terbiye altında yetiştirilmesi hususunda esaslı tedbirler alacaktır.

Çaldığı parayı kızlarla yiyen delikanlı

Suçlu mahkemede: "Bu para benim borcum, öderim!," dedi

Dün Sultanahmed 3 üncü sulh ceza mahkemesinde garib bir hırsızlık suçlusunun muhakemesi yapıldı.

Suçlu Osman ile arkadaşı Derviş Tah-takalede, Küçük handa aynı odada yatıp kalkmaktadırlar.

Evvelki sabah, Osman arkadaşı uyuduğu sırada, yastığının altında bulunan 15 lirayı çalmış; akşam Derviş işi anlayınca, polise müracaat ederek, kendisini yakalatmıştır.

Fakat, bu iddia ile mahkemeye verilen Osman, yaptığı işin neye varacağından habersiz, mahkemede safiyetle sunuları anlatmıştır:

— Eh! Parayı aldım ya.. Bir arkadaşım, beni gezmeye davet etmişti. Param yoktu. Ben de Dervişin parasını aldım, yola koyuldum. Bülbüderesi tarafıyla, doğru Yenişehir.. Orada parayı kızlarla yedim. Amma, inkâr etmiyorum.. Bu benim borcum. Param olsun, ödeyeceğim.

Suçlunun borcunu kabul etmesine rağmen hâdisenin mahiyeti itibarile sadece hırsızlık olduğundan, mahkeme Osmanı 1 ay 20 gün müddetle hapsine ve derhal tevkifine karar vermiştir.

Şehrimizdeki Südet Almanları seçim Haklarını kullandılar

Dün reylerini kullanan Südet Almanları

Dün Almanyaya ilhak edilen Südet arazisinde yeni mebus intihabı yapılması dolayısıyla şehrimizde bulunan Südet Almanları da Türk kara suları haricine çıkarak reylerini kullanmışlardır.

Almanlar dün öğleden evvel 160 kişilik bir kafilde halinde Şirketi Hayriye'nin 58 numaralı vapuruna binerek Alman bandıralı Morea vapuruna gitmişlerdir. Almanlar Morea vapuruna Kara-denize açılarak kara sularımız haricine çıkmışlar ve reylerini verdikten sonra akşam saat 18 de şehrimize dönmüşlerdir.

Dün beş otomobil kazası oldu

Dün şehirde beş otomobil kazası olmuştur:

Avukat Celâlin idaresinde 999 numaralı hususî otomobil, Galatada Necatibey caddesinden geçerken, Şerafeddin isminde 6 yaşında bir çocuğa çarpmış, başından yaralanmıştır.

★ Şoför Azizin idaresindeki 3896 numaralı kamyon Şişlide Halâskârgazi caddesinde 14 yaşında bir çocuğa çarparak, başından yaralanmasına sebep olmuştur.

★ Fenerde de, bir otomobil kazası olmuş, Raif isminde bir şoförün idaresindeki taksi, 5 yaşında Nihad isminde bir çocuğa çarpmıştır. Bu çarpışma sırasında çocuğun sağ bacağı tamamen kırılmıştır.

★ Yani isminde bir şoför, idare etmekte olduğu taksi ile Çırağan caddesinden geçerken, Halil isminde bir çöpçüye çarpmış ve başından yaralanmıştır.

★ Kumkapıda kömürcü Fikrinin kamyonunda çalışan Ahmed isminde bir amele, kamyonun düşmüş ve başından yaralanmıştır.

Bu beş kaza etrafında zabıtaca tahkika başlanarak, mes'ulleri yakalanmış ve yaralılar da tedavi altına alınmışlardır.

Mahkemelerde:

Ötekine berikine tecavüz eden biri mahkûm oldu

Kocamustafapaşada, gece saat 11,30 sularında Sükrünün kahvesine gidecek kahvedekilere tecavüze kalkışan biri yakalanarak Adliyeye verilmiştir.

Suçlu, Sultanahmed 3 üncü sulh ceza mahkemesinde yapılan duruşması sonunda 5 gün hapse, 1 lira ağır para cezasına mahkûm edilmiştir.

Bir sarhoş mahkûm oldu

Küçükpazarda, Salâhaddin isminde biri evvelki akşam kafayı çekmiş, yolda rasladığı mahalle bekçisini de tahkir etmiştir.

Dün Adliyeye verilen suçlu, asliye ceza mahkemesinde yapılan muhakemesi sonunda 1 ay müddetle hapse mahkûm edilmişse de geçmiş mahkûmiyeti bulunmadığından bu cezası tecil edilmiştir.

Poliste:

Haliçteki deniz kazası tahkik ediliyor

Evvelki akşam Haliçte bir deniz kazası olmuştur. Bandırma limanına mensub Büyük Marmara motörü Halice girmekte iken içinde 4 yolcu bulunan Ömerin sandalına çarparak parçalanmıştır. Denize dökülen yolcular Denizbankın üç numaralı motörü ve sandallar tarafından kurtarılmıştır. Kaza etrafında tahkikat yapılmaktadır.

Kültür işleri:

Ekalliyet mekteb'lerinde okutul'an bazı kitaplar mahzurlu görüldü

Maarif Vekâleti memleketimizdeki bütün ecnebi ve ekalliyet mekteb'lerinde okutulan, yabancı dilde yazılı ders kitaplarını İstanbul Maarif Müdürlüğünde muallimlerden müteşekkül bir komisyona tetkik ettirmiş ve komisyonun peyderpey vermekte olduğu raporları Vekâlete göndermeğe başlamıştır.

Vekâlet, komisyon raporlarına nazaran kitaplardan bazılarını mahzurlu gördüğünden, o kitapların okutulmasını menetmiştir.

Menedilen kitapların listesi alâkadar mekteblere bildirilerek, o derslere aid başka kitapların hazırlanması ve o kitaplara tedrisat yapılması emredilmiştir.

Bir amele kalb sektesinden öldü

Kızıltoprakta oturan Mahmud isminde bir amele Müminderesi'nde arabasına kum doldururken, birdenbire kalb sektesinden ölmüştür.

Kardeş kavgası

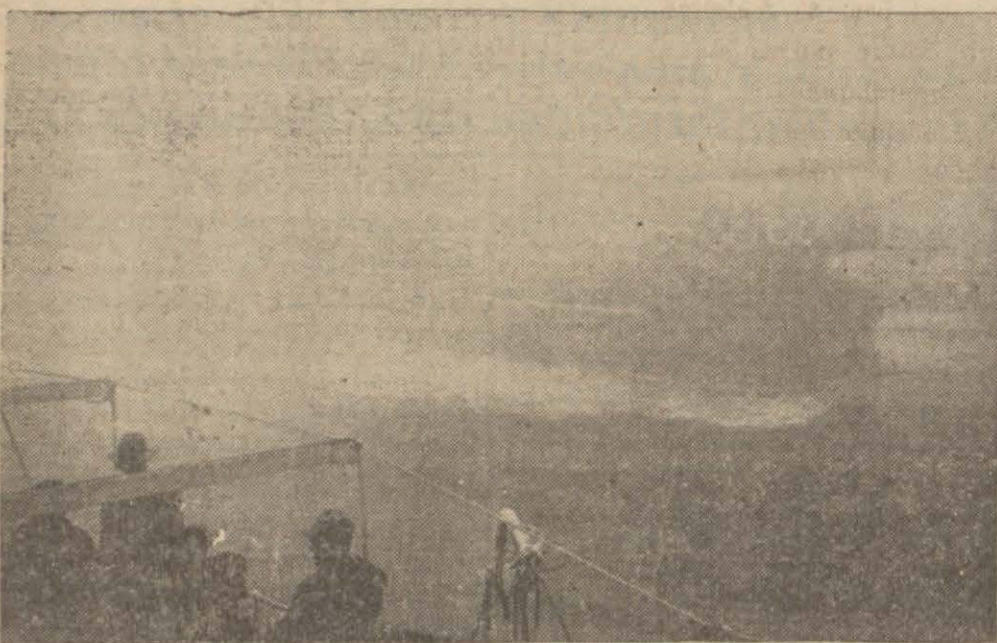
Akbıyıkta Nureddin ve Şerafeddin isminde iki kardeş kavgaya tutuşmuşlar, bu sırada Nureddin bıçağını çekerek, kardeşini yaralamıştır.

Bir kadının evinde eroin bulundu

Kadıköyünde Yeldeğirmeninde oturan Fitnat isminde bir kadının evinde zabıtaca arama yapılarak, 3 paket eroin elde edilmiştir.

Suçlu kadın hakkında kanunî takibata başlanmıştır.

Dün sabahki kesif sis

Evvelki gece yarısından sonra şehrimizi çok kesif bir sis tabakası kaplamıştır. Sis, bilhassa dün sabah saat 6 buçuktan sonra artmış, gözgözü görmeyecek bir hal almıştır.

Saat 10 a doğru ise hafif surette ağırlanmaya başlamış ve saat 12 de tama-

men açılmıştır.

Sis yüzünden saat 7 den sonra Şirketi Hayriye ve Denizbankın yakın sahil vapurları saat 10,5 a kadar sefer yapamamışlardır. Resim, dün sabah Köprüden hareket eden bir vapuru sis içinde göstermektedir.

Zahire borsasında bir haftalık vaziyetin hülâsası

İki haftadanberi piyasada görülen kararsızlık hafta sonunda istikrar peyda etmeğe başladı

Millî yas ve onu takiben de bayramın araya girmesile iki haftadanberi kararsızlık içinde geçen piyasada, haftanın sonlarına doğru vaziyette bir istikrar görülmeye başlamıştır. Mevru-dat normal seyrini almıştır.

Buğday: Piyasaya bir hafta içinde 2970 ton buğday gelmiş, 1-2 çavdarlı Polatlı malları 5,38-6,08, 4-5 çavdarlı Ankara ve bu ayar mallar 5,30-5,35, 6-7 çavdarlı sıra Anadolu sertleri 5,08, 9-10 çavdarlı Trakya sertleri 5-5,03 arasında muamele görmüştür.

Almanyadan Adana, Urfa havalisi sert buğdaylarına külliyyetli talebler vukubulmuş ve ehemmiyetli partiler satılmıştır. Maamafih piyasadaki fiyatlar Alman taleblerinden daha yüksek olduğundan satışların devam etmeyeceği memuldür.

Arpa: Piyasaya gelen mal miktarı şehrin ihtiyacını karşılayacak miktardan noksan olması dolayisile fiyatlarda 3-4 para kadar bir yükseliş husule gelmiştir. Talebler fazla ve bilhassa beyaz mallar aranmaktadır.

Anadolu malları dökme Haydarpaşa teslimi 4,05-4,08, Marmara ve Trakya malları çuvalı iskele teslimi 4,15-4,18 kuruştur.

Mısır: Bazı istihsal muntakalarında bu mahsulün noksan olduğu anlaşılmıştır. Bilhassa bu noksanlık Bandırma ve Karabiga havalisi istihsalatında hiss olunur derecededir. Bu havalî malları fop çuvalı 4,30-4,35 kuruştan muamele görmüştür. Adapazarı malları çuvalı Haydarpaşa teslimi 4,15 - 4,20, beyaz 4,13-4,18 kuruştur.

Pirinç: Piyasaya mühim miktarda mal mevru-dat devam etmiştir. Bununla beraber İzmir ve havalisine piyasadından irsalât devam etmekte olduğundan fiyatlarda hiss olunur bir yükseliş kaydedilmiştir. Birinci mal Tosyalar 32,5 orta mallar 20-21 kuruştur. İğ ceviz: İhracatın devamı mevcut stokları azaltılmaktadır. Bu sebeble fiyatlar da bir miktar yükselmiştir. Piyasa sağlam ve cinslerine göre 44-47 kuruş arasında muamele görmektedir.

Tiftik: Almanyaya için ehemmiyetli miktarda tiftik mübayaası devam etmekte olmasına rağmen bu mübayaanın mahdud firmalara inhisarı fiyatlarda beklenen tesiri göstermemekte berdevamdır. İngiltere için de küçük parti satışları olmuştur. Piyasadan 3000 balya kadar satış olmuştur. Fiyatlar: Oğlak 130-140, Karahisar, Kütahya ve â-

yarı mallar 115-117, muhtelif deri mallar 70-80 kuruştur.

Yapak: İç ve dış piyasalar için yapılmakta olan mübayaat piyasayı sağlam vaziyette devam ettirmektedir. Sovyetlere satış taahhüdüleri sona ermemiş olduğundan mübayaatın artacağı ve yerli fabrikaların da mübayaata devam edecekları anlaşılmaktadır. Fiyatlarda mahsüs bir hareket vardır. Bandırma, Bursa ve Karacabey malları 63-66, İzmir, İzmit, Gelibolu ve Çanakkale 59-62, deri ve besi malları 46-50, yıkanmış yün 70, kirli 47-52 kuruştur.

Piyasadan 1700 balya kadar satış vukubulmuştur.

Almanya külliyyetli miktarda fındık ve ceviz ihraç edildi

İkinciteşrinin son haftası içinde Anadolunun muhtelif muntakalarından şehrimiz piyasasına gönderilen iç cevizlerden 17,127 kilo satılmıştır. İç ceviz piyasası bu malların hepsini kilosu 44 - 45 kuruştan toplamıştır.

Ayrıca kabuklu cevizlerden 129,685 kilo satılmıştır. Piyasada 65 bin kilo kabuklu ceviz ve 50 bin kilo iç ceviz stoku mevcuttur.

Son günlerde Viyanaya 20 bin kilo kabuklu ceviz ile, Hamburga 23,190 kilo iç ceviz ihraç edilmiştir. Gene ikinciteşrinin son haftası içinde piyasada kilosu 71 - 73 kuruştan 61,577 kilo iç ve kilosu 33 kuruştan 7,750 kilo kabuklu fındık satılmıştır. 70 ton iç ve 35 ton kabuklu fındık stoku mevcuttur. Almanyaya 31,550 kilo iç fındık ihraç olunmuştur.

Tiftik piyasası canlandı

Almanya, son günlerde memleketimizden yeniden tiftik almağa başlamıştır. İngilterenin de son zamanlarda tiftik piyasası ile alâkadar olması dolayisile piyasa canlanmıştır. Son bir hafta içinde 3000 balya tiftik 1700 balya yün ve yapağ satılmıştır.

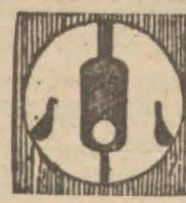
Bu yıl mısır mahsulü az

Son bir hafta içinde muhtelif vilayetlerden şehrimize 2970 ton buğday, 680 ton arpa, 135 ton mısır, 90 ton çavdar, 96 ton tiftik, 204 ton yapağ olmak üzere 3525 ton mahsul gelmiştir. Mısır yetiştiren bölgelerden gelen malûmata göre mahsul bu yıl azdır. Bu itibarla mısır fiyatlarının yükselmesi beklenmektedir.

İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrosu

Tepebaşı
Dram kısmı
10 Birincikanundan itibaren
VİNDOR'UN ŞEN KADINLARI

TURAN TİYATROSU
san'atkar Nağit
Cemal Sahir okuyucu
Semha ve Mezey varyetesi
NUR BABA
3 P.
DANS SALO DÜET

ERTUĞRUL SADİ TEK TİYATROSU
Taksimde Bugece
(KAYNANAM)
vodvil 3 perde
Yazan: Mahmud Yesari

Ipek stüdyosunda Türkçeye çevrilen mevsimin en heyecanlı ve en güzel

938-939

Senesinin

Yeni filmi

TARZAN

"İNTİKAMI"

Türkçe sözlü
Pek yakında ..... ? sinemasında

Önümüzdeki Perşembe Akşamı

SARAY SINEMASINDA

Mevzuu bütün seyircileri heyecana sürükleyecek

CLARK GABLE MYRNA LOY ve SPENCER TRACY

gibi 3 büyük Yıldız tarafından yaratılan

YARALI KARTAL

Fransızca sözlü büyük ve muhteşem filmi takdim edecektir.

Hâdiseler Karşısında

NEZLE

Kadın gazete okuyordu:
— Mevsimin modası.
Kocası başını kaldırdı:
— Nezleden mi bahsediyor.

★

Bir kadın hakkında dedikodu yapıyorlardı.

— Her tiyatrodan, her sinemada, her toplantıda hazır nazır.

Dediler. Biri güldü:

— Desenize, nezle gibi!

★

Nezle, ıhlamur cezvesini gördü:

— Gene bana suikast hazırlıyorlar! dedi.

★

Nezle, saçını altı aylık yaptıran kadını gördü:

— Yaşadım, dedi; altı ay o, saçını ıslatıp taradıkça ben de burnundan eksik olmam.

★

— Neclâ kocasıyla dargın ganba.

— Nereden anladın.

— Kocası bir haftadır, nezle, dargın olmasalar Neclâmın da bu zamana kadar nezleye tutulması icab ederdi.

★

— Bu mevsime bayılırım!

Dedi, sordum:

— Kömürücü müsünüz?

— Hayır!

— Anladım, dedim, muhakkak mendil tüccarısınız.

★

Gelirken korna çalar:

— Hapşu, hapşu...

Yakalanmamak isteyen kaçsın

★

Kıskaç kadının kılıbık kocası söyledi:

— Nezle olmaktan çok korkuyorum.

— Neye?

— Hizmetçi kız nezle olmuş. Tesadüfen ben de nezle olsaydım; hizmetçiye beni aldatıyorsun, diye karım yapmadığını bırakmaz.

★

Nezleli doktora gitti:

— Doktor, mütemadiyen burnum akıyor; ne tavsiye edersiniz?

— Sık sık burnunuzu silmenizi.

★

Nezleli şikâyetçi değildi:

— Aşık olup içimi çekmekte; nezle olup burnumu çekmeyi tercih ederim. Dedi.

İsmet Hulûsi

Kadın Köşesi

Küçüklerin saçları

Yalnız büyüklerin değil, küçüklerin de kuşafürü değişti. Her halde daha şirinleşti. Artık ne çocuk yaşakilerin, ne de genç kızlığa adım atan kızların saçları eskisi gibi kısacık kesilmiyor. Bukle onlara da geçti. Bu yeni tarz evvelkine nazaran biraz zahmetli gibi görünüyor ama dikkat edilirse pek öyle güç bir şey olmadığı görülür. Her bukle yapılacak tutam, bir saç çubuğunun (yahud bir kalemin) üstüne sarılıp fırçalanır. Kolay kıvrılmalı saçlar da bigudi kullanılır. Üstüste bir kaç kere aynı şekilde kıvrılan saç nihayet buna alışır.

Resimde gördüğümüz modellerden, soldaki nisbeten uzun saçlar içindir. Sağdaki uzunlu kısıklı saçlara uyar. Kısa tutamlar tepede buklenenecektir. Bu, daha ziyade kıvrılmıya müstaid saçlar içindir. Her iki kuşafür de yedisinden on sekizine kadar bütün kız çocuklarına, hattâ genç kızlara yarar.

Her kadın bilmelidir

Nasıl temizlemeli?

Bakır leğenleri, kullanılmadan evvel veya kullanıldıktan sonra tuz ve limonla ovarak temizleyiniz.

★

Yeni mutfak bezlerini kullanmadan önce tabaklarla, kaşık ve çatalların üzerinde iz bırakmamak için amonyak karıştırılmış su ile çalkalayınız.

★

Yağmur mantoları (empermeabl) nasıl temizlenir?
Kirlenmiş yağmur mantoları tuzla oğularak temizlenir, çünkü yıkanır veya çokça ıslatılırsa yağmura mukavemet hassaları kaybolur.

★

Fırçalar nasıl temizlenir?
Fırçaları temizlemek için yumuşak bir bezle ve un ile siliniz. Fırçayı unladuktan sonra içine işlesin için biraz bekletiniz, sonra kuvvetlice siliniz, tozları emen undan eser kalmaz.

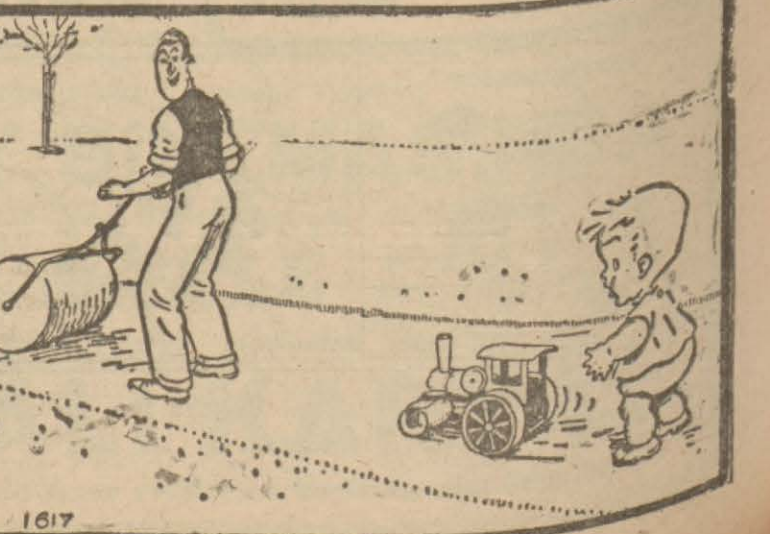
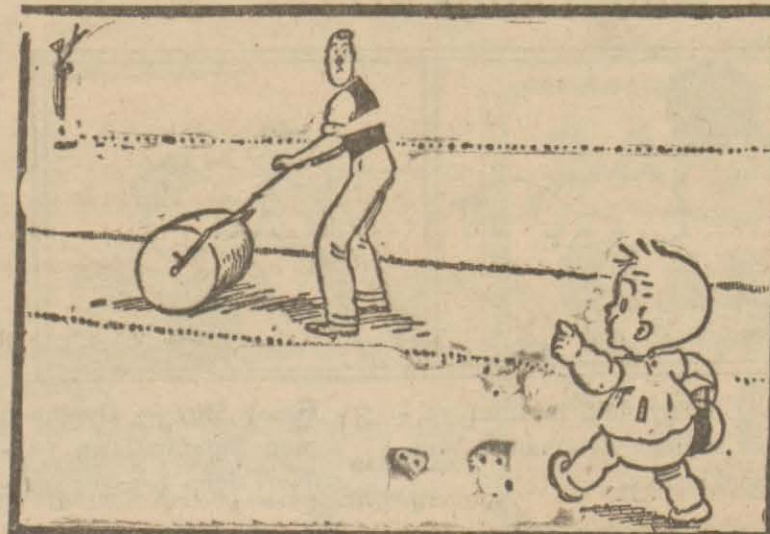
★

Üstüne tentür d'iot dökülmüş bir elbiseyi temizlemek için leke yerini limonla ovunuz. Sonra su ile çalkalayınız. Bicarbondat de soude mahlûlü de bu lekeyi çıkarabilir.

★

Mücevherler nasıl temizlenir?
Mücevherlerinizi (carbonate de soude) a batırılmış eski bir diş fırçasıyla fırçalayınız. Sonra üzerine sıcak su dökünüz.

Bacaksızın maskaralıkları:

Silindir

1617

Bunları biliyor mu idiniz?

Eskimolar ve el sıkmağ âdeti

Medenî insanlar şapkalarını çıkararak, yahud da baş eğip el sıkarak selâmlaşır. Halbuki Eskimolar el sıkmağı, yani ellerin birbirine sürünmesini bir nevi uğursuzluk addederler. Ancak iki Eskimo delikanlısı doğuşup davalarını hal ve fasleyledikten sonradır ki, birbirlerini uğursuz adetmek arzusuyla ellerini birbirlerine sürterler.

★

Mogollarda 9 rakamının kudsiyeti

Mogollar bugüne kadar 9 rakamını mukaddes ve mübarek saymışlardır. Çok eski devirlerden kalan bu âdete göre, Mogollar asırlarca komşularından hediyeleri daima 9 ar tane kabul etmişler, evlendikleri zaman kıza 9 geçid ve 9 ar tane hediye vermişlerdir. Bu arada Cengiz bile öldüğü zaman kendisiyle beraber 9 at, 9 çadır, 9 tepsi yemek, 9 genç kız gömülmüştür.

Bacanın içinde yetişen ağaç

Bu gördüğünüz ağaç, 15 metre yüksekliğindeki bir bacanın içinden yetişerek çıkmıştır ve İngiltere müstemlekelerinden birinde görülmüştür.

Ağaç elân büyümesinde devam etmektedir. Diğer bir garib tarafı da gövdesinden daima su akmasıdır.

Uzun boyunlu kadınlar

Hindistanın cenubundaki adalardan birinde yaşayan Padang kız çocukları küçük yaşlarında boyunlarına birer halka geçirmeğe mecburdurlar. Bu suretle çocuk büyüdükçe mevcut halkaya bir yenisi ilâve edilir. Çocuk 16 yaşına bastığı, yani genç kız olduğu zaman bu halkalar artık bir daha çıkarılmaz hale gelmiş olur.

Çünkü Padang erkekleri uzun boyunlu ve bu halkalarla süslü kadınlarla karşı nedense fazla düşkünlüdürler.

GÖNÜLİSLERİ

Okuyucularımın Cevablarım

R. B. Rumuzuna cevap isteyen okuyucuma...

Oğlum..

Tahsilin ne derecededir? Ayda ne kazanıyorsun.. bunları bilmem lâzım.

★

Adanada T. V. K. ye:

Çok gençsin, bu yaş henüz izdivacı düşünmek için erken sayılır. Senin büyük sevgi diye anlattığın.. büyük olmasına rağmen geçici bir sevgidir. Onun için fazla üzerine düşme.. derslerine çalış.. Hususî mektubla cevap istemediğine göre pul göndermemen lâzımdı. Gönderdiğin pulları iade de mümkün olmadığı için bedelleri kızılıya verilmiştir.

★

Amasyada N. Çınar'a:

Yapacak hiç bir şey yok. Öğretmen olmuş bir insan kendi hakkın

da kendi bir karar verebilir. Adresini bulup doğrudan doğruya kendine müracaat etmelisin.

Arzun üzerine, gazetede cevap verdiğim için gönderdiğin pulun bedelini kızılıya veriyorum.

★

Edirne'de Şermine:

Arzunuzu ilk fırsatta yerine getireceğim.

★

M. Arbas'a:

90 lira ile, yüz lira ile de ev idare etmek mümkündür. Yalnız şu var ki, sen evvelâ bugün içinde bulunduğun vaziyeti şu veya bu suretle halletmeli, ondan sonra evlenmeyi düşünmelisin.

Birinci seferde kabahatlisin... Bacasına geleceklere evvelden düşünmen lâzımdı. Bu sefer hiç acele etme.. vaziyetini düzelttikten sonra bana mektub yaz. O zaman daha iyi düşünmek, bir karar vermek mümkün olabilecektir.

TEYZE

Ebedî Şefe için 3 dakika sükût

S P O R

Fenerbahçe çetin bir mücadeleden sonra Beşiktaş'a mağlûb oldu

Galatasaray da birinci devreyi mağlûb bitirdiği halde ikinci devrede beş gol atarak İstanbulspor'u yendi

Topkapı Süleymaniyeyi 1 - 0, Vefa Hilâlî 1 - 2 yendi. ikinci küme maçları hep berabere bitti

Ulu Önder Atatürk'ün vefatı dolayısıyla üç hafta geri kalan İstanbul lig maçları dün her tarafta birden başladı.

Lig maçları yapılan dört mühtelif sahada bütün takımlar maçtan evvel üç dakika sükût ettiler ve Türk sporcusunun Ebedî Şefe bağlılığını gösterdiler. Bu arada Galatasaray takımı sahaya baştan önce siyah formalarla çıktı. Galatasaraylılar bu gömlekleri kulüp müzesinde ebedî bir hatıra olarak saklamağa karar vermişlerdir.

Dün Şeref stadında günün en mühim maçı Fenerbahçe - Beşiktaş arasında idi. Sahaya evvelâ Fenerliler ve biraz sonra da Beşiktaşlılar çıktılar. Takımların ve seyircilerin Ebedî Şefe ihtiramından sonra oyun başladı.

İlk anda Fenerliler sağdan akın ettiler. Beşiktaşlılar bu tehlikeyi savuşturdular. 3 üncü dakikada Fener kaleci de büyük bir tehlike geçirdi. Hüsameddin bloke yapamadı ve topu zorlukla kornere atmamakla vaziyeti kurtardı.

Oyun çok hızlı cereyan ediyor. Her dakika top iki taraftan birisi için tehlike vaziyetlerde kaleleri ziyaref ediyor.

Sekizinci dakikada Beşiktaşlılar soldan bir akın yaptılar. Fener kaleci önleri boş. Sol açık Fuad yetiştirilse sayı çıkaracak. Bu sırada sağ haf M. Reşad yetiştirdi. Fener kalecisi bu tehlikeden kurtarıldı ve oyun mütevazın bir halde.

12 inci dakikada Beşiktaşlılar soldan

bir akın yaptılar. Fener kaleci gene tehlikede. Hüsameddin'in yerinde bir müdahalesi vaziyeti kurtardı. Fenerliler yeniden akına geçtiler. Netice yok. Oyun ortalarında devam derken Esad Fikrete bir pas verdi. O da Saime verdi, fakat bu iyi fırsatı kaçırdı ve avut oldu.

Beşiktaşlılar bu tehlikeyi uzaklaştırdıktan sonra soldan akın yaptılar. Fener kaleci önü karıştı, kaleci Hüsameddin gene güzel bir kurtarışla topu uzaklaştırdı. Top Angelidis'e, ondan Fikrete geçti. Fikret güzel bir kafa vuruşu ile bu nu Beşiktaş kalesine gönderdi, kaleci Mehmed Ali topu bloke edemedi. Top kornere gitti. Korneri Saim çekti. Top ortalarında doluştuktan sonra Orhana geçti, o da Fikrete verdi. Mesafe uzakça. Buna rağmen Fikret şüt çekti. Top kalenin üst direğini yalayarak avuta gitti.

Beşiktaşlılar yeniden akına başladılar. Fener müdafii Yaşar, sol açık Fuad belinden yakalayarak favul yaptı. Favul çekildi. Fenerliler bunu uzaklaştırdılar. Top Fikrete, ondan Saime geçti, Saim uzaktan bir şüt çekti. Top direğe çarptı, Şabana geldi. O da uzaktan topu avuta attı. Fenerliler üstüste akın yapıyorlar. Fakat netice alamıyorlar. Oyun ortalarında iken devre 0-0 berabere bitti.

İkinci devre

İkinci devreye Beşiktaşlılar başladılar. Oyun gene mütevazın bir halde devam ediyor. 17 inci dakikada Fener kaleci karıştı. Hüsameddin gene güzel bir kurtarışla bu tehlikeyi de savuşturdu. Beşiktaşlılar soldan Fener kalesine indiler. Yaşar akını kornere durdurdu. Çekilen kornere netice vermedi ve Fenerliler Orhan vasıtasıyla soldan bir akın yaptılar. Bu da avut ile sona erdi. Beşiktaşlılar soldan gene akın yapıyorlar, fakat netice yok.

32 inci dakikada Beşiktaşlılar soldan frikik kazandılar. Feyzi çekti, top Fener kalecisine geldi, Hüsameddin topu bloke edemedi. Kale önü bir anda karıştı. Hüsameddin kalesinden çıkarak topun arkasından koşuyor. Kalesi boş. Ne müdafiler, ne de haflardan bir kimse kalenin vaziyetle alakadar değil. Top bu sırada Beşiktaş sağ açığı Hayatiye geçti. O da Fenerbahçelinin kendisini seyretmesinden ve Hüsameddin'in de kaleci dışında gezmesinden istifade ederek, sıkı bir şütle topu Fener ağlarına taktı. Beşiktaş bu suretle 1-0 galib vaziyete girdi.

Fenerliler vaziyeti kurtarmağa çalışıyorlar. Fakat netice çıkmıyor. Beşiktaşlılar da ara sıra akın yapıyorlar.

Fener kaleci gene tehlikeli vaziyetler geçiriyor. Fakat Beşiktaşlıların ağır davranmaları netice alınmasına mani oluyor. Top ortalarında iken oyun Beşiktaşın 1-0 galebesiyle neticelendi.

Dünkü maçta takımlar şu şekilde sahadaya yer almışlardır:

Fenerbahçe: Hüsameddin - Yaşar, Lebib - M. Reşad, Angelidis, Esad - Saim, Ali Rıza, Fikret, Şaban, Orhan.

Beşiktaş: Mehmed Ali - Faruk, Hüsnü - Rifat, Osman, Feyzi - Hayati, Hakki, Sabri, Şeref, Fuad.

Fener kalecisi bir kurtarış yaparken

Hakem: (Adnan Akın).

NİYZAZI AYDIN

Dün Şeref stadında saat 11 de Beşiktaş - İstanbulspor B. takımları maçı Beşiktaşlıların nizamnameye aykırı hareketleri görüldüğü için maç yapılamadı. Fakat aralarında yaptıkları hususî bir maçta Beşiktaş B. takımı 3-0 galib geldi.

G. Saray 5 - İstanbulspor 1

Taksimde Galatasaray - İstanbulspor maçını seyre gelenler kurulduğu gündüzenberi sarı kırmızı gömlek giyen

Lig maçlarında klüplerin en son vaziyeti

Oyun	Galib	Beraber	Mağlûb	Attığı gol	Yed. gol	Puan
Beşiktaş	7	5	2	—	27	19
Galatasaray	7	5	1	1	20	18
Vefa	7	5	1	1	14	18
Fenerbahçe	7	4	2	1	18	17
Beykoz	7	2	2	3	13	13
Topkapı	7	2	—	5	7	11
Hilâl	7	1	1	5	10	10
İstanbulspor	7	1	1	5	7	10
Süleymaniye	7	1	1	5	5	10

bu takımı düz siyahlar içinde görmekte hayret etmişlerdir.

Ulu Önder Atatürk'ün ölümü münesebetile Galatasaray takımı göğüslerinde beyaz üzerine klüp armasını taşıyan düz siyah gömlek giymiş olduğu halde sahaya çıktı.

Takımlar Atatürk'ün büyük hatıra - sına hürmeten üç dakika olduğu yerde durmuş ve oyun bu merasimden sonra başlamıştır.

Galatasaray oldukça süratli bir oyunla İstanbulspor kalesine inmiş ve Büledden gelen güzel bir pası Eşfak hafif bir vuruş yüzünden kaçırmıştır.

Üstüste hücum yapan Galatasaray her akından eli böğründe dönmüş ve bu arada güzel bir fırsat yakalayan İstanbulspor solüçi 8 inci dakikada oyunun ilk golünü yaptı.

Karışık bir şekilde cereyan eden oyun Galatasarayı büsbütün şaşırtırmış ve her yaptığı hücumun nereye yapıldığını anlamayan Galatasaraylılar rasgele bir oyun yüzünden ne yaptıklarını bilmez bir hale geldiler.

İleri geri çalışan Eşfak hasmından sökemediği topu almak için rakibine kuvvetlice çarptı ve kendisine aynı şekilde yapılan bir hatadan dolayı hakem iki oyuncuyu da 20 nci dakikada dışarı çıkardı. Onar kişi kalan takımlar bu vaziyet karşısında bocalaya bocalaya birbirlerini sıkıştırdılar.

Devre 1 - 0 Galatasarayın mağlûb - yetile bitti.

İkinci devre Galatasarayın mağlûbiyetten kurtulmak ister bir şekilde çalınmasıyla başladı.

Sağ muavin Musanın hemen her fırsatta topu sol tarafa geçirmesi, bütün hücumları o tarafta topladı.

İkinci dakikada Bülend beraberlik sayısını, dördüncü dakikada Salim, galibiyet sayısını hemen yapıverdiler.

Oyunu kazanma şansı çoğalan Galatasaray durup dinlenmeden yaptığı şurlu hücumların semeresini gördü ve yedinci dakikada Bülend üçüncü sayıyı yapmak suretile takımın maneviyatını tamamen yükseltmiş oldu.

Kısa bir zamanda üç gol yiyen İstanbulspor mağlûbiyeti hemen kabul etmiş, meydanı oldukça rahat bulan Galatasaray da bu vaziyetten istifade etmekte gecikmemiştir.

Sağ açık Sabrinin biraz durgun halde oyunun sol taraftan oynanmasına sebebîyet verdiğinden 24 üncü ve 38 inci dakikada Bülend birbirinden güzel iki gol daha yaparak günün gol rökordmeni olmuştur.

Galatasaray: Fazıl - Lütfi, Adnan - Musa, Bedii, Ekrem - Sabri, Süleyman, Eşfak, Bülend.

İstanbulspor: Saim - Salim, Faruk - Nejad, Enis, Tarrık - Kadir, Seyfi, Orhan, Rıdvan Bahri.

Hakem: (Necdet) Karagümrük.

Topkapı 1 - Süleymaniye 0

Aynı kuvvette bulunan iki takımın maçı her zamanki cereyan etmiş ve neticede 1 - 0 Topkapının lehinde bitmiştir.

Taksim stadı turnuvasında federe olmıyan klüplerde oynıyan Süleymaniye üç oyuncu hem sabahleyin, hem de öğleden sonra maç yapmaları neticesi yorgun düşmüşler ve kazandıkları bir çok fırsatları kaybederek sahadan mağlûb ayrılmıştır.

Vefa 2 - Hilâl 1

Başta giden takımları aynı puanla takip eden Vefa ligde oldukça zayıf vaziyette bulunan Hilâl karşısında güç bir galibiyet kazanmıştır. Devre sıfır sifıra bitmiş, ikinci devre aynı hararetle başlamıştır.

İlk sayı güzel bir hücumdan sonra Hilâlîlar tarafından yapılmış, Vefalı Muhteşem pek kısa bir fasıla ile beraberlik sayısını kaydetmiştir.

Devrenin sonuna doğru Muhteşem

Fener kalecisinin bir başka kurtarışı

İkinci ve galibiyet sayısını yapmış, oyun sıkı mücadelelere rağmen bu şekilde nihayet bulmuştur.

İkinci küme maçları hep beraberlikle bitti

Davudpaşa ile Galata Gençlerbirliği B takımları arasında yapılan maç sıfır sifıra bitmiştir.

İkinci küme A takımları arasındaki Davudpaşa - Beylerbeyi maçı hararetle bir şekilde cereyan etmiş ve iki taraf birer sayı yaparak berabere kalmışlardır.

Birbiri üzerine yapılan 8 gol ile geçen Altınordu - Galata Gençler maçı günün en heyecanlı maçı şeklinde cereyan etmiştir.

Kısa bir fasıla ile zaman zaman galib vaziyete geçen takımlar birbiri üzerine gol atmamak suretile pek az bir zaman galib mevkiide kalmışlar, oyun neticede 4 - 4 gene berabere bitmiş - tir.

Ortaköy ile Eyüb arasındaki maç da daha ziyade Eyübün hâkimiyetle geçmiş, günün bir cilvesi olarak diğer takımlar gibi 2 - 2 berabere bitmiştir.

Anadoluhisar ile Karagümrük arasındaki oyun da baştan sona kadar Anadoluhisarın hâkimiyeti altında cereyan etmiş, neticede iki takım 2 - 2 berabere bitmiştir.

İkinci lig maçlarından olan Fener - Yılmaz - Anadolu maçı, hakem Şazi Tezcanın idaresinde yapıldı. Netice her iki taraf birer gol attığından maç 1 - 1 berabere bitti.

Bakırköy maçları

Dün, Bakırköyde Barutgücü sahasında da mühtelif spor hareketleri yapılmıştır.

Nişantaşspor - Barutgücü A takımları arasındaki maç 1 - 1 beraberlikle neticelenmiştir. Aynı klüplerin B takımları arasındaki maçı Barutgücü B takımı 6 - 2 galib gelmiştir.

Gene bu klüplerin voleybol takımları arasındaki maç, Nişantaşlıların galibesile neticelenmiştir.

Doğanspor A - Barutgücü genç takımı maçı 2 - 0 Doğanspor kazanmıştır.

İzmirdeki maçların neticeleri

İzmir 4 (A.A.) - Bugün yapılan lig maçlarının neticesi aşağıdadır:

Üçok - Ateş 6-0, Yamanlar - Demirspor 5-2.

İtalya - Fransa millî maçı

Dün Napolide yapılan İtalya-Fransa millî futbol maçı 1-0 İtalyan millî takımı kazanmıştır.

Paris - Peşte maçı

Dün Pariste Park dö Prens stadında yapılan Paris - Peşte maçı Peşte muhtelîti 5-3 gibi büyük bir farkla kazanmıştır.

Çekoslovakya - Romanya millî maçı

Dün Pragda yapılan Çekoslovakya-Romanya millî futbol maçı Çekler 5-2 gibi büyük bir farkla kazanmışlardır.

Şeref stadındaki dünkü hâdise

Dün Beşiktaşta Şeref stadında Fenerbahçe - Beşiktaş maçını seyre gelenler kışer üzerindeki flat listesi yüzünden çıkan hâdiseye şahid olmuşlardır. Binlerce kişinin bağırıp çağırması, kışe pencerele - rinin parçalanması ile neticelenen ve çok büyük bir kazasız olarak atlatılan bu hâdisenin mahiyeti şudur:

Maçın ehemmiyetini nazarı dikkate alanlar, flatlar üzerinde bir değişiklik yapılmışlar: Tribün 50 iken 75 kuruşa, dühuliyeye de 25 iken 50 ye çıkarılmıştır.

Bittabl günün en mühim maçı seyir için uzak yerlerden kalkıp gelen spor me - rakimleri kışe ötünde itirazlar yapmağa başlamışlar, kalabalık artınca sesler yükselmiş, bu arada taşkınlık da başgöstermiş, kişenin camları kırılmıştır.

Kalabâhın her dakika artan kabarış ve protestoların artışı nihayet bu değişikliği yapanları düşündürmüş, hiçbir polis vak'ası kaydedilmeden tribün 50 ye, dühuliyeye de 25 kuruşa indirilmiştir. Hâdisenin müsebbibleri kimlerdir, bilmiyoruz. Fakat memleket sporu namına bu gibi hareketlerden tevakkil edilmesini bütün samimiyetimizle tavsiye ederiz!

Atatürkün Hatıratı

Ebedî Şefin millet uğrunda feragati: "8/9 Temmuz 335 gecesi Padişaha istifamı müş'ir telgrafı vermiş oldum,"

- 18 -

Vali Münir bey, İstanbulca azledilmişti. Hareket etmeyip Erzurumda kalması hakkındaki işerim üzerine henüz Erzurumda bulunuyordu. Bitlis vilâyetinden infikâk edip İstanbul'a gitmek üzere Erzurumdan geçen Mazhar Müfid bey de aynı suretle Erzurumda bana intizar ediyordu.

Bu iki vali beylerle, on beşinci kolumda kumandanı Kâzım Karabekir paşa ve beraberimde bulunan Rauf bey, İzmit mutasarrıfı sabıkı Süreyya bey ve karargâha mensup erkânıharbiye reisi Kâzım Bey ve erkânıharb Hüsrev bey, doktor Refik bey arkadaşlarımla ciddi bir müdaveleli efkârda bulunmağı münasib gördüm. Kendilerine umumî ve hususî vaziyeti ve takibi mecburî olan hattı hareketi mevzuubahsettim. Bu münasebetle en gayrimüsaîd vaziyetleri ve umumî şahsî mehaliki; her ihtimale karşı ihtiyarî zarurî olan fedakârlığı izah ettim. Bir de:

— Millî gaye için ortaya atılacakların, bugün imhasını düşünen yalnız saray, hükümet ve ecnebilere. Fakat, bütün memleketin iğfal edilmesini ve aleyhe çevrilmesini de ihtimal dahilinde görmek lâzımdır. Pışuva olacakların, her ne olursa olsun, gayeden dönmemesi, memlekette barınabilecekleri son noktada, son nefeslerini verinceye kadar, gaye uğrunda fedakârlığa devam edeceklerine için başında karar vermeleri icab eder. Kabirinde bu kuvveti hissettiyenlerin teşebbüse geçmemeleri elbette evlâdır. Zira, bu takdirde, hem kendilerini ve hem de milleti iğfal etmiş olurlar. Bir de mevzuubahs vazife; resmî makam ve üniformaya sığınarak el altından kabili tedvir değildir. Bu tarzın bir derecesi olabilir. Fakat, artık, o devir geçmiş tir. Alenen ortaya çıkmak ve milletin hukuku namına yüksek sada ile bağırarak ve bütün milleti, bu sadaya iştirak ettirmek lâzımdır...

Benim, azlunduğuma ve her türlü avakibe mahkûm bulunduğuma şüphe yoktur. Benim ile alenen teşkiki mesai etmek, aynı avakibi şimdiden kabul etmektedir. Bundan başka, mevzu bahsettiğimiz vaziyetin taleb ettiği adamın, diğer bir çok nokta nazarlardan dahi, mutlaka benim şahsım olabileceği gibi, bir iddia mevcut değildir. Yalnız, her halde, bu memleket evlâdından birinin ortaya atılması zarurî olmuştur. Benden başka bir arkadaş dahi düşünmem mümkündür. Yeter ki o arkadaş, bugünkü vaziyetin kendisinin taleb ettiği tarzda harekete muvafakat etsin! dedim.

Bu beyanat ve izahattan sonra, sümmeddarik karar vermek muvafık olamayacağından bir müddet düşünmek ve hususî müdaveleli efkâr edebilmek için, müzakereye hitam verdiğimi, beyan ettim.

Tekrar içtima ettiğimizde; işin başında, benim, devam etmemi ve kendilerinin bana muin ve zahir olacaklarını beyan ettiler. Yalnız bir arkadaş, Münir Bey, ciddi mazeretine binaen bir zaman için kendisinin fiilî vazifeden affını rica etti. Ben, şeklen, vazife ve askerlikten istifa ettikten sonra tıpkı şimdiki kadar olduğu gibi mafevk kumandan imişim gibi emirlerimin ifası, muvaffakiyet için, şart esas olduğunu zikrettim. Bu cihet, tamamen, tasvib ve tasdik olunduktan sonra içtima nihayet verildi.

İstanbulda, Erkânıharbiye Umumiye riyaseti makamında, yekdiğerine halef, selef olan Cevad ve Fevzi Paşalardan, istihzaratı sulhiye komisyonunda çalışan İsmet Beyden başlayarak Erzuruma gelinceye kadar, her yerde temas ve münasebette bulunduğum kumandan, zabıt ve her türlü rical ve zevat ile burada, Erzurumda, yaptığım gibi müzakereler ve anlaşmalar yapmıştım. Bundaki fayda takdir buyrulur.

Erzuruma muvasalatımın ilk gününde, Erzurum kongresinin in'ikadını temin için ittihazî tedabir ile iştigale ehemmiyet verildi.

Ebedî Şefin Millî Mücadele İptidalarında alınmış bir resimleri

Vilâyatı Şarkıye Müdafaa Hukuku Milîye cemiyetinin, 3 mart 335 tarihinde, bir heyeti faale vücade getirmek suretile teşekkül etmiş olan Erzurum şubesi, Trabzon ile de anlaşarak 335 senesi temmuzunun onuncu günü Erzurumda bir (Vilâyatı Şarkıye) kongresi akdine teşebbüs etti. Benim henüz Amasyada bulunduğum tarihlerde, haziran içinde, şark vilâyetlerine murahas göndermeleri için teklif ve davette de bulundu. Vilâyetlerden murahas celbi için o tarihten itibaren, benim Erzuruma muvasalatıma kadar ve ondan sonra da, bu hususta fevkalâde sarfı gayret etti.

Fakat, o günlerin şeraiti içinde böyle bir maksadın teminindeki müşkülâtın büyüklüğü sühuletle takdir olunur. Kongrenin yevmi içtimai olan 10 temmuz takarüb ettiği halde, vilâyetlerden icab eden murahaslar intihab ve izam olunmuyordu.

Halbuki, bu kongrenin akdini temin etmek artık pek mühim olmuştu. Bu sebeble, tarafımızdan da ciddi teşebbüsat alınmak icab etti.

Vilâyetlerin her birine aleni işaratta bulunmakla beraber, bir taraftan da şifreli telgraflarla valilere, kumandanlara icabı gibi tebligatı bulunuldu. Nihayet on üç gün teahhürle mikdarı kâfi murahas celb ve cem'ine muvaffakiyet hâsıl oldu.

Efendiler; faaliyeti milliyeye ordu mensublarının müzaheret ve askeri ve millî faaliyeti hemahenk kılma hususu, mühimdi.

Trabzondaki fırka, vekâletle idare olunuyordu. Asıl kumandanı Halid Bey Bayburdda muhtefi idi.

Binaenaleyh, Halid Beyi Erzuruma celbettirdim, kendisine bizzat talimatı mahsusa verdikten sonra icabında, derhal fırkasının başına geçmek üzere Maçkâda bulunmasını için emir verdim.

Biz bu işlerle meşgul olurken, bir taraftan da İstanbulda Harbiye Nezareti makamında bulunan Ferid Paşanın (1) ve padişahın, İstanbula avdetimi temin için temadi eden iğfalkâr telgraflarına da birer suretle cevap vermekle, izaal vakte mecbur bulunuyorduk.

Büyük Halâskârın millet uğrunda feragati

Harbiye Nezareti, İstanbula gel! diyor. Padişah, evvelâ tebdili hava al, Anadoluda, bir yerde otur, fakat bir işe karışma diye başladı. Nihayet, ikisi birlikte behemehal gelmelisin! dedi. Gelemem! dedim. Nihayet 8/9 temmuz 335 gecesi, sarayla açılan bir telgrafbaşı muhaberesi esnasında, birdenbire; perde kâpandı ve 8 hazirandan, 8 temmuza kadar, bir aydır devam eden, oyun hitama erdi. İstanbul, benim, o dakikada resmî memuriyetime hitam vermiş oldu, ben de aynı dakikada 8/9 temmuz 335 gecesi saat 10,50, sonrada harbiye nezaretine, saat 11, sonrada padişaha vazifei memuremle

(1) Topçu feriki Ferid paşa.

beraber silki askeriden istifamı müş'ir telgrafları vermiş oldum.

Keyfiyet; tarafımdan, ordulara ve millete iblâğ edildi. Bu tarihten sonra resmî sıfat ve salâhiyetten mücerred olarak, yalnız milletin şefkat ve civanmerdliğine güvenerek ve onun bitmez feyiz ve kudret membaından ilham ve kuvvet alarak, vicdanî vazifemize devam ettik...

Erzurum kongresi

Askerlikten istifamı müteakib, Erzurum halkının bilâistisna ve «Vilâyatı Şarkıye Müdafaa Hukuku Milîye» cemiyetinin Erzurum şubesinin, hakkunda pek bariz bir surette gösterdikleri itimad ve samimiyetin bende, bıraktığı unutulmaz hatırayı, burada, alenen zikretmeği bir vecibe addederim.

Cemiyetin Erzurum şubesinden aldığım 10 temmuz 335 tarihli tezkerede, «cemiyetin başına geçmemi ve heyeti faale riyasetini kabul etmemi teklif ediyorlar ve beraber çalışmak üzere tayin ve tefrik ettikleri beş zatın isimlerini bildiriyorlardı.»

Bu beş zat; Raif Efendi, mütekaid binbaşı Süleyman Bey, mütekaid binbaşı Kâzım Bey, Albayrak gazetesi müdürü Necati Bey, Dursun Beyzade Cevad Bey idi. Bahsettiğim tezkerede; Rauf Beyin de (2) heyeti faale riyaseti saniliğine intihab edildiği bildiriliyordu.

Bu tarihlerde, Erzurum şubesi heyeti idaresi reisi Raif Efendi ve aza; Hacı Hafız Efendi, Süleyman Bey, Maksud Bey, Mes'ud Bey, Necati Bey, Ahmed Bey, Kâzım Bey ve kâtib Cevad Beydi.

Erzurum şubesi, İstanbuldaki merkezi idare riyasetlerine isale çalışmaları bir telgrafla, «merkezi umumî nanuna beyanı rey ve mütaale eylemek salâhiyetinin, bana verildiğinin telgrafla işarım» da rica ettiler.

Bundan başka bizim Erzurum kongresine girmemizi teşvil için, kongreye Erzurum mümessili olarak intihab edilmiş olan mütekaid binbaşı Kâzım ve Dursun Beyzade Cevad Beyler mümessillikten istifa ettiler.

Erzurum kongresi 335 senesi temmuzunun 23 üncü günü pek mütevazî bir mekteb salonunda in'ikad etti. İlk günü, beni, riyasete intihab ettiler. Kongre heyetini vaziyet ve bir dereceye kadar, nokta nazar hakkında tenvir için vuku bulan beyanatımda:

«Tarih ve hâdisatın sevkile, bilfiil içine düştüğümüz kanlı ve kara tehlikeleri görmeyecek ve bundan müteheyyiç olmayacak hiç bir vatanperverin tasavvur edilemeyeceğine, işaret ettim. Mütareke ahkâmına muhalif olarak yapılan tecavüz ve işgallerden bahsettim.

Tarihin; bir milletin varlığını ve hakını hiç bir zaman inkâr edemeyeceğini, binaenaleyh, vatanımız, milletimiz aleyhinde verilen hükümlerin muhakkak mahkûmu, iflâs olduğunu söyledim.

(Arkası var)

(2) Sabık bahriye nazırı Rauf bey.

Tarihten sayfalar:

Saltanat yıkan çocuklar ordusu...

Dokuz yaşındaki Prens, akranı olan yerli ve ecnebi çocukları toplamış, onları topçu, piyade, süvari gibi kısımlara ayırmış, mükemmel bir Avrupalı ordu tarzında talimler ve manevralar yaptırıyordu. Biraz sonra bir de kale inşa ettirdi, «Çocuklar ordusu» nu iki kısma ayırarak hücum ve müdafaa tecrübelerine girişti. Bu talimlerde yaralananlar, hattâ ölenler oluyordu.

Yazan: Kadircan Kafılı

Moskovanın dar ve pis sokaklarında, karşılıklı haç çıkararak birbirlerine tek kelime söyliyeni bir çok zengin ve fakir insanlar doluyorlardı.

— Çar Feodor...

Ne olmuştu? Ne olacaktı? Dudaklardan buna dair hiç bir şey dökülüyor; gene biraz evvelki gibi haç çıkarıyordu.

Demek ki o da ölmüştü.

Sokaklar pis olduğu gibi halk da pislik içindeydi. Güzel yıkanır ve taranır sa tarihi bir hüremet parolası olan sakal ve bıyık bu insanlarda kir kaynağı halindeydi. Bu yetmiyormuş gibi pek çoğu saç da uzatıyorlardı.

Çizmelerini, parçalatıncaya kadar çıkarmıyan halk arasında pırl pırl ve ağır elbiseli Boyarlar görülmüyor; atlarının üstünde ve kırbaçlarını savurarak yol üstünde dalgın kalanların canlarını yakan uşakların ardında uzaklaşıyorlardı.

Bütün Rusya sayılı Boyarların ellerinde bulunuyordu. Mujik yani köylüler oturdukları araziye bağlı ağaçlar ve otlar gibi onlarla birlikte satılıp alınıyordu. Böyle bir memlekette bütün kudret şüphesiz toprak sahiplerinde olurdu. Bu sefer de Boyarlar hemen toplandılar. Şu meseleyi halletmek istediler:

— Kim çar olacak?

1682 senesinde bulunuyorlardı: Romanof soyundan üçüncü çar olan Feodor ölürken çocuk bırakmamıştı. O halde kardeşlerinden birinin onun yerine geçmesi lâzımdı: On beş yaşındaki kardeşi İvan abdalı. Annesi ayrı olan diğer kardeşi Petro daha küçük ve ancak dokuz yaşında bulunuyordu amma zeki ve atılan bir çocuktur. Bir çok kız kardeşlerinden en büyüğü, yirmi altı yaşındaki Sofi haris bir kadındı. Çarlık tahtına göz koymuştu. Oraya çıkça değilse de naib sıfatıyla oturmak ve saltanat sürmek istiyordu.

Boyarlar bu vaziyet karşısında şu kararı veridiler:

Petro çar olsun ve büyüyünceye kadar annesi naib olsun!

Bu karar tatbik edilmiş sayılıyordu. Fakat birdenbire sarayın etrafı homurdanışlar, haykırışlar ve silâh sesleriyle çınladı.

— Yaşasın çar İvan!

— Sesleri göklere yükseldi.

Bağranlar çarlığın ücretli askerleri olan Strelitsilerdi. Bunlar, Romadaki Pretoryenler, Osmanlı imparatorluğundaki yeniçeriler gibiydi. Arzularının önünde hiç bir kuvvetin ayakta kalmama imkânı yoktu. Sofi onları kandırmış, ayaklandırmış, böylelikle abdal İvanı tahta çıkarmıştı. Kendisi de ona naib olmuştu. Boyarlar hiç ses çıkarmadılar, süklüm бүklüm evlerine veya çiftliklerine döndüler. Halkın ise umurunda değildi: Boyunlarındaki zincir kopmadıktan sonra onun ucunun şunda veya bunda olmasının gerçekten bir değeri yoktu.

Bu hâdisse Petronun işine yaradı: Sofi onun Moskovanın kapısında bulunan bir köye, Prêobrayenskaï'ye gönderdi. Burada küçük çapta bir saray, saray halkı vardı. Ecnebîlerin oturdukları Sloboda mahallesine yakındı; burası da şehirden dışarıda bulunuyordu.

Buradaki ecnebîler arasında, İskoçyalılar, Holandalılar, Alman ve Fransızlar hepsinden çoktu. Hepsisi de mülcer arzusunu, zengin olmak arzularını bırakmışlardı. İçlerinde çok zeki, becerikli, ihtisas sahibi kimseler de vardı.

Timmerman adında Hollandalı bir mimar genç prens o zamanki Rusya'da bilinmeyen bir çok şeyler öğretti. Onun hemşehrisi doğramacı Brandt ise yelkenli bir gemi hediye etti. Bu gemiyi bir havuzda yüzdürdü. O zamana kadar hiç bir çar, küçük de olsa, böyle bir şey görmemişti.

Küçük prensin oyun merakı müdhis

Petro

bir ihtiras halinde idi: Gemi yüzdürdükten sonra orduya da kumanda etmek istedi, oturduğu sarayın ahırlarına kapatılmış üç bin at vardı. Petro kendi yaşında yahud o yaşa yakın olan yerli ve ecnebi çocukları topladı. Onları piyade, topçu gibi kısımlara ayırdı. Bazı ecnebilerin de yardımlarıyla tam bir Avrupa ordusu haline getirdi. O zamana kadar Rusyadaki askerlik de diğer şark memleketlerinde olduğu gibiydi.

Petro, sarayın etrafındaki geniş yerlerde manevralar yaptırıyordu; hemen her zaman yaralıları bulunuyor, bazan da ölenler oluyordu. Fakat onu hiç bir şey yıldırmıyor; kendisini bu «Çocuk ordusu» nun başında görmekle övünüyor.

Bunları Sofiye haber verdiler. Kadın haristi, fakat ilerisini görecekti, Petronun istikbalini sezecek kabiliyette değildi. Bunun için baştan savdı:

— Birakın! Çocuk eğleniyor!

Prens Petro bununla da kalmıyor, bulunduğu köyde modern bir kale yapıyordu. Şimdi askerlerinin bir kısmı içeri giriyor, diğer kısmı dışarıdan hücumu geçiriyor, böylece yarınki harblerin provaları yapıyor.

Aradan seneler geçti. Petro şimdi on yedi yaşında bir gençti. Gözünü hiç bir şeyden sakınmıyor, çara ve saraya tepeden bakıyordu. Sofi iş başından çekilmez çekilmez o da harekete geçecek.

Romanoflar arasında o tahta en lâyık adam sıfatına hakkını alacaktı. Şimdi bu hakkı almak için elinde dinç ve cesur, gençliğin en ateşli heyecanlarıyla coşan, yerinde duramayan bir ordu vardı.

Fakat 1689 senesi ağustosunda, bir gün, Moskovada hiç beklenmeyen bir haber duyuldu:

— Sofi kendisini çariçe ilân etmiş ve hükümeti ölüncüye kadar kendisi içinde tutacakmış!

Petro buna fena halde kızdı. Gene mi bekliyecekti? Hem de ne zamana kadar? Bu kadın kolay kolay ölmez ki. Henüz otuz üç yaşında bulunuyordu ve seksen sene yaşayabilirdi. Eğer sordukları bekliyecek olursa kendisini diri diri mezara koymaktan farksızdı.

Genç ve ateşli prens bunu yapamıyacaktı.

Avrupalılardan başlıca iki dostu vardı: Birincisi Gordondü; İskoçyalı bir asilzade olup Avusturyada miralaylık yapmış ve otuz sene önce Moskovaya gelerek yerleşmişti. Diğer de on beş sene evvel Moskovaya zengin olmak için gelen Cenevreli bir askerd. Zengin bir izdivaç yapmıştı, evinde sık sık ziyafetler, balolar veriyor ve her defasında prens Petroyu da çağırıyordu. Petro çok geçmeden ona haftada bir kaç defa gitmeye başlamıştı, çünkü Avrupalı tarzındaki salon hayatı pek hoşuna gitmişti. Rusyayı da böyle yapmak arzusu o zaman başladı.

(Devamı 10 ncu sayfa)

Adli Tıp müessesesinde bir röportaj

Adli vak'alar 1914 de 475 iken
1937 de 12.000 i aştı

Mütehassıslar bütün dünya ile beraber bizde de görülen
bu tezayüdün ilmi sebeplerini anlatıyorlar

Salkımsöğütde Alay köşkünün karşı -
sında bir resmi müessesese vardır ki her
gün önünden geçeriz. Fakat, bu binanın
ne içinden dışarıya akseden bir gürlütlü
duyarız, ne de kapısını bol bol aşındıran
lara, hükümet dairelerinde görülmesi
mutad olan kalabalığa rastgeliriz. Bura
da tam bir sükûnet, âdeta kiralık ve boş
bir konak hali vardır. Yalnız, sağdaki yo
kuşa bakan yan kapının arasına açıldığı,
ekseriya akşamın alacakaranlığında, iki
edamın taşıdığı sedyede artık ebediyen
susmağa mahkûm bazı talihsiz adam oğul
larının oradan içeriye alındığı görüle
bilir.

Halbuki bu binanın içi, dışına hiç ben
zemez. Kapıların, pencerelerin, duvar
ların arkasında saklanan âlem bir mah
şer; hem de gerek ölümler, gerek diriler iç
çin bir mahşerdir. Oraya kimler getiril
mez, kimler düşmez?

Mesela ölümlü şüpheli görülen insanlar,
toprağa bırakılmadan önce buraya zo
raki, fakat ücretsiz bir seyahat yaparlar.
Hattâ bu, âzasi tam bir insan olmasa da
yalnız bir kafa, bir el veya kemik par
çası olsa gene oradadır.

Bir binanın temeli kazılırken, amele
kemikler bulmuş, yahud ormanda, bir çalı
lığın altına bir cesedin enkazına rast
lanmış, değil mi? Bir zabıt varakasıyla be
raber haydi içeri! Çünkü bulunan cesed
aksamının insana mı, hayvana mı aid ol
duğu tedkik edilecektir. Hattâ dahası
var. Bu tedkikler, yalnız eldeki nesnenin
insan vücudünden bir parça olduğunu ta
yin etmekle kalmıyacak, ölünün yaşını,
hattâ aşağı yukarı boyunu bile meydana
çıkarmaktadır. Ondan sonra da zabıta kol
larını sıvıyacaktı. Bu cinayete kurban
giden kimdir, vak'a ne zaman olmuştur,
katillerin hüviyeti vesaire... Yahud, hü
viyeti meçhul bir ölü var. Acaba kim?
Tanınması için mermer masaların üs
tünde bir kaç gün bekletilmesi lâzımdır!

Buraya yaralılar da gelir. Bir kama ile,
bir tabanca kurşunu ile ölüp gidenler ü
zerinde tıbbın ölçüsü, hendesi faa
liyete geçer: Suç ne suretle işlenmiştir?
Nereden ateş edilmiştir? Önden mi, ar
kadan mı ve kaç metrelik bir mesafeden?
Vak'a, bir kazadan mı ileri gelmiştir,
yoksa?..

Mecruh eğer ölmüş ise açılır, kesilir,
hattâ gözün rüyet kabiliyeti kâfi gelmez
se şüpheli yerlerden ufak parçalar alınır,
mikroskopla nesci incelemeler yapılır.

Hattâ zehirlenme hâdiselerinin, verilen
ilaçların semmi olup olmadığının tedkik
merci de burasıdır. Yahud, adamın biri
yakalandı, değil mi? Elindeki tuz halinde
bulunan maddeden şüphe olunmuş...
Maznun da dilini yutmadı ya?

— Üstümde bulunan bikarbonat dö
şüt, diye barbar bağırıyor!

Belki onun da hakkı var. Poiisin eroin,
yahud kokain, suçlunun da masum bir e
da ile karbonat dedikleri nesne, lâbora
tuvara muayeneye gönderilir. Keza gi
da maddeleri: Ekmek, sirke, zeytinyağı,
rakı, şarab...

Yahud tahta üstünde, mermer taşıkta
bir pıhtı var. Acaba insan kanı mı? Hattâ
çamaşlırlarda bulunan şüpheli lekele
rin mahiyeti nedir? Haydi oraya!

İşler sade bu kadar mı diyeceksiniz?
Hayır, mesela iki yazı birbirinin aynı mi.
Tarihleri ve mürekkepleri uyuyor mu? Ya
pısk bir pul, evvelce kullanılmış mı,
kullanılmamış mı? Haseb - neseb mese
leleri, çocuğun anası veya babası kim?
Aklından şüphe veya işlediği suç tesirile
akıl bzukluğu olduğu iddia edilenler...
Timarhaneye konması lâzım geldiği öne
sürülenler...

İşte bütün bu işlerin olup bittiği yer,
morgu, kimyahanesi, müşahedehanesi,
meclisi ve doktorlarla adli tıp umum
müdürlüğüdür.

Genel direktör doktor Halid Tekin, yu
karıdaki izahatı verdikten sonra, şöyle
diyor:

— Bütün dünyada olduğu gibi maale
sef bizde de adli vak'alar çoğalıyor. İs

Genel Direktör Dr. Halid Tekin

tanbul şehrinin nüfusu bir buçuk mil
yon iken, bu kadar suç işliyen yoktu.
Şimdi şehrin nüfusu yarı yarıya azaldı
ğı halde cürüm yapanlar artmıştır. Me
selâ 1913-1914 yıllarında senevi vak'a
mikdarı 475 iken 1937 de bu rakam 12 bi
ni aşmıştır. Vak'aların delâlet ettiği cü
rümün cüz'i bir kısmı tahakkuk et
memekle beraber, cinnet, uyuşturucu
maddeler iptilâsı, zehirlenme, yaralama
ve ölüm gibi hâdiseler günden güne ço
ğalmıştır. Bu sebeble cürümlerin, hattâ
adliyeye vaki hukukî müracaatların bile
arttığı tahakkuk etmektedir.

Bence, bu tezayüdün sebeplerini şöyle
ce hülâsa edebiliriz:

- 1 — Halkın gerek içtimai ihtiyaçları -
nın çoğalması, gerekse eskiden olduğu
gibi ev hayatı ile iktifa etmemesi. Mesela,
araba, otomobil, tramvay kazaları ve
eğlence yerlerinin bollaşması gibi
- 2 — 1914-1918 harbini takib eden kriz
lerin doğurduğu psikolojik tesirler.
- 3 — İşsizlik.
- 4 — Ufak tefek hâdiselere yarınca
kadar, en basit sebeplerle herkesin mah
kemelere düşmesi, yani içtimai asabiyet.

Sabih Alaçam

Balikesir de pamuk ziraatini kontrol bölgesine alındı

Gemlik (Hususi) — Ziraat Vekâle
tince, bu seneden itibaren Balikesir
vilâyeti de, 2903 numaralı pamuk is
lah kanunu hükümlerine göre pamuk
ziraatini kontrol bölgesine almıştır.

Bu münasebetle Nazilli pamuk üre
tme çiftliği kontrol memurlarından Hü
seyin Balcı Balikesire gelmiş ve ilk iş
olarak Balikesir çiftçilerinin 939 sene
sinde ekecekleri devlet akala pamuk
tohumu ihtiyacı miktarlarının tesbitine
başlamıştır.

Balikesir vilâyeti de 2903 numara
lı pamuk islah kanunu hükümlerine
göre pamuk ziraatini kontrol bölgesi
ne girdiğinden ötedenberi ekmekte o
lan karışık ve bozuk pamuk tohumu ek
mek yasak edilmiştir. Ekim mevsimi
olan Mart ayına kadar, evlerde, fabri
kalarda, dükkânlarda bulunan açık ko
zalı tohumlar ve içerisinde açık kozalı
pamuk bulunan yerli koza tohumların
hepsi yağhanelere sevk edilmiş veya to
hum olarak kullanılmamak için hay
van yemi olarak kırılmış buluna
caktır.

Balikesirde üç klüp birleşti

Balikesir (Hususi) — Balikesirde
mevcud idmanyurdu, İdmangücü, İd
manbirliği adındaki üç spor klübü çok
güzel bir karar vermişler ve ayrı ayrı
teşekküller halinde çıkararak «Balike
sir Tekspor» adı altında birleşmişler
dir. Formasının rengi kırmızı - beyaz
olarak tesbit edilen yeni spor klübünün
idare hey'eti birinci reisliğine Feyzi
Süzener, ikinci reisliğe Ferid Yılmaz,
genel sekreterliğe Şevki İnang, yardım
cı sekreterliğine Enver Şaylan, kaptan
lığa Şiiri Sümer, idare âmirliğine Mü
nir Yenal, muhasib ve veznedarlığa A
li Ataksoy, azalıklara da Sami Keşkek
ve Süleyman Örmen seçilmişlerdir.

Nasıl eğleniyoruz?

Hem sinema, hem tiyatro, ayrıca
varyeteler, sololar düettolar v. s...

Duvarlarda kocaman levhalar: "Sigara içmek, ıslık çalmak,
sahneye lâf ve öteberi atmak memnudur,"

Arkadaşım kişinin önünde bilet al
mak için biriken halkın arasına sokul
mağa çalışırken, ben de duvarlara ya
pıştırılmış alı yeşilli afişleri okumağa
başladım. Üç dört kadın ve erkek res
mi arasına geliştirel sıkıştırılmış yaz
ılar şu mealde idi:

**Bu akşam (...) tiyatrosunda hem
sinema hem tiyatro
Meşhur komik (...) ve arkadaşları
tarafından «Düşkün Kadınlar»
Komedi 3 perde
Ayrıca yeni Varyeteler, Sololar,
Düettolar.
6 Kişilik caz. Yeni ve fevkalâde
dekorlar.
Her yer 20, balkon ve localar 25...**

Biraz sonra elindeki elektrik feneri
le bize yol gösteren ihtiyar:

— Sinema başlayalı epey oldu. Sizin
tiyatro seyretmeye geldiğiniz anlaşılı
yor, diye mırıldandı. Sağ taraftaki
birinci locada yer var. Biraz sıkışık o
turaca sınız amma, sahne ile burun
burunadır. İsterseniz arkada da bir iki
kişilik yer bulunur, lâkin oraları sizin
gibi beylerin yeri değildir!

Dar ve küçük merdiveni çıktık İhtiyar,
karanlık koridorda bir lâhza kay
boldu, tekrar geldiği zaman iki kolun
da iki tane sandalye vardı. Birisini be
nim, birisini de arkadaşımın eline sı
kıştırdı. Yürümeye başladık. Bu ara
da arkadaşım elindeki sandalyeyi gös
tererek:

— Program biraz ağır amma ne çare
ki lüzumlu, dedi Güllüstük...

İhtiyarın buyur ettiği locaya gir
dik. İçeride bizden başka iki ki
şi daha vardı. Rahat rahat oturmuş
lar, yandan sinema seyrediyorlar.

İçeriye, ellerinde sandalyeleriyle iki
kişinin girdiğini görünce toplandılar ve
sıkıştılar. Rahatları bozulduğu için her
halde canları sıkılmıştır, hatta somurt
muşlardır amma, karanlıkta yüzlerini
görmediğimiz için farkında olmadık...

Bu locada seyredilmeyen yalnız si
nema olsa iyi, galiba tiyatro da seyre
demiyeceğiz.

Locada bize bırakılan kısmın tam
ortasında 30 santim kalınlığında bir
demir direk tavana doğru mailen yük
selmiş. Sandalyelerimizi locanın sağ
tarafındaki duvarla, bu demir direk
arasına arka arkaya ve zorla yerleşti
dik. Ön kısma ben geçtim, oturdum.
Fakat arkadaşım oturamadı. Benim
sandalyemin arkasındaki demirler diz
lerine batıyor, canımı acıyordu. İs
kemle geriye de çekilemezdi, çünkü
kapıya dayanmış bir vaziyette idi. Çare
siz ayağa kalktı... Kapının önündeki
mızık durmadan çalarak çığırkanlık
yapıyor. Sinemanın hoparlörü ile mız
ızık arasındaki mesafenin yakınlığından
dolayı, filmin müziğine karşın
mızık sesi, Rumbadan daha acayib bir
musiki mevdana getiriyor... Patırdılı,
gürültülü Kovboy filmi nihayet bitti,
lâmbalar da yandı.

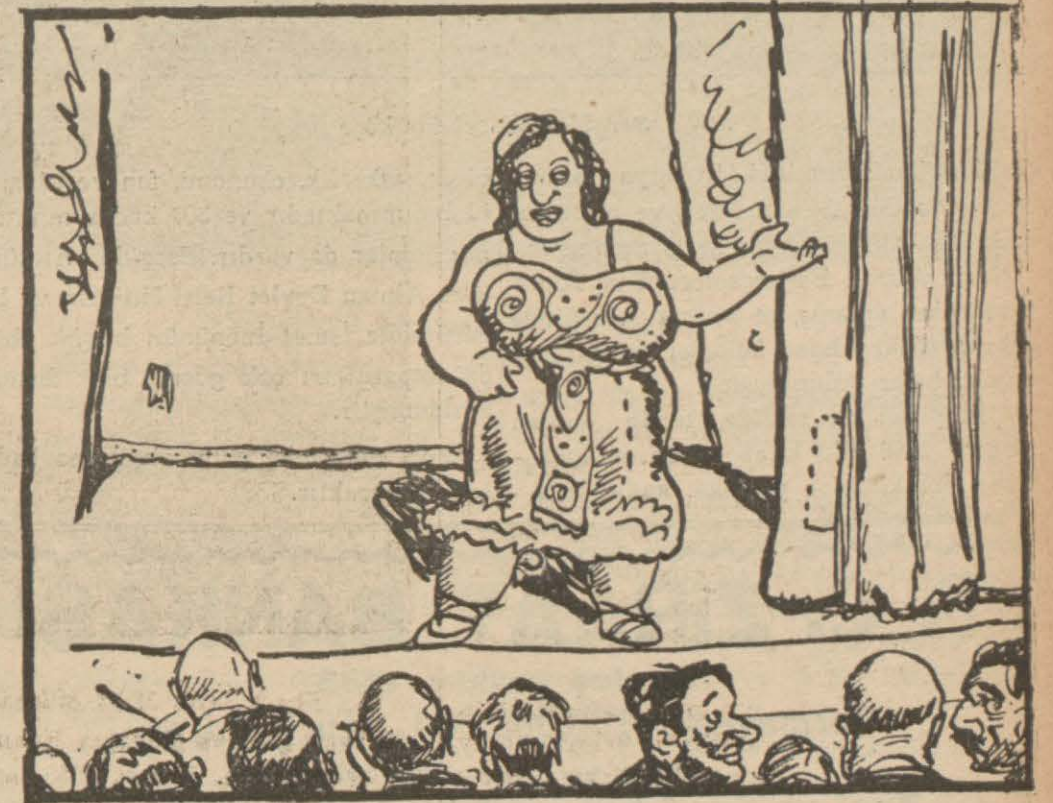
Tiyatro ve sinema salonu hakika
ten görülecek şey. İnsana, eski ve bü
yücek bir dükkân bozması hissini ve
ren kutu gibi bir yer...

Bir başından bir başına üç metreden
fazla olmyan, içinde canlı insanların
değil, kuklaların bile rahat rahat oyn
yamıyacağı bir sahne... Sahnedeki gi
riş kapısına kadar olan mesafeyi ölç
mek lâzım gelirse muhakkak ki on beş
metreden fazla değil...

Bu ufaklık sahayı dolduran sandal
yelerin hepsi dolu. Oturacak yer bula
mayıp da sahnenin iki yanında ayakta
duranlar da var...

Ön sıralardaki bir sürü çocuk hep
birden ıslık çalmağa ve ayaklarını ye
re vurmaya başladılar. Buna sahnedeki
yalnız bir tek kişinin ayak sesi cevap
verdi ve cazband (!) «Bahriyelî» kan
tosunu çalmağa başladı. Perde yavaş
yavaş açılmaya başladı.

Ellilik bir kadın, ağzındaki otuz iki
tane altın dişini hepsini gösteren bir te

Ellilik bir kadın, ağzındaki 32 altın dişini hepsini gösteren bir tebessümle
gülerek oyna mağa başladı.

En ön sırada nazarı dikkati celbeden
ön üç, on dört yaşlarında bir çocuk o
turuyor. Sirtında, vaktile beyazken
şimdi vapur dumanı rengini almış ve
yer yer yirtılmış bir gömlek var. Bu
yurtklardan, gene aynı renkteki etleri
gözüküyor. Zavallı yavrucuk... İn
san nefesle sobalı bir oda kadar ısın
mış olan buraya, şurada burada titret
mekten, kısa bir zaman için bile olsa
kurtulmak için mi, yoksa tiyatro sey
retmek maksadile mi geldi? Kimbilir
belki her ikisi için de...

Kapı önündeki mızık içeri taşınma
ğa başladı.

Gelenlerin önünde, elinde, bir ke
man tutan şişman birisi var. Sirtına es
kimiş, o nisbette de darlaşmış bir palto
giymiş. Kavun gibi uzun ve kabak ka
fasile garib bir manzara arzeden bu a
dam, dışarıda iken bando, sahne önün
deki mevkiine gelince de cazband o
lan, çalgı takımının şefi olsa gerek.

Onu takiben üç kişi daha geliyor.
Çikolata renkli ve ceketsiz birisi, ma
halle bekçilerinin kullandıkları cins
ten bir davul taşıyor. Üçüncüsü esmer
renkli, zayıf bir adam. Çalgısı da klâr
net. En arkadaki sarı renkli madeni bir
çalğı taşıyor. Kısa boylu, yürürken to
pallıyan birisi.

Dışarıdaki afişler cazbandın altı ki
şilik olduğunu yazıyor. Halbuki bunlar
dört kişi. Fakat aldırın, niçin iki kişi
eksik diye soran yok. Bilâkis bunların
içeri girmesini oyunun başlayacağına
alâmet sayarak alkışlayan çok...

Ufacık sahnenin üzerine, ellerinde
iki tane büyücek ampul taşıyan birisi
sıçradı. Beyaz tenekeden yapılmış sey
yar projektörlere bunları taktı. Arka
tarafıta, kapı yanında duran arkadaşına
«yak» diye bağırdı. Fakat lâmbalar
dan birisi bir türlü yanmıyordu. On
beş dakika kadar uğraştıktan sonra
bir türlü yanmak istemiyen ikinci lâm
bayı da yaktılar.

Sinema perdesinin üzerine gıcırdı
yarak bir perde kapandı. Eski renginin
yeşil olduğunu zannettiğim bu perde
nin, şimdiki rengini tayin edemiyece
ğim. Yalnız üst kısmında koskocaman
bir yırtık var. Bu yırtık acaba niçin
dikilmemişti?

Salondaki sıcak havanın sahnedeki
soğuk hava ile kısmen yer değiştirmesi
nişil için mi?

Ön sıralardaki bir sürü çocuk hep
birden ıslık çalmağa ve ayaklarını ye
re vurmaya başladılar. Buna sahnedeki
yalnız bir tek kişinin ayak sesi cevap
verdi ve cazband (!) «Bahriyelî» kan
tosunu çalmağa başladı. Perde yavaş
yavaş açılmaya başladı.

Ellilik bir kadın, ağzındaki otuz iki
tane altın dişini hepsini gösteren bir te

bessümle (!) sahneye geldi. Çalgıya
uymağa çalışarak kantosunu okumağa
başladı...

Sahnenin içerisi dışarıyından da kü
çük Alçak tavanlı bir apartman oda
sı bu sahne ile ferah ferah boy ölçüşe
bilir. Dekor; soluk kırmızı renkli, bir
kaç yerinden yırtık bir iki metre bez
den ibaret.

Bu bezlerin aralıklarından iki ta
ne baş uzanmış, şarkısını bitirerek oyn
namaya başlayan kadına bakıyorlar.

Sahnenin zemininde, orta yerde bir
kaç tahta kırılmış, iki üç santim kadar
da aşağı doğru göçmüş. Kadın üzerine
bastıkça esniyor.

Okkaca bir hayli ağır olan bayan ile
beraber aşağı inmezse çok iyi.

Kanto bitti. Tektük alkışlayanlar
var...

Salonun havası aşırı derecede bo
zultu. Boğucu bir sıcak var. Sigara
dumanı da caba. Görünüşte sigara içen
yok. Fakat memurun bir an için dışarı
 çıkmasından istifade edenler veya
kafasını sıranın altına sokarak kaçma
k yapanlar eksik değil.

Duvarlarda kocaman ilânlar: «Siga
ra içmek, ıslık çalmak, sahneye lâf ve
öteberi atmak yasaktır».

Sahnedeki biraz fazlaca çıplak bir ka
dın dansediyor. Etrafta çıt yok. Perde
kapanmış zaman da ıslıklarla karışık
dehşetli bir alkış...

Kadıncağız tekrar oynamağa başla
dı. Bu sefer daha kıvrak hareket et
meğe çalışıyor. Bir aralık, kırmızı per
denin aralıklarından bakan arkadaşla
rına:

— Bu akşam coştum, dediğini işiti
yorum...

Varyeteler bitti. Şimdi komedi baş
lıyacak. Aşağıdaki yırtık gömleklî çoc
uk yerinde yok. Bizim locanın tam
altına rasgelen köşede sahne görün
mediği için boş kalan bir yer var. Bak
tım, orada kıvrılmış uyuyor.

Hayrettin Başkut

Tekirdağ ve Bozcaada şarapçılık kursları

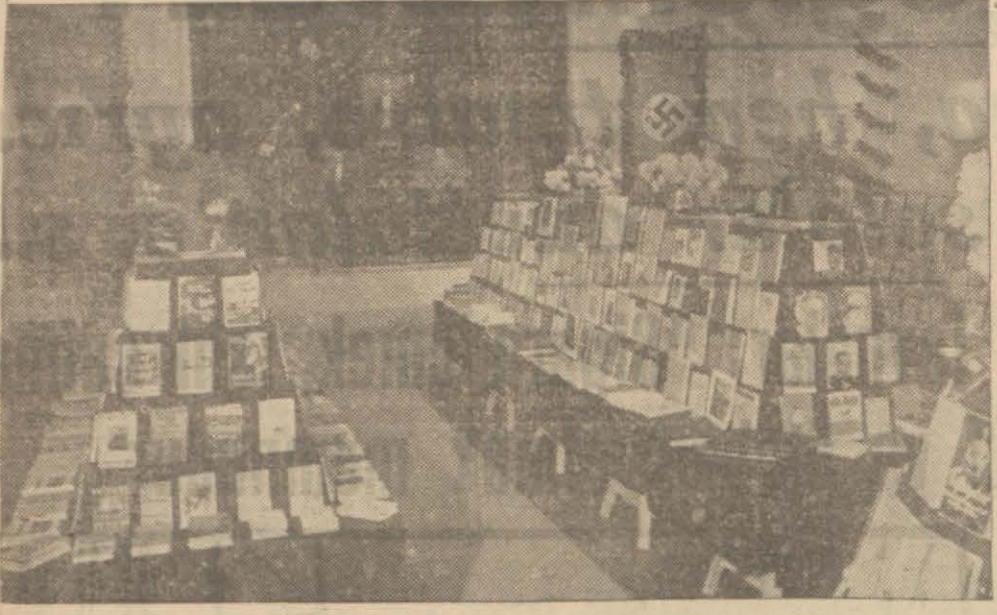
Tekirdağ (Hususi) — Tekirdağında ve
Bozcaadada açılan şarapçılık kursları Zi
raat Vekâletinin Yüksek Ziraat Enstitü
sünce yapılan talimat üzerine devam et
tirilmiştir.

Şarapçılığın Trakya için bir hususi
yeti vardır. Trakya üzümçülüğü kadar
şarapçılığını da genişletmekte ve teknik
bakımdan eksiklerini kurslarla tamamlama
maktadır.

Eğitmenler kursunda şarapçılık ta öğ
retildiği için kazancımız bu bakımdan da
genişlemiştir. Gelecek sene şa
rapçılık kursu daha geniş ölçüde çalış
acaktır.

Alman klübünde bir kitab sergisi açıldı

Sergiden güzel bir köşe

Yüksekaldırımıdaki Totonya Alman klübünde dün Alman kitab ve mecmualarından mürekkep bir sergi açılmıştır. Sergi Alman Başkonsolosu Fon Töpke tarafından açılmış ve açılma töreninde şehrimizdeki Alman kolonisi ve matbuat erkânı hazır bulunmuştur. Çok güzel bir şekilde tertib olunan sergide 1500 cild kitab teşhir edilmiştir. Bu kitaplar politika, kadın, edebiyat, askerlik, ekonomi, fen ve tıbbi id bulunmaktadır ve 300 kadar muhtelif mecmualar da vardır. Sergide Atatürk, Alman Devlet Reisi Hitlerin ve Reichsmur İsmet İnönünün büyük ebadında fotoğrafları çok güzel bir dekorla süslenmiştir.

Sergi Perşembe günü akşamına kadar açık kalacaktır.

Tiyatro; Halk Opereti çalışmaya başlıyor

(Baştarafı 6 ncı sayfada)

Siyah paltolu biri kapıdan giriyor. Pek aydınlıkta değil amma, onu derhal tanıyorum.

— Raşid Rızal
— Evet.
— Buraya mı geliyor?
— Bizim rejisörümüz.
— Fahri olarak bize rejisörlük yapıyor.

Karanlık Kuyuda, Taş parçasında, Baykuşta, Rükiyede velhasıl eski Darülbeytin en güzel piyeslerinde duyduğum sesi, bir kere daha duyuyorum:

— Beraber çalışıyoruz.. Bu müesseseyi yaşatacağız.

Sahnedeki hareket var. Lütfullah izabat veriyor.

— Önümüzdeki çarşamba günü ilk defa oynayacağımız «Çiçe» operetini Yusuf Süruri yazdı. Besteliyen Seyfeddin Asaldır. Müzik Seyfeddin ve Sezai Asal kardeşlerin idaresindedir. On sekiz kişilik orkestramızda konservatuarın profesörleri ve kıymetli elemanları çalışacaklar.

On kişilik bir korumuz, bundan başka sekiz kişilik Macar artistlerden mürekkep baleniz var.

Prova başladı. Ali Süruriyi, ve Halk operetine yeni intisab edenleri sahnede görüyorum.

— Kızım daha az acele et.

Bunu söyleyen Raşid Rıza...

Sahnedeki bulunanlardan Mehmedle, Sıtkı duruyorlar. Raşid Rıza söylüyor:

— Kızım sana mahfazayı verdiği za - man evvelâ mahfazaya bak ve sonra...

Raşid Rızanın ikazı üzerine aynı sahneyi tekrarlıyorlar.

— Şimdi oldu.

★

Oturduğum koltuktan kalkıyorum. Prova yapanları ayaklarımın gürültüsüyle rahatsız etmek için parmaklarımın uçlarına basa basa yürüyorum.

★

Sokaktayım.. düşünüyorum: Önümüzdeki çarşamba günü bu şehre kapalı kalan operet perdesini bu gençler açıyorlar. Ne mutlu onlara.. Muvafak olmalarını candan diliyorum: Muvafak olurlarsa ne mutlu tiyatroyu seven bizlere...

İsmet Hulusi

Tarihten sayfatar

(Baştarafı 8 inci sayfada)

Sofî çarîçe olarak idareyi tamamiyle ve temelli olarak eline aldıktan sonra günler geçiyordu. Petro yerinde durmuyor; derdini en yakın dostlarına açmaktan kendini alamıyordu.

Yarın kimbilir ne olacaktı? Çarîçe Sofî onu her zaman rahat bırakacak mıydı? O zamana kadar yaptıklarını duyduğu zaman:

— Çocuk eğleniyor:

Demişti. Fakat şimdi o çocuk büyümüş, onun «Çocuk ordusu» mükemmel ve Rusyada eşi olmayan modern bir hakiki ordu haline gelmişti. Çarîçe buna göz yumuyacaktı. Orduyu dağıtacak, Petroyu da belki bir manastıra, bir köhne saraya kapayacak, hattâ öldürtecekti.

O halde vaktinde davranmak lâzımdı. Ordu henüz elinde bulunduğu sırada kendisini müdafaa etmeli; Çarîçeyi devirmeli ve tahta çıkmalıydı.

Strelitslerin ne düşündüklerini yokladı. Onlar da Sofinin kendisini çarîçe ilân etmesini hoş görmemişlerdi. Sarayın ileri gelenlerinden, kumandanlardan ve Boyarlardan da çoğu Petroyu istiyorlardı.

Genç Petro aynı senenin eylülünde ansızın saray üzerine yürüdü. Esaslı hiç bir karşılık görmeden ablasını tahttan indirdi, bir manastıra kapadı ve Rusya çarlığının idaresini eline aldı.

DOYÇE ORIENT BANK

Dresdner Bank Şubesi
Merkezi: Berlin

Türkiye şubeleri:

Galata - İstanbul - İzmir
Deposu: İst. Tütün Gümrüğü

★ Her türlü banka işi ★

İnhisarlar U. Müdürlüğünden :

I — İdareimizin Paşabahçe Müskirat Fabrikası için şartnamesi mucibince 4 adet altın sürme araba ile 100×110 eb'adında, 20 adet plâtfom açık eksiltme usulüne satın alınacaktır.

II — Heyeti umumiyesinin muhammen bedeli 900 lira ve muvakkat teminatı 67,50 liradır.

III — 21/XII/938 tarihine rastlayan Çarşamba günü saat 14 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — Eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin fiatsız fennî tekliflerini tedkik edilmek üzere ihale gününden bir hafta evveline kadar İnhisarlar Umum Müdürlüğü Müskirat Fabrikalar şubesine vermeleri ve tekliflerinin kabulünü mutazammın vesika almaları lâzımdır.

VI — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. «8712»

Cinsi	Miktarı	Muhammen B. beheri tutarı		% 7,5 teminatı Lira Kuruş	Eksiltmenin şekil saati
		Lira K.	Lira K.		
Beyaz toz yaldız	100 kilo	2,80	280,—	21,—	Pazalık 14
Sünger kâğıdı	15000 adet	—,8	1200,—	90,—	Açık 14,80

I — Yukarıda cins ve miktarı yazılı iki kalem malzeme şartname ve nümuneleri mucibince hizalarında yazılı usullerle ayrı ayrı satın alınacaktır.

II — Muhammen bedelleriyle muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir.

III — Eksiltme 7/XII/938 tarihine rastlayan Çarşamba günü hizalarında yazılı saatlerde Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabileceği nümunelerde görülebilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatlerde % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. «8485»

Maliye Vekâletinden :

1 — 31/Kânunuevvel/937 tarihinde ilân edildiği üzere eski Bronz beş kuruluşlarla yüz paralıklar ve nikel bir kuruluşlarla 31 kânunuevvel 1938 akşamından itibaren tedavülden kaldırılacaktır.

Ellerinde bu nevi para bulunanlar 31 kânunuevvel 1938 akşamına kadar bilûmum malsandıkları ile Cumhuriyet Merkez ve Ziraat Bankalarına müracaat ederek mübadele ettirmelidirler.

2 — Tedavülden kaldırılan bu nevi paralar 2257 numaralı kanunun sekizinci maddesi mucibince 1 kânunusani 1939 tarihinden itibaren bir sene zarfında ancak malsandıklarına ve Cumhuriyet Merkez Bankasına yapılacak tediyatta kullanılabilirler. «4964» «8806»

Devlet Demiryolları ve limanları işletmesi Umum idaresi ilânları

Buldukları mahal senelik muhammen icar karşılığı ve teminat miktarları aşağıda yazılı gayri menkuller 1/1/939 tarihinden itibaren birer sene müddetle ve ayrı ayrı olmak üzere pazarlıkla kiraya verilecektir. Pazarlık 14/XII/1938 Çarşamba günü saat 10,30 da Sirkeci'de 9 işletme binasında artırma ve eksiltme komisyonunda yapılacaktır. Şartnameler parasız olarak komisyondan verilmektedir. (8642)

Bulunduğu yer	Senelik muhammen kira karşılığı	Teminat
Küçükçekmece Otel, büfe ve bahçe	2021 L.	30.315 Kr.
Çerkesköy büfesi	225 L.	3.375 »
Sinekli kahve ve bakkal dükkânı	51 L.	765 »
Yeşilköyde büfe ve bahçe	230 L.	3.450 »
Sirkeci istasyonu içinde kübik baraka	630,5 L.	9.458 »
Sirkeci istasyonu içinde kübik baraka	630,5 L.	9.458 »
Bakırköyde 16M2 baraka kübik	240 L.	3.600 »

Cild unsuru olan

BIOCEL'in tesiri şayanı hayret Olduğunu bayan

Marcilla diyor :

Bir kaç gün zarfında yüzümdeki küçük buruşukluklarım ve çizgilerim kaybolmaya başladığını gördüm ve birkaç hafta sonra 10 yaş daha genç göründüm.

Biocele, büyük bir Viyana Profesörünün keşfidir. Pembe renkteki Tokalon kreminin terkibinde Biocele vardır. Her akşam yatmadan evvel bu kremi ve sabahları da beyaz renkteki Tokalon kremini kullanınız. Bu suretle en esmer ve en sert bir cilde çabucak bir gençlik parlaklığı ve canlı bir tazelik vererek yumuşatacak ve beyazlatacaktır.

Son Posta

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25
Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aittir.

ABONE FİATLARI

	1 Sene Kr.	6 Ay Kr.	3 Ay Kr.	1 Ay Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez. İlanlardan mes'uliyet alınmaz.

Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telgraf : Son Posta
Telefon : 20203

Doktor

İbrahim Zati Öget

Belediye karşısında, Piyerloti caddesinde 21 numarada hergün öğleden sonra hastalarını kabul eder.

Trabzon Nafia Müdürlüğünden :

- 1 — Trabzon vilâyet merkezinde (11004) lira (09) kuruş keşif bedelli Zanos köprüsünün tevsiî kapalı zarf usulüne eksiltmeye konulmuştur.
- 2 — Muvakkat teminatı (825) lira (31) kuruştur.
- 3 — İlan müddeti 16/11/938 tarihinden itibaren 14/12/938 tarihine kadar 28 gündür.
- 4 — İhalesi 14/12/938 tarihine rastlayan Çarşamba günü saat on beşte vilâyet makamında toplanacak olan daimî encümende yapılacaktır.
- 5 — İsteklilerin: Şartname, resim, plân, tahlili fiyat, silsileli fiyat bordrosu keşif ve buna benzer sair evrakı Trabzon Nafia dairesine müracaatla tedkik eder ve bir suretini parasız alabilirler.
- 6 — İsteklilerin 938 yılına aid ticaret odası vesikası ile bu işi yapabileceğine aid vilâyetten alacakları ehliyet vesikasını ibraz etmeleri şarttır. Ehliyet vesikası talebinde bulunacakların ihale tarihinden en az sekiz gün evvel Trabzon vilâyetine müracaat etmeleri lâzımdır. Aksi takdirde eksiltmeye iştirak edemezler.
- 7 — 4 üncü maddede tayin olunan gün saat on dörde kadar teklif mektuplarını daimî encümen riyasetine makbuz mukabilinde vermeleri icab eder. Posta ile gönderilen mektuplar kabul olunursa da vâki olacak tehirden dolayı talibler bir hak iddiasında bulunamazlar. (8625)

Yeni Vali bu sabah vazifesine başladı

Vali Doktor Lütfi Kırdar Haydarpaşa da kendisini karşılayanlar arasında

(Baştarafı 1 inci sayfada)

— Devlet Reisimiz, Cumhuriyet hükümetimiz İstanbul tarihi, coğrafi güzelliği nisbetinde güzelleşmesine ve hüsnü idaresine çok ehemmiyet vermektedirler. Onun için her türlü yardımı vad buyurmuşlardır.

Kültürlü ve çok ileri İstanbul halkının ve kıymetli matbuatın yardımlarını göreceğimden eminim. Bu iyi şerait içinde mutlak muvaffak olacağıma eminim. İstanbul'a iyi hizmetler edileceğime tam kanaatim vardır. İstanbul halkını işe başlarken hürmetle selamladığımı lütfen yazınız. Halkın her türlü dileklerini ve arzularını bilhassa Parti teşkilatımız vasıtasıyla dinlemeğe hazırım.

Belediyede tebeddülât olmayacak

— Belediyede bazı tebeddüller olacağı şayiaları dolandırmaktadır. Bu hususta bizi tenvir eder misiniz?

— Şayialar asılsızdır. Tebeddülât mevzu bahis değildir. Belediye ve vilâyet umuru eski halile devam edecektir. Vali muavini Hüdaî Karataban vazifesinden ayrılacak değildir.

— İstanbul vilâyetinin bu zamana kadar yapılan işlerini kontrol etmek üzere yakında mülkiye müfettişlerinin şehri müze geleceği haber verilmektedir.

— Böyle bir teftişin malumatını yoktur. Söylediğiniz şekilde bir tedkik maksadıyla mülkiye müfettişleri gelecek değildir. Teftişler bundan evvel usulü dairesinde yapıldığı gibi devam edecektir.

«İstanbul çok severim»

— İstanbul çok bakımsız kalmış bir şehirdir. Esaslı surette imara muhtaçtır. Nazik valimiz sualime doğrudan doğruya cevap vermeden evvel İstanbul'a olan hayranlıklarını şöyle ifade ettiler:

— İnsan hangi şehre giderse gitsin, bir yabancılık hisseders. Fakat nedense İstanbul için bu his mevcut değildir. İstanbul'a ilk gelen bile ona bir aşinalık duyar. Ben de İstanbul'u çok severim. Hayatımın bir çok seneleri bu güzel şehirde geçmiştir. Tıp Fakültesini ikmal ettikten sonra ihtisas yapmak üzere Avrupa'ya gittim. Bir çok Avrupa şehirlerini bu vesile ile gezdim. Münih'te ve Vyanada uzun müddet kaldım, fakat İstanbul'un güzelliğini hiç birinde görmedim.

— Bundan evvel memuriyetle İstanbul'da bulundunuz mu?

— Harbiyümde İstanbul'da bulunan Muhacirin Umum Müdürlüğünün Sıhhiye Müdürü idim. Umum Müdür, hâlen Berlin sefiri olan Hamdi Arpağ idi. Ve İstanbul Sıhhiye Müdürlüğünü şimdiki Sıhhiye Müsteşarı Asım yapmaktadı. Millî mücadele senelerinde Anadolu'da Kızılay teşkilâtı kurmağa memur edildim. Ondan evvel Berut ve Cebelilüb-nanda vazife yaptım. İzmirde uzun müddet Sıhhiye Müdürlüğü yapmış olduğumu ve saylav olduğumu bilirsiniz.

— Manisaya veda için ne zaman gideceksiniz?

— On gün sonra gitmek, Manisalılarla vedalaştıktan sonra ailemi alıp dönmek niyetindeyim.

Yeni Vali vazife başında

— Evvelâ hangi işlerin başarılmışına geçeceksiniz?

— İstanbul vaziyetini, ihtiyaçlarını yakından tedkik etmiş değilim. Ancak bu imkânı bundan sonra bulmuş olacağım. Yarın sabah itibaren yeni vazifeme başlamış bulunacağım. Mesai arkadaşlarımla temasa geçecek, yapılan ve yapılmakta olan işleri gözden geçirece-

İstanbuldaki teşrifat işlerini tanzim için nizamname hazırlandı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Dahiliye Vekâleti İstanbul'un bu bakımdan vaziyetini tetkik etmiş, teşrifat işlerini intizama sokmak ve valinin Parti ve Vilâyet işleriyle daha yakından meşgul olabilmesi imkânlarını temin etmek için bir teşrifat nizamnamesi hazırlanmış, Vekâlet Heyetine vermiştir.

Teşrifat nizamnamesine göre, İstanbul Valisi, yalnız Reiscümhur, Büyük Millet Meclisi Reisi ve Başvekilin istikbal ve teşrinde bulunacak, Vekâletler ve diğer zevatın teşrin ve istikbaline Vali muavini, veya Parti işleri vilâyetlerde valilerden ayrı zevat tarafından idareisi takarrür ederse, Parti başkanı gidecektir.

Sözün kısası: Güzel yazı

(Baştarafı 2 nci sayfada)

Bu an'neye neden devam edilmesin? Kaligrafiye çok müsaîd bulunan yeni harflerimiz, şekillerini bozup berab ederek, okunmaz hale koyarak, niçin istihfaf ediyor gibi davranalım?

Ben, velinimetini irfanım olan Gala-tasaray mektebindeki çok değerli hocalarımın içinde hüsnühat muallimi İzzet efendiyi daima hayır ile ve rahmet ile, tebcil ederek anarım!

E. Talu

Balıkesirde bir köylü 100.000 liralık bir define buldu

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Saraç köyünden Osman oğlu Raif Gökçe adında 45 yaşlarında bir adam tarlasında çift sürerken sapanına kapak şeklinde bir taş takılmış, taşı kaldıran çiftçi kendisini çığına döndüren bir manzara ile karşılaşmış ve içi altın dolu büyükçe bir küp ele geçirmiştir. Altınları geceleyin gizlice henüz anlaşılma-yen bir tarafa taşımış ve on tanesini yanına alarak sabahleyin erkenden Balıkesire gelmiş ve bunları gene gizli olarak bir tarafa satmıştır. Hâdiseler derhal yayılmış, Raif yakalanmış, üzerinde de 20 tane eski zamana aid altın bulunmuştur. Raif altınları teslim edeceğini söyleyerek birdenbire ortadan kaybolmuşsa da iki gün sonra Balıkesirde tekrar yakalanmıştır. Altınlar aranmaktadır.

Definenin bulunduğu köyün Alıpınar mevkiindeki tarlaya da giden köylüler ve jandarma küpün çıkarıldığı yerin çok muntazam olarak eski devirlerde kullanılan bir nevi harçla yapıldığını görmüşlerdir.

Bu köyde geçen senelerde de bazı kim-selerin böyle defineler ele geçirdikleri söylenmektedir.

Şehzadebaşında modern bir tiyatro binası yapılıyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Geçen senelerden yapılan tasarruflarla tiyatro binasının inşası için beş yüz bin lira temin olunmuştur. Binanın ar-sası yüz bin liralık istimlakle lüzum göstermiştir.

Tiyatro binasının projesi Güzel San'atlar Akademisi profesörlerinden Arif Hikmet tarafından yapılacaktır. İnşaat Alman firmalarından biri tarafından der-uhde edilecektir.

Bir müddet evvel Türkiye'ye gelen Alman iktisad nazırı Doktor Funk tiyatrosunun inşası için müzaheret edeceğini vâdetmiştir. Yakında Şehir tiyatrosu rejis-sörü Ertuğrul Muhsin binanın inşası için temaslar yapmak ve doktor Funk'la görüşmek üzere Almanya'ya gidecektir.

Tepebaşındaki Şehir tiyatrosu binası yıkılacak, yerine modern ikinci bir ti-yatro binası yapılacak, böylece İstanbul iki tiyatro binasına kavuşmuş olacaktır.

İtalya ile Romanya arasındaki yeni itilâfnameler

Bükreş, 4 (A.A.) — Dün saat 19,30 da İtalya ile Romanya arasında akdedilmiş olan yeni ticari ve malî itilâfnameler imza edilmiştir.

Başvekil Ankaraya hareketinden evvel dün gazetecilerle uzun müddet görüştü

Başvekil gazetecilerle görüşüyor.

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

kânî o hatırlattı. Kendisine müteşekki-rim. Aynı zamanda da kendisine min-nettarım. Çünkü burada gazeteci arkadaşları görüyor, ve onlarla konuşmak fırsatını bulmuş oluyorum.

Evvelâ şunu söyleyeyim.. Son hâdiselerde gazetecilerin gösterdikleri büyük alâka ve iyi neşriyattan çok müte-hassissim, bilhassa bunun için teşekkürü bir borç bilirim.

Sizin soracağınız bir şey var mı bil-mem, Bayar hükümetinin gazetecilerden saklı hiç bir şeyi olamaz.

Bunu söyledikten sonra tekrar Asım Usa dönerek:

— Asım Us, bana bir çok haberler vermeyi vâdetti. Şimdi onu dinleyeceğiz.

Asım Us düşündü. Başvekil'e öğrete-cek yeni bir haber aradı, bulamadı. Hüseyin Cahid Yalçın imdadına yetişti.

Başvekil İstanbul'un yeni valisine bizi tanıştırmıştır:

— Temenni edelim ki size şirin görün-sün, siz de ona öyle geliniz, dedi.

Hüseyin Cahid Yalçın:

— Matbuatı alehtlak aleyhte yazı yaz-maktan zevk aldığını sananlar vardır. Fakat bu zan mutlak surette yanlıştır, dedi. Gazete yürümeyen, tenkide muh-lağ bir vaziyet görürse müteessir olur, bunu yazdığı zaman ise duyduğu tees-sür katmerleşir.

Lütfi Kırdar, gazetelerden yardım ve irsad göreceği ümidini izhar etti.

Bu noktada hepimiz mütefekkittik.

Derken Hakkı Tarık Us, cemiyetin eski kayıtlarını karıştırmış, Başvekilin vaktile Karagöz gazetesi dolayısıyla cemiyetimize kaydolduğunu bulmuş!

— Her nekadar kayıdı teccid edilme-mişse de Başvekilimiz Kurumumuzun fahri reisi görmek şerefini bize vere-

ceklerini söyledi.

Celâl Bayar, mütehassıs olarak: — Şerefim kendisine aid olacağını bildirdi.

Bunu müteakıb Necmeddin Sadakın bir suali üzerine Reiscümhur İnönü'nün yakında Kastamonu tarikle Karadenize kadar bir memleket seyahatı yapacakları hakkında gazetelerde çıkmış olan haberlerin doğru olduğunu öğrendik.

Artık çay salonuna geçilme zamanı gelmişti.

Çay salonuna geçildi; Başvekil gazeteciler arasında, kendisine ikram edilen çayını içerken gazetecilerle muhtelif mevzular etrafında hasbihaller yapıyordu.

Çayı müteakıb yeniden diğer salona geçildi. Orada gazeteci arkadaşlarla sık sık buluşup konuşmak fırsatını arayacağını söyleyen Başvekil, beraberinde yeni İstanbul Valisi olduğu halde saat 4 ü 5 geçe Kurumdan ayrılmış-tır.

Başvekil akşam saat 19 da motörle Haydarpaşaya geçmişler ve Haydarpaşa rıhtımında kendisini uğurlamağa gelen eski Dahiliye Vekili Şükrü Kaya, eski Parti Genel Sekreteri Receb Peker, şehrimizde bulunan sayıtlar, yeni vali Dr. Lütfi Kırdar, İstanbul Komutanı General Halis Bryıktay, eski Vali Muhiddin Üstündağ, generaller, valî ve belediye reis muavinleri, iktisadi, malî müesseseler direktörleri, Parti ve Belediye erkânı, kalabalık bir halk kütlesi tarafından uğurlanmışlardır. Başvekil garda kendisini teşrin gelen zevatla bir müddet görüştüktan sonra Ankara ekspresine bağlanan hususî vagonlarına gecmişler ve 19,10 da Ankaraya hareket etmişlerdir.

Yahudi Meselesi

Bükreş, 4 (A.A.) — «Universal» ve «Capital» gazeteleri, Yahudilerin Romanyayı istilâ etmeleri tehlikesi karşısında büyük bir endişe izhar etmektedirler. Çünkü Yahudiler, memleket iktisadına yüzde doksan nisbetinde hâkim olmağa muvaffak olmuşlardır ve memleket kültürünü hâkimî mutlak kesilmek tehlikesini arz etmektedirler.

Gazeteler, memleketin bu tehlike altında boğulmaması için derhal buna karşı harekete geçmek lüzumunda ısrar etmektedirler.

Polonyada

Varşova, 4 (A.A.) — Gazetelere nazaran Varşova yüksek ziraat mektebinde Polonyalı talebe ile Yahudi talebe arasında bazı hâdiseler zuhur etmiştir.

Yugoslavyada intihabat mücadelesi

Belgrad 4 (A.A.) — Hükümet partisi bugün Marburg «Drau» da büyük bir seçim toplantısı tertib etmiştir. Dahiliye Nazırı Koroşetz bir nutuk söylemiştir.

Belgrad 4 (A.A.) — Bu sabah muhalefet Belgrad'da bir seçim toplantısı yapmıştır. Eski nazırlardan ve Sırb fraksiyonunun şefi Davidoviç'in başkanlığında vuku bulan miting hâdisesiz geçmiştir.

Ruzvelt Almanya ve İtalyadan bahsedecek

Vaşington, 4 (A.A.) — İyi haber almakta olan mehafilde temin edildiğine göre Bay Roosevelt, şimali Karolia üniversitesinde radyoda söyleyeceği nutukta harici siyasete müteallik mühim beyanatta bulunacaktır. Bu beyanat, kendisinin Almanya, İtalya ve Fransadaki Amerikan sefirlerle yapmış olduğu görüşmelerin netayicini hülâsa edecektir.

Normandi grev Yüzünden Amerikaya Hareket edemedi

Havr, 4 (A.A.) — Umumî transatlantik kumpanyasının sivil müstahdemini grev ilân etmiş olduklarından dolayı mutfak, kamara ilâh... gibi servisleri müstahdeminden mahrum kalan Normandi transatlantığı dün akşam saat 14 de hareket edemedi. Bu sebeben dolayı Normandinin hareket satine teka-bül etmek üzere Paristen tahriki icab eden trenler tahrik edilmemiştir.

Paris, 4 (A.A.) — Grev yüzünden «Havr» limanında kalmış olan Normandi transatlantığının yolcuları «Aquitania» adındaki Amerika vapuruna bindirilmişlerdir.

Valansiyanın bombardımanı

Valansiya 4 (A.A.) — Bu sabah 26 Savoia tayyaresi liman üzerine 200 bomba atmıştır. Birkaç ev yıkılmış, 17 kişi ölmüştür.

"Son Posta,, nın Hikâyesi

VANKANIN MEKTUBU

Çeviren : Falk Bercmen

Kunduracı Alyakinin yanına çırak olarak giren dokuz yaşındaki Vanka Noel gecesi hiç uyumamıştı. Sabahleyin dükkânda yalnız kalır kalmaz ilk işi, ustanın çekmesinden mürekkeble kalemi alıp cebinden çıkardığı buruşuk bir kâğıda mektub yazmak oldu. Yazmağa başlamadan evvel korkuyla - gelen var mı diyerek - etrafına bakındı. Sonra insanın yüreğini paralayacak derecede derin derin içini çekti.

Mektubuna şöyle başladı:

«Sevgili dedem Konstantin Makariç, sana ufak bir mektub yazıyorum. Noel bayramını tebrik ederim; Allaha yalvarırım, ki bütün iyiliklerini sana versin! Ne annem var, ne babam var. Senden başka kimsen kalmadı.»

Vanka odayı kâfi miktarda aydınlatmayan küçük pencereye baktı. Uzun uzun düşünerek gözlerini kapadı; ve dedesinin hayalini zihninde canlandırmaya çabaladı. İşte görüyordu: Jivariyovların ticarethanesinde gece bekçiliği yapan dedesi, altmış beş yaşlarında, gevik, güler yüzlü bir ihtiyardı. Gündüzleri, patronlarının ticarethaneye bitişik evlerinin mutfağında uyur, ve geceleri, koyun derisinden kocuğuna sarılarak mağazanın içinde ve dışına dolaşır: İki tane köpeği vardı. Kaştanka ile Viyun. İkisi de ne iyi köpeklerdi! Efendileri işaret vermeden hiç kimseye hücum etmezlerdi. Hem de ne derdi hayvanlardı! Kaç defa onları öldürmek için yakalamışlardı da, gene hayvançıklar kaçıp kurtulmuşlardı.

Şu saatte muhakkak, ki dedesi araba kapısının önündeydi. Ayaklarında çizmeleri, hizmetçilerle ve arabacılarla şakalaşıyordu. Kadınlara da bütün ikram ediyordu. Hattâ köpeklerle bile bütün verirdi. Kaştanka tütünü burnuna çekince aksırır kızardı; halbuki Viyun hiç te kızmaz, terbiyeli terbiyeli kuyruğunu sallardı.

Ah, oraların havası da başka türlüydü. Gündüzleri güneş ve geceleri de yıldızlar pırıl pırıl parlardı.

Vanka tekrar içini çekerek kalemi hokkaya batırıp yazısına devam etti:

«Dün akşam öyle canımı yaktılar, ki...

Ustam saçlarımdan tutup kapıya sürüklü; ve sırtına bir tekme indirerek beni kapı dışarı etti. Çünkü salıncaktaki çuğunu sallarken uyumuşum. Kabaha - tim de bu Hafta ortasında da ustamın karısı bana balık ayıklattı. Balığı ayıklamağa kuyruğundan başladığım için kızdı; ve balığın kuyruğunu burnuma soktu. Dükkândaki bütün çıraklar benimle alay ediyorlar. Hem ustamın votkasını getiriyorlar bana; sonra ustaya haber verip bana dayak atıyorlar.

Ah, dedeciğim, bana verdikleri yemeği görsen! Sabahleyin sade ekme, öğleye haşlanmış buğday, akşama gene ekme. Lâhana çorbası çayı yalnız ustamın çocukları içiyorlar, beni koridorda yatıyorlar. Amma hiç uyumuyorum. Çünkü küçük çocukları uyanınca beni de uyarıp beşiğini sallattırıyorlar. Benim bir tane sevgili dedeciğim! Allah aşkına beni buradan kurtar! Yanına al; artık daya namıyacağım... Yerlere kadar seni selâmlarım. Allah babaya büyük büyük dualar edeceğim! Al beni buradan, yoksa öleceğim.»

Vanka ağlamamak için dudaklarını sıktı. Ufak kirlü yumruğu ile gözlerini bastırdı amma, iki hıçkırığın boğazında düğümlenmesine mâni olamadı. Tekrar yazmağa koyuldu: «Senin tütününi ufarım. Senin için Allah babaya dua ederim; eğer bir kabahat yaparsam beni sen döv! Ne kadar dövsen de ustam kadar acıtamazsın! Eğer beni çalıştıracak yer bulamazsan hiç merak etme, ben oraya gelince efendilerin pabuçlarını boyarım. Yahud Fedyalının yanına çoban' yamağı olarak girerim.

Benim sevgili bir tane dedeciğim. Artık dayanacak halim kalmadı. Her gün ölüyorum zannediyorum. Ben buradan kaçacağım amma ayakbağlarım yok; korkuyorum, sonra ayaklarım donar! Eğer beni buradan kurtarırsan büyüdüğüm zaman sana bakacağım! Bir kimse sana dokunursa onu öldürecekim. Babam ve annem gibi sen de ölürsen, annee nasıl yaptılarsa seni de papazın kâğıdına yazdıracağım; sana dua okutturacağım... Moskovayı sorma! Çok güzel ve büyük

bir gehir. Evler efendi evleri gibi büyük. Çok çok atlar var. Koyun, kuzu hiç görmedim. Köpekleri iyi. Noelde bizim kasabadaki gibi çocuklar ellerinde fener kapı kapı dolaşmıyorlar. Şarkı söylemelerine müsaade yok. O oltaların iğneleri elim kadar kocaman. Her halde çok pahalı olmalı. Daha söylüyeyim mi, geçen gün bir dukkâna benimkinden çok daha güzel oltalar gördüm. O oltaların iğneleri elim kadar kocaman. Her halde çok pahalı olmalı. Daha söylüyeyim. Ha, tüfekler de gördüm. Seninle bahse girerim, ki her tüfek yüz rubledir.

Sevgili dedeciğim. Eğer efendiler Noel ağacı yaptılarsa ağaçta asılı yaldızlı cevizlerden bir tane al, sana bıraktığım yeşil sandığa sakla! Matmazel Olga'ya sen. Vanka için söyle, o verir!..»

Vanka gene içli içli içini çekti; gene gözlerini kapıyarak daldı. Kasabadayken dedesi Noel ağacı kesmek üzere ormana onu da beraberinde götürürdü. Ah, ne güzel zamanlardı onlar! Dedesi ormana gelince evvelâ bir pipo yakar ve sonra soğuktan titriyen Vanka ile alay ederdi. Ağaç kesilince, her ikisi onu sürüklüye sürüklüye patronların evine götürürlerdi. Efendiler de ağacı süslerdi. Ağacın süslenmesinde en çok Matmazel Olga meşgul olurdu. O zamanlar anneciği de ölmemişti. O, Matmazel Olga'nın dadısı idi. Matmazel ne iyi idi! Ona şekerlemeler verirdi, okumak yazmak öğretirdi. Hattâ dans ta ettirirdi. Annesi ölüp ölmez onu dedesinin yanına göndermişlerdi. Oradan da Moskova'ya kunduracı Alyakinin yanına yollanmışlardı.

«Çabuk ol, benim sevgili dedeciğim! Allah aşkına yalvarırım, beni buradan götür! Benim gibi talihsiz bir öksüzü acı! Çünkü beni herkes dövüyor; aklıktan ölüyorum. Kimseye derdimi söylemediğim için canım daha çok sıkılıyor. Hep ağlıyorum. Dün, usta kafama kalıpla vurdu. Öyle çok vurdu ki düştüğüm yerden kalkamayacağım zannettim. En bedbaht köpeklerden daha fena yaşıyorum. Benden Alyenaya, tek göz İyegora, arabacıya selâm söyle. Bir şey daha rica ederim sen-

Yapı işleri ilânı
Nafia Vekâletinden:

- 1 — Eksiltmeye konulan iş: Ankara Akköprü ile Orman çiftliği yolu üzerinde yapılacak Tavukçuluk Enstitüsü binaları inşaatıdır. Keşif bedeli 48.696 lira 96 kuruştur.
- 2 — Eksiltme 20/12/938 Salı günü saat 16 da Nafia Vekâleti Yapı İşleri Eksiltme Komisyonu odasında kapalı zarf usulüne yapılacaktır.
- 3 — Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri evrak 245 kuruş bedel mukabilinde Yapı İşleri Umum Müdürlüğünden alınabilir.
- 4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 3652 lira 28 kuruşluk muvakkat teminat vermeleri ve Nafia Vekâletinden alınmış ehliyet vesikası göstermeleri lâzımdır. Bu vesika eksiltmenin yapılacağı günden en az sekiz gün evvel isteklilerin bir istida ile Nafia Vekâletine müracaatları ve istidalarına en az bir kalemde 25.000 lira kıymetinde bu işe benzer iş yaptığının dair işi yaptırılan idarelerden alınmış vesika ilâştirmeleri muktezidir.
- 5 — İstekliler teklif mektublarını ihale günü olan 20/12/938 Salı günü saat 15 e kadar Yapı İşleri Eksiltme Komisyonu Reisliğine makbuz mukabilinde teslim edeceklerdir.

Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. «4943» «8790»

GRİPİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma, Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser. İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

den, ben gelinceye kadar mızıkamı kimseye verme!»

Sevgili torunun
Vanka Yukov

«Benim sevgili dedeciğim, sakın beni gelip almağı unutma!»

Bitirdiği mektubu, dikkatle katlıyan Vanka, bir gün evvel bir kapık verip satın aldığı zarfın içine koydu ve sonra zarfı yalayıp kapadı. Bir dakika düşündükten sonra kalemini mürekkebe batırıp adresi yazmağa başladı:

«Yamacın dibinde oturan dedeme. (Başını kaşdı, sonra ilâve etti) Konstantin Makariç.»

Kimse tarafından rahatsız edilmeden mektubu yazdığından memnun, kasketini başına, koyun derisinden ceketini de sırtına geçirerek sokağa fırladı. Dün kendilerine sorduğu kasab çırakları demişlerdi ki «yazdığın mektubu sokaktaki

kutuya atarsan posta arabaları bu kutuyu açar, mektubları alır ve dünyayı dolaştırdıktan sonra yerlerine verirler.»

Vanka koşu koşu gitti. İlk rastladığı posta kutusuna mektubu attı. Bir saat sonra içinde tatlı ümidler, hülyalarla mışıl mışıl uyuyordu. Rüyasında bir soba gördü. Sobanın kenarında dedesi oturuyor ve aşçı kadına Vankanın yolladığı mektubu okuyor ve Viyun da kuyruğunu sallıya sallıya sobanın etrafında dolaşıyordu.

Yazan: Anton Çekhof

YARINKİ NÜSHAMIZDA:
Beklediği adam
Yazan: Muazzez Tahsin Berkand

Hemen, gayri ihtiyarı elini cebine soktu ve bu esnada, boğa da ortaya gelmişti. Burnunun dibine serilen kırmızı kumaşlardan güya titizleniyor, sınırlanıyor, gaza ba geliyordu. Bir iki defa silkindi. Toriğe doğru yürüdü. Lâkin, tuhaf şey! Ondankorkuyor, muhteriz davranıyor gibi idi. Üzerine saldırmıyor da, sadece elini sıkıkmak, muhabbet etmek istiyormuş gibi sokuluyordu. Bir aralık coşar ve atılır gibi oldu. O zaman Torik meçî sağ eline alıp müdafaa vaziyetine geçti. Aynı zamanda dudaklarından, bir fısıltı halinde şu sözler döküldü:

— Bismillâh! Sana sığındım Yarabbi!

Ve birden, irkildi. Boğa dile gelmiş, konuşuyordu.. hem de Türkçe:

— Aman, ağabeyciğim! Yavaş gel.. kıyma bana!

— Buyur?

— Kihem dikkatli kullan!

Acaba rüya mı görüyordu? O anda aklına ilk gelen şey, elindeki meçî fırlattığı gibi, avaz avaz haykırarak kaçmak oldu. Zira, hayvanın konuşacağına bir türlü ihtimal veremiyor da, kendi şuurunun ihtilâl uğradığına hükmediyordu. Eğer böyle ise, hapi yutmuştu. Sağlam barsakları dışarıya dökülecek, gerberip gidecekti. Çünkü sağlam kafa ile güç idare ettiği bu işi, akılsız aslâ kıvrıramazdı.

Allahtan, o esnada, boğa, halka vaziyeti sezdirmemek için bir iki defa cilvelendikten sonra gene söz aldı:

— Çakturma ağabeyciğim! Gene işine devam et. Yalnız, kan torbaları boynunun iki tarafındadır.. bilesin!

Torik kendine geldi. Tehlikenin azaldığını, hattâ külliyan bertaraf olduğunu anlayınca şevki de artmıştı.

— Hay.. da!

Şimdi o ona, o ona saldıyorlardı. Boğa da âkibetin den emin, o da aşka gelmiş, deminki durgunluğundan, miskinliğinden eser kalmamıştı. Bayağı sahici imiş gibi pür tablolar ediyor, ciddi tehditlerde bulunuyordu. Kafası - ni vakit vakit öne doğru eğerek, öyle hamle edişleri vardı ki, bir aralık Torik dayanamadı, kurtulmak için yana kaçarken:

— Ulan! dedi. Sen boynuzun acemisi değisinsin amma.. kimsin acaba?

Ahalinin ön sıralardan ne sebeble uzaklaştırıldıklarını şimdi anlıyordu. Tâ gerilerden, bu işde bir orostopçuluk olduğunu farketmek biraz güçtü. Lâkin bu iyiliği ona eden kimdi? Ve niçin etmişti? Artık ölüm tehlikesini aklından silince, bayağı hiddetlenmeğe başlamıştı. Bu işi izzeti nefsine hakaret telâkki ediyordu. Hem güçsüzyor, hem de içinden içinden küfürler edip, hesap sormağa, para almamağa karar veriyordu.

Oyun az çok normal şeklinde devam edip duruyordu. İki taraftan birinin

SON POSTANIN EDEBİ ROMANI
GURABİ EFENDİ AVRUPA'DA

YAZAN: Ercümen Ekrem Talu

Bu muammanın hallini sonraya bırakarak, birden bire coştı, savlet etti.

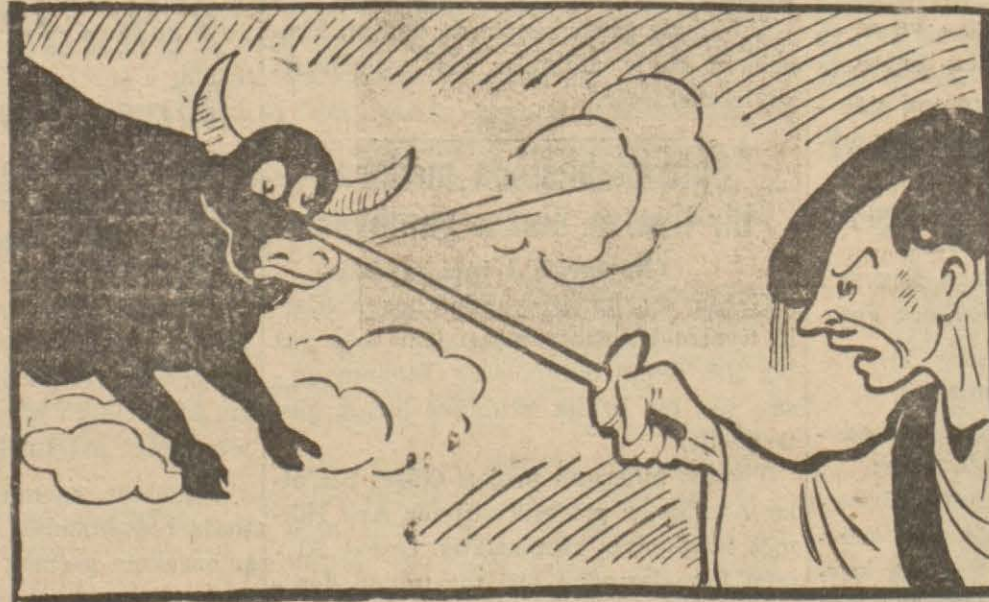
— Hay.. da!

Şimdi o ona, o ona saldıyorlardı. Boğa da âkibetin den emin, o da aşka gelmiş, deminki durgunluğundan, miskinliğinden eser kalmamıştı. Bayağı sahici imiş gibi pür tablolar ediyor, ciddi tehditlerde bulunuyordu. Kafası - ni vakit vakit öne doğru eğerek, öyle hamle edişleri vardı ki, bir aralık Torik dayanamadı, kurtulmak için yana kaçarken:

— Ulan! dedi. Sen boynuzun acemisi değisinsin amma.. kimsin acaba?

Ahalinin ön sıralardan ne sebeble uzaklaştırıldıklarını şimdi anlıyordu. Tâ gerilerden, bu işde bir orostopçuluk olduğunu farketmek biraz güçtü. Lâkin bu iyiliği ona eden kimdi? Ve niçin etmişti? Artık ölüm tehlikesini aklından silince, bayağı hiddetlenmeğe başlamıştı. Bu işi izzeti nefsine hakaret telâkki ediyordu. Hem güçsüzyor, hem de içinden içinden küfürler edip, hesap sormağa, para almamağa karar veriyordu.

Oyun az çok normal şeklinde devam edip duruyordu. İki taraftan birinin

her saldırısında halk tepiyor, bağı - rıyor, alkışlıyordu. Torik de kendi kendine:

— Vay enailer, vay! Vay salozlar, vay! Ulan, amma da yutuyorlar, ha! diye söyleniyordu.

Nihayet yoruldu. Boğa da bir fir - satını bulup:

— Yeter anam artık! Helâk oldum.. kesileceğim! demişti.

Torik son bir hamle etti. Elindeki meçî dimdik uzattı. Keskin ve sivri demir, hayvanın boğazına saplandı.. fiş - kran kanlar yerleri kızıla boyadı. Boğa yıkıldı.. götürdüler..

Ahâlî haykırıyordu:

— Bravo torero! Eviva Torik! Torik onlardan tarafa döndü. Bakış -

larında, kimsenin uzaktan farkedemeyeceği bir manayı istihkar ile cevap verdi:

— Yuh ervahını - za aptallar!

— Eviva!

Alından sızan terleri ipeklî esva - binin yenileriyle sile - rek içeriye girdi. Meydanın dört bir etrafındaki hopar - lörler, Karmen ope - rasının meşhur To - reader parçasını haykırıyorlardı.

Kapının iç tarafında kendisini karşılayan topala, To - rik sordu:

— Boğa nerede?

— Boğa? Yılan boğa sor sen?

— Hayır. Öküz. Senin gibi..

— Öküz öldü.. sen öldür, öküz.

— Haydi, ulan! Zıvalanma. Nereye götürdüler? Onu söyle!

Herif, daha içerisini işaret etti:

— Orda!

Torik hızlı hızlı yürüdü; derinliklere daldı. Loş bir dehlizden geçerek geniş bir yere girdi. Orada, birkaç kişi yerde yatan bir cismin yanına sokulmuş bir şeyler yapıyorlardı. Bunların yanına vardı; baktı.

— Ulan! Sen mi idin be?

Yerdeki cisim kımıldanmış, davran - mağa çalışıyordu. Cevab verdi:

— Benim, Necmi Bey!

— Nereden nereye? Burada işin ne senin?

— Sorma. Anlatırım sonra. Hele şu kanım dinsin.

— Hangi kanın?

Bu suali sormakla beraber eğilip yere bir göz gezdirdi. Serili duran ot minderin üzerinde ipincecik bir kızıl sızıntı vardı.

— Vuruldun mu yoksa?

— Şişî acık hızlı dürttün.. omuzum yaralandı. Amma çok derin değil bereket versin!

— Vay, canına be! Herhalde istiyerek olmadı. Kusura bakma!

— Estağfürullah ağabeyciğim! Zararı yok. Bir pansumanlık işdir.. geçer. Seninle nerede görüşelim? Vakiâ pek yüzüm de yok amma..

— Adam, aldırma! Biz, geçmişe ma - zi, yenmişe kuzu diyen takımındanız. Benim adresimi kime sorarsan bilir.

— Malûm! Şöhretiniz cihanı tutmuş.

— Bedavadan olduktan sonra.. lâkin, sahi söylüyorum: Bu akşam gel de, beraberce bir hındım yapalım.

— Ne?

— Sanki bir pıyız kayalım derim.

— Nasıl emredersen, öyle olsun, ağabeyciğim!

— Ulan! Senin dilin de düzelmiş. Adam gibi lâf etmeğe başlamışsın..

— Ben çok değiştim. Başıma gelmedik derd kalmadı. Benliğimi unuttum.

— Öyle olur. Cefa insanı terbiye eder. En büyük mekteb, dünyada, felâket mektebidir. Çileden diploma almaya metelik verme.

Zorman, - zira boğa rolünü oynayan o idi - başını, acı acı salladı. Torik, gü - lerek devamı etti:

— Bizim koca karıdan tufaladığın mangizi ne ettin be Zorman? Tabii, hapini? — Oralari hiç karıştırma, ağabey - ciğim! Hepinize karşı fena halde mah - cubum.

(Arkası var)

"Son Posta" nin macera romanı: 24

İlk Türk kadın casusu

Yazan: Ziya Şakir

Esrarengiz bir ev

Yerimden fırladım.

— Ölüm mü? Şu halde, bana derhal müsaade ediniz de, gideyim. Benim, bitimle hiç bir işim yok. Gencim. Hayat, çok tatlı. Yaşamak istiyorum. Nizameddin, İspanyolca bilmediği halde, benim hareketlerimden ne dediğimi anladı. Lunaya İngilizce olarak: — Kız, birdenbire korkuttun, galiba... Derhal hatamı tamir et. Diye, mırıldandı.

Luna, yerinden kalktı. Boynuma sarıldı.

— Canım, benim söylediğim ceza, ancak boşboğazlık edenler içindir. Senin gibi ağırbaşlı, düşünceli bir kız kendisini böyle bir tehlikeye atacak kadar budalalık gösterir mi?

Diye, diller dökmeye başladı. Ben, kanmış görüldüm. Sonra, mahcup bir vaziyet alarak,

— İş, fena değil. Fakat, ne tarafın - dan baksan tehlikeli... Böyle tehlikeli bir işi kabul etmek için, zannederim ki iyi bir para vereceklerdir. Hiç olmazsa, o paraları biriktirim. Bu işler bittikten sonra iyi bir nişanlı bulur evlenirim.

Dedim. Luna, Nizameddin ile kısa bir müzakereden sonra cevap verdi:

— Şimdilik ayda, altın para olarak altmış lira alacaksınız. Fakat bu paraları, bir yerde saklayacaksınız. Gene bu - günkü gibi mütevazı bir hayat yaşayacaksınız. Hiç kimsenin gözüne çarpmı - yacaksınız.

Bu talimat, çok işime yaradı. Çok nef bir tavır aldım.

— O kadar parayı, nerede saklayabilirim, ben... Onun için paralarımı lütfen, Hind prensi saklamak zahmetini üstleniyorsunuz. Lâzım oldukça, kendilerinden alırım.

Diye mırıldandı. Maksadım, Nizameddinin ikamet - gâhını öğrenmek.. ve para almak vesilesi ile, onunla sık sık temasa gelmekti.

Luna, bu safiyane sözlerimi tercüme ettiği zaman, kurnaz casus evvelâ, küflük bir tereddüd gösterdi. Sonra, derin bir nazarla yüzüme bakarak:

— Pekâlâ.. fens olmaz.

Dedi. Biz, tam bu kararı vermiştik ki, kapı açıldı. Başını kapıdan uzatan genç ve güzel bir kız, tatlı bir İngilizce ile:

— Mister Nizam!.. Aziz peder, sizi çağırıyor.

Dedi. Bu kızın çehresi.. ve bu kızın sözleri, derhal nazarı dikkatimi celbetti. Çünkü, bu sarışın Anglo-Sakson dilberini, daha dört gün evvel bir Alman zabiti ile fikirde fikirde bizim apartmanın sokağında cilveleşirken görmüş - tüm. Hattâ, bunun da bir casus olma - danan şüphelenmiştim... Şu halde, hiç yanılmamışım.

Sözlerine gelince; (Aziz peder) di - yordu.. Nizameddin çağırın bu Aziz peder, kim olabilir? Hiç şüphesiz ki bu da, mister Kludan başka bir kimse değildi.

Demek ki mister Klu, bazı müstacel işlerinin tesviyesi için derhal sokağa çıkacağını söyleyerek bizden ayrıldık - tan sonra, hiç bir yere gitmemiş.. belki de, gizli bir yerden bizi dinlemek için yalan söylemek lüzumunu hissetmişti.

Sonra, (Aziz peder) tabiri de bana çok garib geldi. Kendisinden bu sıfatla bahsedilen adamın, herhalde bir papaz olması icab ederdi.

Ben, zihnimden bu mülahazaları geç - tirirken, Nizameddin, gidip geldi. Ve geldiği zaman, büyücek bir parşömen zarfı, önümdeki taborenin üstüne ko - yarak, Lunaya:

— Matmazel Frizaya, söyle... Ken - didinin, ilk aylığı. Lütfen saysın.

Dedi. Ben, ezile bütüle zarfı aldım. Tatlı bir şıkırtı ile kaynaşan liralari eteğime

boşaltarak saymaya başladım. Fakat birdenbire durup ellerimi yüzüme ka - pıyarak:

— Ah.. ben ne budala kıyım.. bunları saymak, size itimadsızlık olmaz mı? Diye, bağırdım.

Ve gûya hareketimden çok mahcup olmuş gibi, yalnız on lira alarak, pa - raların üst tarafını Nizameddine uzat - tım.

Artık, konuşulacak şey kalmamıştı. Nizameddin, Luna vasıtasıyla bana şu talimatları vermeye başladı:

— Umumî yerlerde, mümkün olduğu kadar az dolaşacak... Kendisini, aradı - ğımız zaman derhal bulabilmek için, ikametgâhından pek fazla uzaklaşmı - yacak.. Kendisinin başkaları tarafın - dan takip edilip edilmediğine, daima dikkatte bulunacak... Şayet, kendisine para lâzım olursa; veyahud acele bir iş için görüşmek lâzım gelirse, Kroker oteline gelecek.. 44 numaralı odaya müracaat edecek.. karsısına kim çıkar - sa çıksın; hiç tereddüd etmeden. «Bir dostumu arıyordum» diyecek... Bu pa - rolayı verdikten sonra, onu içeriye a - lacaklar.. «Hangi dostunuzu arıyorsunuz?..» diye soracaklar. O zaman, be - ni aradığımı serbestce söyleyebilirim... Sokakta ve başka bir yerde birbirimize tesadüf ettiğimiz zaman, beni tanıyor - mus gibi görünmeyecek.. ben kendisine

selâm vermezsem, ve söz söylemezsem, o da bana kat'iyen selâm vermeyecek.. ve söz söylemeyecek...

Lunanın cümle cümle tercüme ettiği bu talimatı, büyük bir dikkatle dinle - dim. Bunların bir harfini bile unutmı - yarak, hepsine tamamilen itaat edeceğim - i söyledim.

Artık, veda ettik. Luna, beni kapıya kadar tesvi etti. İri vücudlu bir uşak, kapının demir sürmelerini çekti. Lunanın ellerine sarıldım:

— Beni, yakın zamanda zengin ede - cek iyi bir iş buldun. Sana ebediyen minnetdar kalacağım. Luna...

Diye, mırıldandım. Rezeleri ağır bir hırıltı ile dönen büyük demir kapının aralığından usullacık dışarı kaydım.

DÜNYANIN EN GÜZEL ADAMI

Bu esrarengiz evden çıktığım dak - kadan itibaren, bir hafta zarfında ge - çen şeyleri bütün teferrüatle naklet - sem, koca bir kitab olur. Onun için, en mühim olanları kısaca sıralamakla iktifa edeceğim.

Her şeyden evvel, vabaca'mı düşü - nüyorum. Yedi gündünberi onu gör - memiştim. Ve bu gördüğü de, kolay kolay göremeyecektim.

(Arkası var)

İstanbul Belediyesi Hâranı

Beher metre murabbaına on lira bedel tahmin edilen Fatihte Debağzade ma - hallesinin Fevzipaşa caddesi sokağında 3173/1 ve 3172 harita numaralı arsalar arasında 2 metre yüzölçümü ve 15,36 metre murabbaı sahali arsa alâkadarları ara - sında satılmak üzere açık arttırmaya konulmuştur. Şartnamesi levazım müdür - lüğünde görülebilir. İstekliler 11 lira 52 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mek - tubile beraber 9/12/938 Cuma günü saat 14 buçukta Daimî Encümeninde bulun - malırlar. (B.) (8609)

Sabah, öğle, ve akşam her yemekten sonra dişleri niçin temizlemek lâzımdır?

Çünkü unutmayınız ki:

Bakımsızlıktan çürüyen dişlerin dif - teri, bademcik, kızamık, enfloenza, ve hattâ zatürreeye yol açtukları, iltihab yapan diş etleriyle köklerinin mide hum - ması, apandisit, nevresteni, sitma ve ro - matizma yaptığı fennen anlaşılmıştır. Temiz ağız, ve sağlam dişler umumi vü - cut sağlığının en birinci şartı oymuştur. Binaenaleyh dişlerinizi her gün kabil ol - duğu kadar fazla —lâakal 3 defa muhakkak (Radyolin) diş macun - ile fırçalayarak sıhhatinizi garan - ti edebilirsiniz ve etmelisiniz. Bu suretle mikrobları imha ederek diş - lerinizi korumuş olursunuz.

RADYOLİN

Bütün tehlikelere karşı sıhhatinizi korur, sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra dişlerinizi fırçalayınız.

İstanbul Jandarma satınalma komisyonundan

Mikdarı metre	Cinsi	Tahmin bedeli Lira	İlk teminatı Kuruş	Lira	Ku.
21.000	Ba	6720	00	504	00

1 — Cins, mikdarı, tahmin bedeli ve ilk teminatı yukarıda yazılı (21.000) metre kuruşunu renkte Amerikan bezi 15/B.Kânun/938 Perşembe günü saat 15 de Gedikpaşadaki Jandarma satınalma komisyonunca kapalı zarf eksiltmesile satın alınacaktır.

2 — Nümune, evsaf ve şartname her gün adı geçen komisyonunda görülebilir veya şartname parasız alınabilir.

3 — 2490 sayılı kanun şartlarını haiz isteklilerin usulüne göre tanzim edecek - leri kapalı zarflarını eksiltme günü nihayet saat 14 de kadar makbuz karşılığı, olarak komisyona vermeleri. (8651).

"Son Posta" nin siyasi tefrikası : 29

CIHAN HARBINİN ŞARKA AID KAYNAKLARI

Yazan: Jean Pichon - Tercüme eden: Hüseyin Cahit Yalçın

1882 de Mısırın işgali ve Süveyş kanalının İngilterenin kontrolü altına sokulması

Hattâ, 1899 kânunuevvelinde, Kaf - kas hududlarına civar vilâyetler - de inşa edilecek bütün demiryol - ları üzerinde Rus kontrolünün tanınmasını sultandan istedi. Rus - yanın bu talebi Erzurum ve Trabzon vi - lâyetleri için, 1900 senesi şubatında ka - bul edildi. Bundan başka, Türkler Sivas vilâyetinin müstakbel bütün şimendifer - lerinin imtiyazını ancak Türk tebaaları - na vermeyi taahhüd ediyorlardı. Büyük Ermenistan bu suretle Alman teşebbüs - lerine kapanmış bulundu.

1903 de, kat'i güzergâhın Adanadan geçmesi kabul olunca, İskenderun kör - fezine Kilikya yolu ile inmek emelini hiç bırakmayan Petersburg hükümeti gene endişeye düştü. Fakat Rus - Japon har - bi Almanyaya Rusyanın muvafakatına ehemmiyet vermeme imkânını temin etti. Maamafih, Rusya bir prensip mu - halefeti yapmaktan geri kalmadı ve ken - disine teklif edilen yüzde kırk nisbetin - de bir iştiraki reddetti. Ancak 1911 de - dir, Almanlarla Rus'ler arasında Po's - damda bir itilâf yapıldığı zamandır ki Çar Almanyaya tarafından 1907 İngiliz - Rus mukavelenamesi ile İranda tesbit e - dilmiş olan nüfuz muntakasının Almanyaya tarafından tanınmasına mukabil Anado - ludaki Alman imtiyazını tanımağa razı oldu.

Alman projeleri Mudanya, İzmir, Mer - sin ve Halep şimendiferlerine yatırıl - mış olan Fransız sermayelerini de vahim surette mutazarrir ediverdi. Bu, aynı zamanda bizim Levandaki nüfuzumuza karşı büyük bir tehdid demektir.

Eskişehir - Konya hattı imtiyazının, Almanyaya verilmesi, 1893 te, Mudan - ya - Bursa şimendiferlerine yatırılmış olan Fransız sermayesine ilk zarar ıka etmişti. Bu hat artık Kutahya, Karahisar ve Konyaya doğru temdid edilemezdi. Bunun üzerine, Fransız hükümeti sultan - dan, taviz olarak, Şam ile Halep arasın - da bir şimendifer imtiyazı vâdi istihlal etti. Bu hat Fırat üzerinden Bireciğe doğru temdid olunabilecekti.

İzmirdeki Fransız grubu biraz sonra, İngilizlerin İzmir - Kasaba hattını satın alınca, bu hattın Karahisara kadar tem - didi imtiyazını istihlal etti. Fakat kendi menafii Anadolu'daki Alman şebekesi - nin menafii ile birleştirmek mecburi - yetinde kaldı. Bu, Hanotaux'nun Mısır hakkındaki büyük projesinin Fransa ve Almanyayı İngiltere aleyhinde birbirle - rine yaklaştırmış gibi görüldüğü devre idi.

1896 da Hanotaux'nun sukutundan son - ra bazı Fransız maliyecileri, İstanbuldaki elçimiz M. Constans'ın huzurundan isti - fade ederek, bizi Konya - Bağdad işine sokmak istediler. Fakat M. Delcassé on - ların projelerine mümanaat etti. Zaten biraz sonra İngiltere ile uzlaşmamız bu projeleri durdurmuştu [1].

Bağdad yolu imtiyazının Almanyaya verilmesi bizim Kilikya'daki, Suriyenin şimalindeki ve Fırata doğru olan yerler - deki Fransız menfaatleri için müdhîş bir darbe idi.

Mersin - Adanaya sahib olan Fransız - İngiliz kumpanyasının da Konya ve Ha - leb vilâyetleri ile irtibatı kesilmişti. Art - tık hukukunu Alman şirketine devret - mekten başka yapacak bir şey göremedi.

1899 da, ikinci Guillaume'a Bağdad hat - ti imtiyazının vâdedilmesi bizde Alman hattının Adana, Anteb ve Birecik üze - rinden kervan yolunu takip edeceği zan - nını hâsil etmişti. Bu güzergâh bizim «Şam - Hama ve temdid» şebekemize vâdedilmiş olan Halep - Birecik imtiya - zını muhafazaya imkân bulacağımız ü - midini veriyordu. Alman hattı ile irtisak Birecikte vukua gelecekti. Fakat bu ümid çok sürmedi. Çünkü 1908 fermanı ilti - saki Tell-Habech'de, yani Halebin an - cak elli kilometre kadar şimalinde bir noktada tesbit etti. Bundan başka Halebe

[1] Maamafih hükümetimizin muhalefe - tine rağmen bir Fransız kapitalist grubu Al - man hattının ilk kısımlarının inşası için i - cab eden sermayenin yüzde kırkına yazıl - mıştır. Fakat grup sonra bu iştiraktan vaz - geçti.

(Arkası var)

bir kol uzatılması imtiyazı da Almanlara verilmişti. Bu suretle arka taraftan da yolumuz kesilmiş bulunuyordu.

Nihayet Alman şebekesinden hareketle Mersin ve Trablusşam arasında denize münthehi olacak bütün şubeler için Al - manlara rüçhan hakkı verilmesi bizim Halep şebekemizle Suriyenin şimal sa - hili arasındaki irtibatımıza mâni olu - yordu. Binaenaleyh, Almanyaya nüfuzunu İskenderuna ve Lâzkiyeye doğru ser - bestçe temdid edebilirdi.

Zaten Cermen tehdidi Halebden u - zaklara, gerek iktisadi, gerek siyasi sa - haya şâmil oluyordu. Berlin hükümeti bi - zimi Filistin'deki ve Suriyedeki dinî hi - mayemizin temelini yıkmaya her vasıta - ya baş vurarak çalışıyordu. Binaenaleyh, 1904 tarihindeki Fransız - İngiliz itilâ - fında Almanyanın Levandaki tecavüz - lerine karşı müessir bir yardım bulmayı ümid ediyorduk.

İngilizler, 1878 de, Kıbrıs'a yerleştik - leri zaman, İskenderun körfezini Basra körfezine bağlayacak bir demiryolu inşa etmek fikrinde idiler. Maamafih onlar için Fırat boyunca eski Chesney ve Andrew projelerini fiile çıkarmak artık mevzuabahs değildi. Bu projeler terke - dilmiş ve yerlerine Lowett Cameron gü - zergâhı kaim olmuştu. Bu hat Trablus - şamdan hareketle Humus, Halep, Erzele, Nusaybin, Musul ve Bağdad yolu ile Bas - raya varacaktı. Fakat Mısırın işgali 1882 den sonra Süveyş kanalını fiiliyatta İn - gilterenin kontrolü altına soktuğu için, Londra hükümetinin dikkati Anadoludan muvakkaten uzaklaşmış bulunuyordu. On - nun için, İngilizler Türkiye tarafından Almanyaya verilmiş olan ilk demiryolu imtiyazlarına pek az ehemmiyet atfet - tiler. Hattâ bunları Rusyanın Ermenis - tandaki hırslarına ve Fransızların İz - mirdeki, Kilikya'daki ve Suriyedeki hırs - larına karşı yükselmiş bir nevi sed gibi telâkki ediyorlardı.

Maamafih, ikinci Guillaume'in şark - taki muzafferane seyahati, Kudüste ki va - ziyeti, Şamdaki nutku çok geçmeden Manş denizinin öte tarafındaki komşu - larımızın endişelerini uyandırdı. 1899 da, doktor Siemens'e Konya - Bağdad de - miryolu imtiyazının vâdedilmesi İngiliz - lerin gözünü açmağa kâfi geldi. O zaman anladılar ki Berlin hükümeti, ticarî men - faatler bahanesi arkasında, hakikatte ya - kında kendilerinin şark ülkelerinin em - niyetini tehdid edebilecek emperyalist gayesi takip ediyordu. Zaten Almanyaya maksadını açma vurmakta gecikmedi. Maamafih bunu iptida gayet ihtiyatlı bir surette yaptı, Türkiye'nin arkasına giz - lendi. Türkiyeyi Küveytte, Hayfada ve Tabakta İngiltere aleyhinde harekete teş - vik etti.

Büyük Britanya Bağdad şimendiferle - rinin Basra körfezine kadar uzatılmasını kabul edemezdi. O Basra körfezini bir a - sırdanberi bir İngiliz gölü haline çevir - miye çalışıyordu. Diğer taraftan Şattülâ - rab ağzına tamamen hâkim olmak İngil - tere için elzemdi. Hindistana doğru tem - did etmeyi düşündüğü müstakbel şimen - diferin mutlaka oradan geçmesi zarurî idi. Binaenaleyh, yeni Küveyt şeyhi Mübareki ittifakına almış ve o da Khor - Abdillah İmanını gizlice İngiltereye ter - ketmişti.

Almanya, ne pahasına olursa olsun serbest denize erişmek istediği için, Tür - kiyeyi Şamar Emîri İbnirreşidin yard - m ile Küveyt üzerinde fiili ve hakiki hâ - kimiyetini tekrar tesis etmeğe gizlice teşvik etti. Abdülhamid, şüphesiz Alman müzaheretine değerinden fazla bir kıym - et atfederek, 1900 de bu projeyi icraya teşebbüs etti. Fakat İngiltere uyanık bu - lunuyordu. Türk taburları Basra körfe - zindeki İngiliz filosu kumandanının teh - didleri karşısında ric'ate mecbur oldu - lar. Statu quo muvakkaten idame edildi.

Kabızlık

Barsak, karaciğer ve midenin kusurlu işleme demektir. Bu üç uzvun iyi işleme için muhakkak gece yatarken ve sabah aç karnına bir kahve kaşığı MAZON MEYVA TUZU alınır. Alınması gayet lâtif, tesiri tabii ve kolaydır.

Mazon Meyva Tuzu

nun ismi taklid edilebilir. Fakat ne terki, ne de tesiri taklid edilemez. Mazon isim ve horoz markasına dikkat

BİR GÜZELLİK SIRRI ÖĞRENDİ!

EVELCE ZEYTİNYAĞI İŞİMDİ PALMOLİVE

Hergün binlerce kadınlar, zeytinyağını cild üzerindeki faydeli tesiri medediyorlar. Bayanlar, siz de onlar gibi, sabah ve akşam PALMOLİVE'in fazla kabarmış köpüğü ile yüzünüzü, boynunuzu ve omuzlarınızı masaj ediniz. Bilhaza evvelâ sıcak ve sonra da soğuk su ile yıkayınız. Terkindeki zeytinyağı sayesinde PALMOLİVE mesameleri temizler, beşereyi yumuşatır ve tatlılaştırır ve bittabi ten parlattırır gençleşir.

PALMOLİVE o kadar ucuzdur ki ekseri kadınlar, onu yüz ve banyo için de kullanırlar.

Sabah yataktan kalkarken başınız ağrıyorsa yahut, nezleniz varsa hiç düşünmeyin hemen bir kaşe

NEOKALMİNA

Alınız.

Nezleyi ve baş ağrısını geçirir ve Gripten korur — İsmine dikkat ediniz —

Nafia Vekâletinden:

Eksiltmeye konulan iş:

1 — Erzincan sol sahil bataklıklarının kurutma işlemleri Kirlevik Şelâle suyunun tahliye kanalı ve bu kanal üzerindeki köprüler ve şütler inşaatı, keşif bedeli «299926» lira «99» kuruştur.

2 — Eksiltme 26/12/938 tarihine rastlayan Pazartesi günü saat «15» de Nafia Vekâleti Sular Umum Müdürlüğü Su Eksiltme Komisyonu odasında kapalı zarf usulü ile yapılacaktır.

3 — İstekliler eksiltme şartnamesi, mukavele projesi Bayındırlık işleri genel şartnamesi, fennî şartname ve projeleri «15» lira mukabilinde Sular Umum Müdürlüğünden alabilirler.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin «15747» lira «08» sekiz kuruşluk muvakkat teminat vermesi ve eksiltmenin yapılacağı günden en az sekiz gün evvel ellerinde bulunan vesikalarla birlikte bir dilekçe ile Nafia Vekâletine müracaat ederek bu işe mahsus olmak üzere vesika almaları ve bu vesikaya ibraz etmeleri şarttır.

Bu müddet içinde vesika talebinde bulunmayanlar eksiltmeye iştirak edemezler.

5 — İsteklilerin teklif mektublarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Sular Umum Müdürlüğüne makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır.

Postada olan gecikmeler kabul edilmez. «4882» «8577»

TÜRKİYE İŞ BANKASI'NIN İKRAMİYE KUSU

HER 3 AYDA BİR KUMBARA SAHİPLERİNİN BAŞLARI ÜSTÜNDE DOLAŞIR

TAM 384 KİŞİYİ ZENGİN YAPAR

SİZ DE BU TALİHLİLER ARASINA GİRİNİZ!

Ziraat Vekâleti satınalma komisyonundan: (30 adet pülverizatör satın alınacak)

- 1 — Açık eksiltme suretile 30 adet el ile kabili sevk arabalı pülverizatör satın alınacaktır.
- 2 — Hepsinin muhammen bedeli 3600 lira muvakkat teminat 270 liradır.
- 3 — Münakasa müddeti 5/12/938 den itibaren 45 gündür. Münakasa 19/1/939 tarihine müsadif perşembe günü saat 15 de Ziraat Vekâleti binasında satınalma komisyonunda yapılacaktır.
- 4 — Şartname Ankarada Ziraat Vekâleti satınalma komisyonundan, İstanbul - da Ziraat müdürlüğünden parasız olarak verilir.
- 5 — Taliblerin muvakkat teminatları veya makbuzları ve 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 nci maddelerinde yazılı vesikaları ile birlikte mezkûr tarihte komisyonla gelmeleri. (4922) (3680)

Sultanahmed sulh hâkimliğinden:

ŞUYU'UN İZALESİ

İçin Cibalde Vakı

KORPI DEĞİRMENİ

ve müstemilâtı her türlü tesisatı ile satılmaktadır. İhale tarihi 21 Kânunuevvel 938 Çarşamba günü saat 14-16, Müracaat yeri İstanbul Divanyolunda Sultanahmed sulh mahkemesi başkâtıblığı. Satış ilanı: 19/11/988 tarihli Tan ve Son Telgraf gazetelerinde intişar etmiştir.

BANKA KOMERÇİYALE İTALYANA

Tamamen tediy edilmiş sermayesi: 700.000.000 İtalyan Lireli

Merkezi: MİLANO

Bütün İtalyada, İstanbul, İzmir, Londra ve New-York'ta Şubeleri vardır.

Hariçteki Bankalarımız: BANCA COMMERCIALE ITALIANA (France) Paris, Marseille, Toulouse, Nice, Menton, Monaco, Montecarlo, Cannes, Juan-les - Pins, Villefranche - sur - Mer, Casablanca (Maroc).

BANCA COMMERCIALE ITALIANA E ROMENA: Bucarest, Arad, Braila, Brasov, Cluj, Costanza, Galaz, Sibiu, Timichoara.

BANCA COMMERCIALE ITALIANA E BULGARA, Sofia, Burgas, Plovdiv, Varna.

BANCA COMMERCIALE ITALIANA PER L'EGITTO, Alexandria d'Egypte, Elkahire, Port - Said.

BANCA COMMERCIALE ITALIANA E GRECA, Atina, Pire, Selânik.

BANCA COMMERCIALE ITALIANA TRUST COMPANY, Philadelphia.

BANCA COMMERCIALE ITALIANA TRUST COMPANY - New-York.

Müşterek Bankalar

Banque Française et Italienne pour l'Amérique du sud, Paris.

Arjantinde: Buenos-Aires, Rosario de Santa fé.

BRESİLYA'da: Sao-Paulo ve başlıca şehirlerinde şubeler.

CHİLİ'de: Santiago, Valparaiso.

COLOMBİA'da: Bogota, Barranquilla, Medellin.

URUGUAY'da: Montevideo.

BANCA DELLA SVIZZERA ITALIANA: Lugano, Bellinzona, Chiasso, Locarno, Zurich, Mendrisio.

BANCA UNGARO - ITALIANA S. A. Peste ve başlıca Şehirlerde Şubeler:

HRVATSKA BANK D. D. Zagreb, Susak.

BANCA ITALIANO - LIMA Lima (Perou) da başlıca Şehirlerde Şubeler:

BANCA ITALIANO - GUAYAQUIL Guayaquil.

İstanbul Merkezi: Galata, Voyvoda Caddesi, Karaköy Palas. Telefon 44945.

İstanbul Bürosu: Alalemcian Han. Telefon 22900 /3/11/12/15

Beyoğlu Bürosu: İstiklal Caddesi No. 247. Telefon: 41046.

Kasalar İcra: İtalya ve Macaristan için ve Touristique çekleri ve B. C. İ. TRAVEL-LER'S çekleri.

Dr. HAFIZ CEMAL

(Lokman Hekim)

Dahiliye mütehassısı: Pazardan maadda Bergün (3 - 6) Divanyolu numara 104, ev telefon 22398 - 21046

AĞARAN SAÇLARA

KUMRAL ve SIYAH renkte sihlî saç boyalıdır. İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ BEYOĞLU - İSTANBUL

İlan Tarifemiz

Tek sütun santiml

Birinci	sahife	400	kuruş
İkinci	sahife	250	»
Üçüncü	sahife	200	»
Dördüncü	sahife	100	»
İç sahifeler		60	»
Son sahife		40	»

Muayyen bir müddet zarfında faclaza miktarda ilân yaptırılacaklar ayrıca tenzilâtı tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticari ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

İlanlık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

S. Ragıp EMEÇ

SAHİPLERİ: A. Necem UŞAKLIGID

ANNELER, DİKKAT!

Et ve sebzelerin iyice pişmemesinden, meyvaların güzelce yıkanmamasından, içilen suların temiz ve saf olmasından hâsıl olan solucan dediğimiz barsak kurtları en muzır hayvanlardır. Bunlar; ince barsağın iç zarına yapışarak ve kan emerek yetişir ve ürerler. Ekseriyetle çocuklarda bulunur.

Halsizlik, kansızlık, hazımsızlık, karın ağrıları, karın şişmeleri, burun ve makat kaşınması, ishal, oburluk, baş dönmesi, salya akması, sarıya benzer sinir halleri, gece korkuları, görmede, işitmede bozukluk hep bu kurtların tesiridir.

İSMET SOLUCAN BİSKÜVİTİ

bu kurtların en birinci devasıdır. Büyük ve küçüklere itimadla verilir. Her çocuk seve seve yer. Çocuklarınızın senede bir kaç defa ihtiyaten veriniz. Aile doktorunuza danışınız.

DİKKAT: Kullandıktan yirmi dört saat sonra solucanlar düşmezse çocuğunuzda solucan olmadığına itimat ediniz. Sıhhat Vekâletinin resmî müsaadesini haizdir. Tarzı istimali kutuların içinde yazılıdır.

Kullanış tarzı: Bir bisküvit çizgi ile beş müsavi kısma ayrılmıştır. Büyükle: Gece yatarken iki kutu bisküvit, çocuklar: 10-15 yaşına kadar bir kutu, 10 yaşından aşağı çocuklara her yaş için gece yatarken bir çizgi bisküvit verilir.

Fiati her eczanede 20 kuruştur. (İ S M E T) ismine dikkat.

Femil

VE BAĞI sayesinde bir çocuk gibi korkusuzca koşar, atlar, ve bisiklete biner, kürek çeker, tenis oynar, danseder, güneş banyosunu alır velhasıl bütün spor hareketlerinize rahat ve neşe ile devam edebilirsiniz.

FEMİL ve BAĞI

Artık kadınlara ayın üzüntülü günlerini tamamen unutturmuştur.

FEMİL ve BAĞI

O kadar pratiktir ki; en ince elbiseler altında bile sezilmez, kullanan kadın mevcudiyetini katiben anlayamaz.

FEMİL ve BAĞI

Mikrop yuvası olan eski usul bez ve pamuk tamponların bayanların hayatlarına mal olan rahim, tenasül ve sinir hastalıklarının önüne geçmiştir.

Beynelmül Kadınlar Cemiyeti; Bayanların (Aylık temizliklerinde yalnız FEMİL ve BAĞINI ecnaze ve büyük ticarethanelerde bulunur.

HİLKAT,

Daima kanunlarına sadıktır.

Yaratan kuvvet, her insana sıhhat ve saadet içinde yaşamak hakkını vermiştir. Her türlü suiistimal ve tabiat kanunlarına aykırı hareketin cezası ölümdür.

Yurddaş! Her zaman kendi kendinin doktoru ol! Bütün uzviyetini gözden geçir ve gördüğün en ufak bir ârıza üzerine derhal faaliyete geç. Kendinde düşkünlük, halsizlik, iştahsızlık, kansızlık, kuvvetsizlik, tembellik, korkaklık mı hissediyorsun? Bunlar uzviyetin imdad işaretidir. Çabuk yetiş ve hayat eksiri olan

FOSFARSOL

Kan kuvvet ve iştihâ şurubu

içmiye başla, FOSFARSOL tababetin esasını teşkil eden ve bütün doktorlarca takdir edilen en mühim ilâçların fennî bir surette teşrikinden yapılmış emsalsiz bir kudret şurubudur.

Kanı tazeler ve çoğaltır, iştihâyı açar, sinirleri, adaleleri sağlamlaştırır. Azim ve faaliyeti, hafıza ve zekâyı yükseltir, bütün kudretleri uzviyete toplayarak ömrü tabiiyi bütün neşelerle geçirir. FOSFARSOL güneş gibidir. Girdiği yere sağlık, dinçlik, ve gençlik saçar, her eczanede bulunur.

BIOGENİNE

KAN VE DERMAN

Biogenine: Terkinde bulunan kinin, çelik, arsenik ve acı nebatat hülâsalarıyla tababetin fevkalâde ehemmiyet verdiği ve şayanı hayret muvafakiyetler temin ettiği bir devadır.

Biogenine: Uzun ve kısa, ateşli ve ateşsiz süren hastalıklardan sonra görülen zafiyet, halsizlik, kansızlık hallerini pek kısa bir zamanda izale eder. Kandaki kırmızı yuvarlacıkları tazeler ve çoğaltır. İştihâyı açar, dermansızlığı giderir, vücutte gençlik, dinçlik verir, cildin soluk rengini canlandırarak pembeleştirir.

Biogenine: Sinirliğin kıymetli ve sadık bir arkadaşısıdır. Sinirlere kuvvet verir. Hastayı usandıran birçok asabi buhranları en çabuk zamanda şifalandırır. Hiçbir sinir ilâcı: Nevrasteni ve isteriye müptelâ olanlara (BIOGENİNE) kadar istifade temin edemez.

Biogenine: Gençlerde görülen ve çok defa nevrasteniden mütevellid olan iktidarsızlık ve bel gevşekliğinde pek mühim rol oynar. Sıtmaya karşı fevkalâde koruyucu

Biogenine: esiri olduğu gibi sıtma nekahatlerinde de pek müessirdir.

Biogenine: Şekerli hap şeklindedir. Büyük ve küçükler kolaylıkla alabilirler. Sıhhat Vekâletinin müsaadesini haizdir. Her eczanede bulunur.

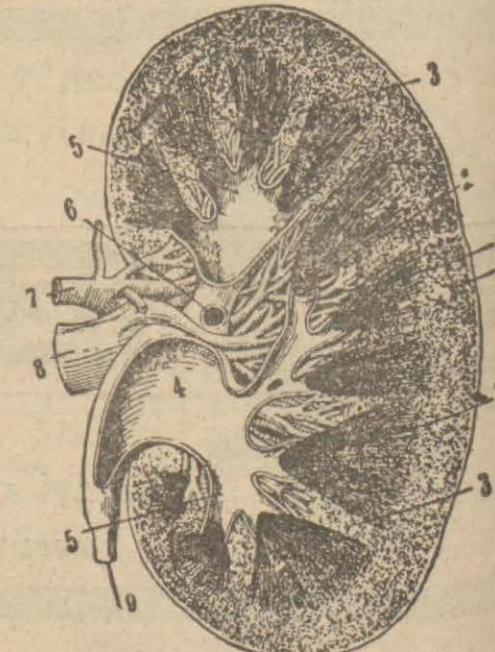
Böbreklerden idrar torbasına kadar yollar-daki hastalıkların mikrob-larını kökünden temizlemek için

HELMOBLÖ

kullanınız

HELMOBLEU

Böbreklerin çalışmak kudretini artırır, kadın, erkek idrar zorluklarını, eski ve yeni belsoğukluğunu, mesane iltihabını bel ağrısını, sık sık idrar bozmak, ve bozarken yanmak hallerini giderir. Bol idrar temin eder. Sıhhat Vekâletinin ruhsatını haizdir. Her eczanede bulunur.

KÖRTİNG
SİZİ AHENGLE SARAR
OYALAR!

Körting Radio
SUPRA SELECTOR 39

UMUMİ: NECİP ERSES
VEKİLİ: GALATA ZULFARUZ SO.ŞEŞLİ HAN
GALATA MEZARAN CAD. NO 121

Neden Aspirin?

Çünkü ASPIRİN senelerden beri her türlü soğukalgınlıklarına ve ağrılara karşı tesiri şaşmaz bir ilâç olduğunu isbat etmiştir.

ASPIRİN'in tesirinden emin olmak için lütfen BAYER markasına dikkat ediniz.

50
Bayer

Tarağa isyan eden saçlar

Ekseriya buldukları yeri terketmek arzusunda olanlardır. Binaenaleyh

Saçlarınızı İtaate Alıştırınız

Bunun en iyi çaresi

PERTEV BRİYANTİNİ

kullanmaktır.

Adı: Dünyanın ağzında tat olan
Yüz Elli Yıllık büyük ve haklı şöhret
AL' MUHİDDİN
HACI BEKİR

Merkezi: Bahçekapı. Şubeleri, Boyoğlu, Karaköy, Kadıköy

Emsali arasında en güzel ve şık
Mobilyalar satan

(ESKİ HAYDEN) Yeni

BAKER Mağazaları

Ziyaret ediniz. SALON, YEMEK ve
YATAK ODASI takımlarının zengin
çeşitleri her yerden iyi şartlar
ve ucuz fiatlarla bulursunuz.